ΕΤΟΣ Σ΄. Ἐκδίδεται τῇ 1/13 καὶ 15/27 ἑκάστου μηνός. Ἐν ΛΕΙΨΙΑι τῇ 1|13 Ὀκτωβρίου 1886 Τιμὴ ἐτησία προπληρωμένη εἰς χρυσόν. Φράγκ. 40. Μάρκ. 32. Ῥοῦβλ. 16. ΑΡ. 131.

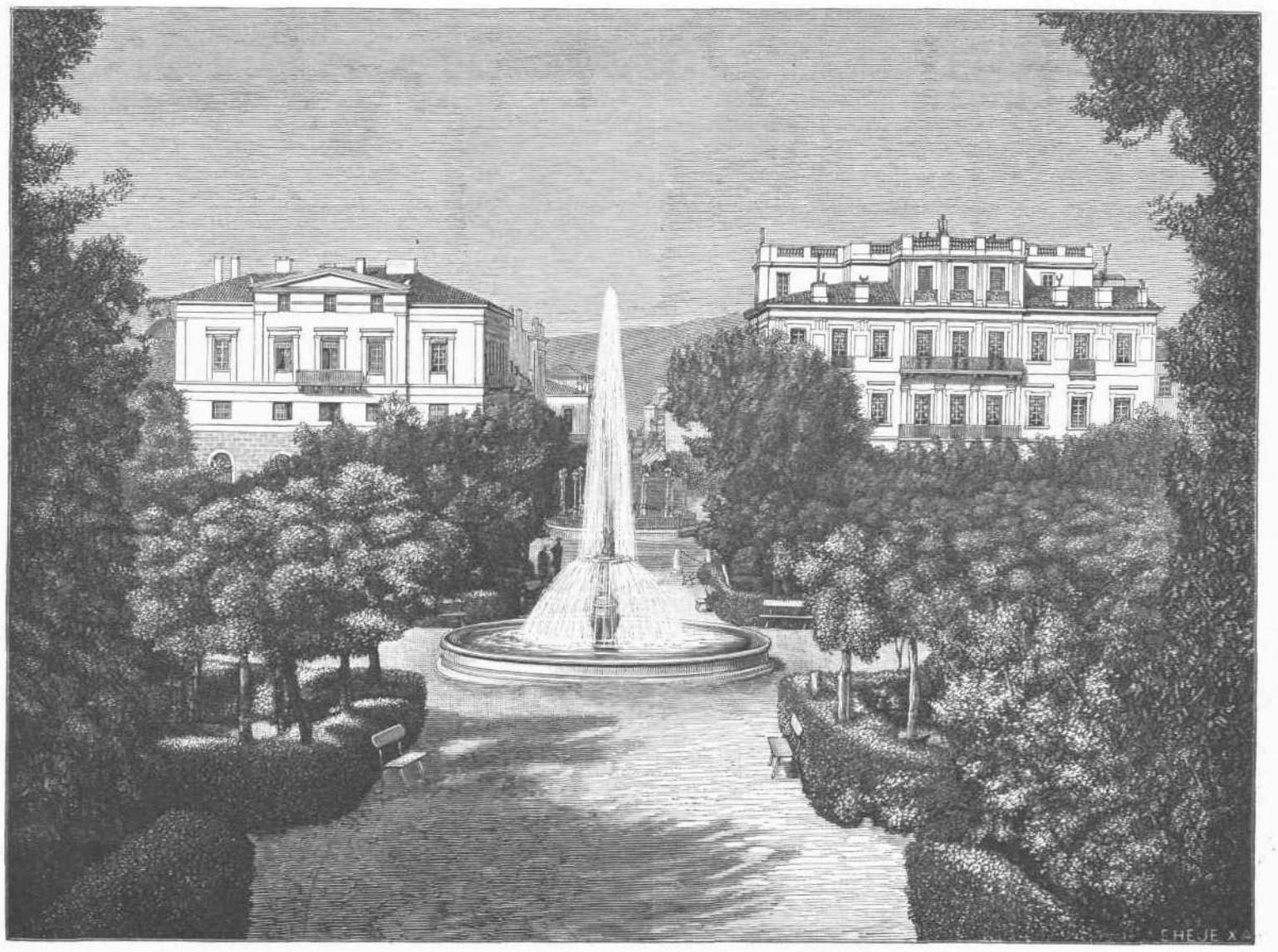

Η ΠΛΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ἡ πλατεῖα τοῦ Συντάγματος ἐν Ἀθήναις. — Περὶ τῶν πάλαι ἐπισημοτέρων τῆς Ἑώας γυμνασίων. — Ὁ φόρος τοῦ αἵματος. — Ὁ Παπισμὸς καὶ ἡ ὀρθόδοξος ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Κ. Καλοζέμη. (Συνέχεια.) — Αἱ τελευταῖαι στιγμαὶ τοῦ μουσουργοῦ Chopin. — Ὁ Ἑρμῆς. — Ὁ κόλπος τοῦ Ναύρου ἐν Νορδηγίᾳ. — Ἄντα καὶ Φλῶρος, ἢ ὁ Πύργος τῆς Πέτρας. Ὑπὸ Θεοδώρου Γ. Ὀρφανίδου. — Ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξ. Ἱστορικὸν διήγημα ὑπὸ Ἰ. Π. (Συνέχεια) — Ῥωσσικὰ ταχυδρομεῖα. — Ἡ γεννᾶσα δωρεὰ τοῦ δουκὸς τῆς Ὠράλης. — Διάφορα. — Αἰνίγματα καὶ λύσεις.

ΕΙΚΟΝΕΣ.

Ἡ πλατεῖα τοῦ Συντάγματος ἐν Ἀθήναις. — Αἱ τελευταῖαι στιγμαὶ τοῦ μουσουργοῦ Chopin. — Ὁ Ἑρμῆς. — Ὁ κόλπος τοῦ Ναύρου ἐν Νορδηγίᾳ. — Ῥωσσικὸν ταχυδρομεῖον. (Δύο εἰκόνες.)

## Η ΠΛΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

Μετὰ εἰκόνος, ὅρα σελ. 161.)

Ὅταν ἀνερχόμενοι τὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ ἐν Ἀθήναις, τὴν μεγάλην ταύτην τῆς Ἑλληνικῆς πρωτευούσης ἀρτηρίαν, διευθυνόμεθα πρὸς τὰ βασιλικὰ ἀνάκτορα, διασχίζομεν εὐρεῖαν πλατεῖαν ὀλίγον ἀνωφερῆ, ἥτις ἀπὸ τοῦ ἔτους 1843 ἐκλήθη Πλατεῖα τοῦ Συντάγματος, διότι ἐν αὐτῇ συνηθροίσθη τὴν νύκτα τῆς γ'. Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους ἐκείνου ὁ λαὸς καὶ ὁ στρατὸς τῆς πρωτευούσης, ὅπως ἀπαιτήσωσι παρὰ τοῦ τότε βασιλέως Ὄθωνος τὴν ὑπογραφὴν τοῦ συνταγματικοῦ πολιτεύματος. Ἡ πλατεῖα αὕτη, γνωστὴ παντὶ τὰς Ἀθήνας ἐπισκεπτομένῳ, ἔμεινεν ἔκτοτε ἱστορική, καίτοι μεταβαλλοῦσα κατά τι ὄψιν, διότι ἐν ἔτει 1843 δὲν ἐκοσμεῖτο εἰσέτι ὑπὸ τοῦ ὡραίου κήπου, ὅστις διασχίζει τὴν μονότονον αὐτῆς ἔκτασιν. Ἐν ἔτει 1846 ἤρξαντο αἱ ἐργασίαι πρὸς ἵδρυσιν τοῦ κήπου, ἀλλὰ τὸ ἔδαφος ἦτο βραχῶδες καὶ ἐπὶ μῆνας ὁλοκλήρους ἡ πυρῖτις ἐδέησε νὰ διαρρήξῃ τοὺς σκληροὺς βράχους, τοὺς τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ κατέχοντας. Σήμερον ἡ ὄψις τῆς πλατείας εἶναι πράγματι μαγευτική, διότι οὐ μόνον ὁ κῆπος καλῶς διατηρούμενος καὶ ἔχων ἐν τῷ μέσῳ κομψὸν ἀναβρυτήριον κοσμεῖ δεόντως τὸν πρὸ τῶν ἀνακτόρων χῶρον, ἀλλὰ καὶ μεγαλοπρεπεῖς ἀνηγέρθησαν περὶ αὐτὴν οἰκοδομαί, τὰ καλλίτερα τῶν Ἀθηνῶν ξενοδοχεῖα καὶ ἰδιωτικὰ μέγαρα πλουσίων πολιτῶν. Ἑκατέρωθεν τῆς πλατείας ἀνέρχονται πρὸς τὰ ἀνάκτορα δύο εὐρεῖαι λεωφόροι περικοσμούμεναι διὰ πυκνῆς δενδροστοιχίας· ἡ ἀριστερὰ τῶν δύο τούτων λεωφόρων διερχομένη ἔμπροσθεν τοῦ ξενοδοχείου τῆς μεγάλης Βρετανίας συνέχεται πρὸς τὴν λεωφόρον Κηφισίας, περιεχούσης καὶ ταύτης πολυτελῆ μέγαρα, ἡ δὲ δεξιά, διερχομένη ἔμπροσθεν τοῦ ξενοδοχείου τῶν Ξένων συνέχεται πρὸς τὴν λεωφόρον Ἀμαλίας, τὴν πρὸς τὰς στήλας τοῦ Ὀλυμπίου Διός, τὸν ἀγαπητὸν τῶν Ἀθηναίων περίπατον, ἄγουσαν. Διὰ τοῦ ἱδρυθέντος κήπου διεσπάσθη κᾶπως καὶ ἡ ἄκομψος καὶ μονότονος τῶν βασιλικῶν ἀνακτόρων κυρία πρόσοψις, καθωραΐσθη δὲ καὶ ἡ ὅλη πλατεῖα, ἥτις, περὶ τὸ ἑσπέρας μάλιστα, εὐχάριστον παρέχει τὴν ἀναψυχήν. Ἐν μέσῳ τῆς πλατείας ἐστήθη κομψὴ ἐξέδρα, ἐφ' ἧς παιανίζει πολλάκις, τῆς ἑβδομάδος ἡ τῆς φρουρᾶς μουσική, συγκαλοῦσα ἐκεῖ πλῆθος πολὺ ἀκροατῶν, καθότι οἱ Ἕλληνες, καίτοι μὴ πολὺ ἀσχολούμενοι μὲ τὴν μουσικὴν εἶναι ὅμως φίλοι ἔνθερμοι τῆς μουσικῆς, καὶ πάσης δράττονται εὐκαιρίας ὅπως ἀκροασθῶσιν αὐτῆς. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ πλατεῖα τοῦ Συντάγματος εἶναι καὶ ὁ γνώμων, τὸ βαρόμετρον οὕτως εἰπεῖν, τῆς καταστάσεως τῆς πολιτικῆς ἀτμοσφαίρας. Ἐν ἡμέραις ὑπουργικῆς κρίσεως ἢ σοβαρῶν τινων ἀποφάσεων ἡ πλατεῖα πληροῦται διαφόρων ὁμίλων φιλοπραγμόνων, τῶν μὲν συζητούντων, τῶν δὲ καὶ ὑπὸ ἁπλῆς περιεργείας ὠθουμένων. Πολλὰς διαδηλώσεις, καὶ ταραχώδεις καὶ εἰρηνικάς, εἶδεν ἡ Πλατεῖα αὕτη τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλὰ καὶ πολλὰς ἐνθουσιώδεις καὶ ἐθνικὰς τελετὰς καὶ πανηγύρεις, καὶ ἐν γένει ἂν ἡ πλατεῖα ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ κάλαμον ἤθελεν ἀφηγηθῆ ἡμῖν πιστῶς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος τῆς τελευταίας πεντηκονταετίας, διότι οὐδὲν συνέβη ὅπερ νὰ μὴ λάβῃ ἀπήχησιν ἐν αὐτῇ. Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο ν' ἀπεφασίζετο ἐπὶ τέλους καὶ ἡ χάραξις τῆς μεγάλης ὁδοῦ, ἥτις ἀπὸ τῆς πλατείας θὰ διευθύνεται πρὸς τὸν ναὸν τῆς Μητροπόλεως· διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης, ἥτις πρὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ἐσχεδιάσθη, θὰ ἠνοίγετο καὶ ἄλλα μεγάλη ἀρτηρία τῶν Ἀθηνῶν καὶ θὰ ἀπέκτα ἡ πρωτεύουσα ἡμῶν νέον καλλωπισμόν. Ἀνάγκη ἀπόλυτος εἶναι, οἱ δημοτικοὶ ἡμῶν ἄρχοντες νὰ ἐπιστήσωσι τὴν προσοχήν των εἰς διακόσμισιν τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν, ἥτις οὕτω θὰ καταστῇ ἐν βραχεῖ τερπνοτάτη χειμερινὴ διαμονὴ οὐ μόνον διὰ τοὺς ἀπανταχοῦ ὁμογενεῖς ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ξένους, οἵτινες δὲν ἔχουσι λόγους ἱκανοὺς πρὸς θαυμασμὸν τοῦ ὡραίου κλίματος καὶ τοῦ καθαροῦ τῆς Ἀττικῆς οὐρανοῦ.

## ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙ ΕΠΙΣΗΜΟΤΕΡΩΝ ΤΗΣ ΕΩΑΣ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ.

Ὁ σεβασμιώτατος πρώην ἀρχιεπίσκοπος Πατρῶν καὶ λόγιος καθηγητὴς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν Κύριος Νικηφόρος Κολογερᾶς ἀπέστειλεν ἡμῖν τὴν κάτωθι σπουδαιοτάτην διατριβήν, ἣν ἀσμενοι καταχωρίζομεν ἐν τῷ "Ἑσπέρῳ", ἀντιγραφεῖσαν ἐκ κώδικος χειρογράφου, εὑρισκομένου ἐν τῷ κατὰ τὸν Ἄθω ἱερῷ μοναστηρίῳ τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος.

Σ. τ. Δ.

Τοῦ τιμιωτάτου καὶ λογιωτάτου κυρίου Χουρμουζίου τοῦ Κωνσταντινουπολίτου σύνοψις τῶν πάλαι ἐπισημοτέρων τῆς Ἑώας Γυμνασίων· τῷ φίλων μοι ἀρίστῳ κυρίῳ Ἀθανασίῳ Σκιαδᾷ τῷ κεφαληναΐῳ.

Ἤδη τῶν ὁδοιπορικῶν ἀναθεῖσι καμάτων, κἀπὶ τὴν ᾠδομένην ἐπὶ σοφίᾳ τῶν Παταδίνων πόλιν τὰς διατριβὰς ποιουμένοις, καὶ σφᾶς ἀναλαμβάνουσι, φίλτρου ἀνάμεστος ἀκραιφνοῦς ἐπιστολὴ ἐγκεχείρισται, ἢ μετὰ τῆς ἡδονῆς ἀτεχνῶς οὐ μέτριον ἡμῖν ἄλγος προσετρίβατο, τέρψασα δηλονότι διὰ τὴν τῶν πάλαι ἠδυμένων τε καὶ ἐλπισθέντων ἀπόδοσιν, ἀνιάσασα δὲ τῷ μὴ πρὸς ἀξίαν ἐν τῷ παρόντι οἷός τε γενέσθαι ἐξυπηρετῆσαι φιλικῷ καθήκοντι, ἄλλοις τέως προυργιαιτέροις προσανέχοντας. Καίτοι οὖν διακείμενοι οὕτωσί, ἄλλως τε καὶ δυσχερεστέρου ὄντος, οὗ ἡμᾶς ἠξίωσας, καὶ μακροτέρας δεομένου φροντίδος, ὅπως μὴ μέντοι ὄκνῳ καὶ ἀφραδίοισι νόστο εἴκειν καθ' Ὅμηρον ὑπολῃφείημεν, ἀπαραμύθητα παντάπασι τὰ τῆς αἰτήσεως πραιδεῖν οὐκ ἠνεσχόμεθα. Ἀνθ' ὅτου ἀφοσιώσεώς τινος ἕνεκα, ἐξ ὧν ἡ μνήμη ἀνεξίτηλα διασώσασα ὑπέβαλε συνοπτικῶς τόγε νῦν ἔχον περὶ τῶν ἐπισημοτέρων ἑώων Φροντιστηρίων ἐν τῷδε πραγματευσάμενοι τῷ φιλοπονήματι, ἐν τῷ περὶ ἱερῶν συγγραφέων τελεώτερον, Θεοῦ ξυνεφαπτομένου, διαλήψασθαι πειρασώμεθα.

Ἔρρωσθω.

Ἐν Παταβίῳ ,αψια'.

Θαργηλιῶνος μεσοῦντος.

ΟΤΙ ΤΕΤΤΑΡΑ ΗΝ ΤΑ ΕΠΙΣΗΜΟΤΕΡΑ ΤΗΣ ΕΩΑΣ ΓΥΜΝΑΣΙΑ.

Τῶν θύραθεν μαθημάτων ῥητορικῇ μάλιστα, φιλοσοφίᾳ, ἀστρολογίᾳ τε καὶ γεωμετρίᾳ παῖδες Ἑλλήνων ἔχαιρον, οὐ μὴν δὲ καὶ ἰατρικῇ ὀλιγώρως εἶχον, τὴν ἀναγκαιότητα τῆς τέχνης ἐν τῷ βίῳ μεγάλα εἰδότες χρησιμεύουσαν. Ἔνθεν τοι καὶ γυμνάσια τούτων δημοσίᾳ προὐδέδεκτο, καὶ οἱ ἐντριβεῖς τῶν καθηγητῶν μεγάλαις ἐπιδόσεσι μεταπεμπόμενοι τὴν νεολαίαν ἐξεπαίδευον· οὗ ἀτέλειαν παντελῆ καὶ ἀλειτουργησίαν ξυγχωρηθέντες, οὐκ εὐάριθμοι ξυνέρρεον, ἄλλοι ἄλλην ἐπιστήμην ἐνεστησάμενοι. Τέτταρα μέντοι ταῦτα μακρῷ προὔχει τῶν ἄλλων, καὶ δι' αἰδοῦς τοῖς πᾶσιν ἦγετο. Τὸ ἐν Καισαρείᾳ δηλονότι τῆς Παλαιστίνης, Ἀλεξανδρείᾳ, Κωνσταντινουπόλει, καὶ τὸ κορυφαῖον πάντων τὸ ἐν Ἀθήναις· ἅπερ ὅσῳ λόγων διδασκαλίᾳ, καὶ φιλοσοφίᾳ τῶν λοιπῶν ὑπερίδρυτο, τοσούτῳ δήπου κάντοῖς φοιτῶσι διέφερε, κρείττω σχεδὸν ἀριθμοῦ οὖσιν, οἱονεὶ γὰρ βασιλὶς ἐτύγχανεν οὖσα πρός τ' ἄλλα ἡ κλεινὴ αὕτη τετρακτὺς τῶν φροντιστηρίων, τοῖς λοιποῖς τά χρησιμεύοντα βραβεύουσα, καὶ θελξικοὺς τρίπους τοῖς χρωμένοις προσφόρως χρησμοδοτουμένη· ἢν Ἑλικῶνα τις καὶ μουσῶν θρόνον καλῶς ὀνομάσειεν, ὅταν ἀπίδῃ λέγω πρὸς τοὺς Πλάτωνας ἐκείνους, καὶ Ἀριστοτέλεις, τά τῆς φύσεως ἐξαριθμῶσανας ὄργια, ὅτε Δημοσθένεις ἐκείνους, καὶ Κικέρωνας ἐνωτόσοιτο τῇ δυνάμει τοῦ λόγου, κατὰ τὸν κορυφαῖον ἐν αὐλαῖς Τιμόθεον, στρατὸν ὁπλίζοντας, τοῖς πολεμίοις συμβάλλοντας, καὶ βασιλέων ὀρῳῆν αὐτῇ τιάρᾳ καταγωνιζομένους. Ἐῶ δὲ τοὺς ποιμενάρχας τῆς ἐκκλησίας, οἱ τῷ θώρακι, καὶ τῇ ἀσπίδι τῆς φιλοσοφίας τὰς πολυπλόκους τῶν ἀντιξόων ὕδρας ἴσας ὀσμίνῃ, τὸ τοῦ λόγου, κατέστησαν, ταύτης γὰρ τῆς παλαίστρας ἐτύγχανον ὅσοι σοφίας περιουσίᾳ, ὑπὲρ εὐσεβείας σφᾶς ἀντεπεξαγόντες, τὸν πάντα αἰῶνα καταπεπλήγασιν. Οὐδὲ πρότερός τις σοφοῖς ἐγίγνετο ἐναρίθμιος, μὴ τὴν τετράδα ταυτηνὶ τῶν γυμνασίων παραμειψάμενος, καὶ ἐπὶ μακρὸν τοῖς ἐνταῦθα σοφοῖς συγγενόμενος, ὧν τῇ διαίτῃ τὸ ἐπώνυμον τῆς σοφίας προσηκόντως ἀπεφέρετο.

ΟΠΟΙΑι ΤΑΞΕΙ ΧΡΗΣΘΑΙ ΕΔΕΙ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΕΝ ΤΟΙΣ ΡΗΘΕΙΣΙ ΓΥΜΝΑΣΙΟΙΣ.

Οὐκ ἐνῆν δ' ἁπλῶς βαδίζειν οἷς ἂν βούλοιτο ἕκαστος γυμνασίοις, λόγῳ δέ τινι, καὶ τάξει χρηστέον ἐδόκει, διόπερ οἱ πόρρω παιδείας ἐλάσαι φιλοτιμούμενοι, ἀποχρώντως ἤδη ἐν τοῖς κατὰ γραμματικὴν οἴκοι ἐγγυμνασθέντες παιδεύμασι, καὶ πρὸς ῥητορικήν τε, καὶ φιλοσοφίαν σφᾶς συσκευάσαντες, πρῶτον ἀπὸ τῆς πατρίδος τὴν Καισάρειαν τῆς Παλαιστίνης ἐποιοῦντο κατάλυμα, ἐκεῖσε δηλονότι τὴν τῶν λόγων βαλβίδα ἀναρρήξαντες, ἢ δῆτα τοὺς καταλύοντας παρ' αὐτῇ τὸν ῥήτορα λόγον ἐξ ἀτελείας ἐκπαιδεύουσα, ἅμα δὲ καὶ φιλοσόφων, ἄκρῳ, φασί, τῷ δακτύλῳ, λόγων μεταδιδοῦσα, τῇ Ἀλεξανδρέων παρεπεμπε, ἥπερ οἱονεί τινι φιλοσοφίας γνώμονι τὸ τῆς ἑκάστου φύσεως ἐπικλινὲς κατοπτεύσασα, τῷ μὲν τὴν περὶ τὰ μετέωρα προὐθέσθαι ἐπιστήμην ὑπετίθετο, τῷ δὲ προσφῆναι παρῆνει τῷ Εὐκλείδῃ, καὶ τὸν μὲν ἐνησχόλει τῇ ποιήσει, τὸν δ' Ἱπποκράτει, καὶ Γαληνῷ προσεκτέον εἶναι παρώτρυνε, καὶ συλλήδδην πρὸς ὃ ἕκαστος ἐπεφύκει, τοῦτο δήπου πονητέον ἐδόκει βέλτιον, μὴ τῆς ἱππ̀οσύνης, καὶ τῆς ὠδῆς ἀμάρτωσι, φησὶν ἡ ποίησις. Τῇ τῆς φύσεως οὖν ῥιπῇ ἕκαστος χρησάμενοι, κἀκεῖνοις ἐνασκηθέντες τοῖς μαθήμασιν, οἷς παρὰ τῶν παιδευόντων ἐπεμερίσθησαν. τῇ Κωνσταντίνου, ἀνθοῦσῃ ἀκμὴν ἐπὶ σοφίᾳ, ἀμέσως ἐπεδήμουν, τελεωτέρας ἕνεκα παιδεύσεως, ἧς μετεσχηκότες, ἐπὶ τὴν βασιλίδα σοφίας ἀπάσης, ὥσπερ τι κέντρον ἐπείγοντο. τὴν κλεινὴν ᾠημι, τῶν Ἀθηναίων πόλιν, ἥπερ ὁμιλήσαντες, καὶ τῶν ὧν ἐγλέχετο ἕκαστος ἀπολαύσαντες, τῶν σφετέρων πόνων εὐτυχὲς ἐποιοῦντο πέρας· οὐ παντὸς μέντοι ἦν ὁ ἐς Ἀθήνας πλοῦς, ὥσπερ οὐδ' ἐν Κορίνθῳ φησὶν ἡ παροιμία, ἀλλ' ὧν τὸ συνειδὸς πρὸς τὸ ἐντελὲς σχεδὸν γενέσθαι ὑπετίθετο· μαρτυρεῖ δὲ τοῖς λεγομένοις ἡ τῶν θεολογούντων ἀκρότης, Γρηγόριος, καὶ ἡ σάλπιγξ τῆς Ἐκκλησίας, Βασίλειος, οἱ τὴν τετράδα τῶν γυμνασίων παραμειψάμενοι, καὶ καθηγεμόνες ἀμφιδέξιοι ἀναπεφηνότες φιλοσοφίας ἅμα, καὶ θεολογίας κλέος ἠνέγκατο.

"Περὶ τῶν τότε αἱρέσεων τῆς φιλοσοφίας οὐ παντάπασι, δ' οἶμαι, ἀπὸ σκοποῦ ἔσεσθαι, εἰ καὶ τὰς αἱρέσεις τῶν κατ' ἐκεῖνο καιροῦ φιλοσοφησάντων ἐν βραχεῖ ὑπομνησαίμεθα. Τῶν πυθαγορείων τοίνυν, τῶν ἀπὸ τῆς στοᾶς, καὶ τῶν ἐπικουρείων αἱ αἱρέσεις οὐκ ἦν μὲν ἐς τὸ πρὶν ἀνθοῦσαι· λείψανα μέντοι τῆς ἐκείνων φιλοσοφίας οὐ μᾶλλον ἀποδεκτέα, ἢ ἐπίμομμα περιεφέρετο· Πλάτων μέντοι, καὶ Ἀριστοτέλης σεβάσμιοι ἐτύγχανον τοῖς πᾶσι, καὶ διὰ πλείστης δοῆς τιμῆς ἤγοντο, οἱ τῷ ὑψηλῷ, καὶ μονονουχὶ θείῳ τῆς σφῶν φιλοσοφίας ἐρᾶστάς πάνυ τοι πολλοὺς ξυνεφείλκοντο· τοῖς μὲν οὖν αὐτῶν ἐκ τῆς τῶν μακαρίων ἐκείνων ἀνδρῶν ὁμιλίας, ἐς τὴν πρώτην, καὶ ἀληθῆ ἀνάγεσθαι φιλοσοφίαν, τοῖς δὲ κακῶς παρ' αὐτοῖς καταλύουσιν ἐς τὸν ἀθέμιτον τῶν μάγων πλάνον ἀθλίως ἐκκυλίεσθαι ξυνέβαινεν. Ἡ καὶ Ἰουλιανὸς ὁ ἀποστάτης νέον ἤδη ἄγων ἔτος ὑποκλαπείς, καὶ ἐμπλήκτως αὐτῇ προσενεχθείς, μετὰ τὴν τῆς χλαμύδος ἀνοδολὴν τὸ τοῦ Χριστοῦ λῄτον δυσσεβῶς ἐπιφλέξας προτεθύμηται· ὅσοι δ' εἶχον δευσοποιῶς τὰ πρὸς εὐσέβειαν, καὶ ἀνέκπλυντος αὐτοῖς ὁ θεῖος φόβος ἐντέτηκεν, χαίρειν εἰπόντες τῷ Πυθαγόρου λήρῳ, καὶ τὸν Ἐπίκουρον αὐτοῖς ἀτόμοις παρωσάμενοι, Πλάτωνι καὶ Ἀριστοτέλει τὸν νοῦν προσεῖχον, καὶ τῇ ἐπιστημονικῇ ἀνάγκῃ, οὐ μόνον σφᾶς, ἀλλὰ τοὺς πλείω τῶν ἀκουόντων πρὸς παραδοχὴν τῆς Ἱερᾶς φιλοσοφίας ἐνθέως ἀνέπειθον. Ληρεῖζων (ἴσ. ληρεύτωσαν) τοίνυν ὅσοι νωθείᾳ φύσεως καὶ ῥαστώνῃ, τῶν θύραθεν ἀποτευξάμενοι μαθημάτων, πολλοὺς αὐτῇ ἀναίδην τοὺς μώμους προσεπιτρίβουσιν, ἀσεβείας μητέρα, καὶ πολλῶν ἄλλων κακῶν ἀρχιτέκτονα τὴν τούτων περίνοιαν προσαγορεύοντες· δέον μᾶλλον ἀποδέχεσθαι καὶ τεθηπέναι, τὴν τοὺς ἀτενεῖς τῶν νόων ἀλέκτῳ τῷ τρόπῳ πρὸς τὸ εὐσεβὲς ὑποκλέπτειν δεξιῶν (ἴσ. δεξιῶς) ἔχουσαν, ἢ οὐκ ἀγενῆ ζωγρείαν οἱ ἡγεμόνες τῆς ἐκκλησίας τῷ Χριστῷ προσαγηόχασι, καὶ ἀγέρωχον νίκην κατὰ τῶν αἱρετιζόντων ἀνελόμενοι, τοὺς θριάμβους ἐς τὸ τῆς ἀθανασίας καπιτώλιον ἀναγεγράφασι. Καὶ ὅρα μοι ἑῶων τε, καὶ ἑσπερίων θεολόγων, τὸν θίασον, οἳ διαλεκτικῶς μάλα τὴν ἀλήθειαν ἐξακριβώσαντες, τὸ τῆς πίστεως ἀναμφίλεκτον ἐκτεῦθεν παρέσχοντο· εἰδέ τις κακῶς, ἢ ἔδει τῇ θύραθεν ἐγκύψας φιλοσοφίᾳ, ἐν τοῖς περὶ πίστεως νεανιάγκῃς. (Οἷοί εἰσιν Ἄρειοι ἐκεῖνοι, καὶ Σαβέλλιοι, καὶ τὸ λοιπῶν τῶν ἐξαγίστων στῖφος, οὓς ἡ Πλατωνικὴ τριὰς τῶν θεῶν δυσσεβῶς ἐκλῃφθεῖσα, ἀνομοιότητα τῆς θείας φύσεως κατηγορεῖν ἀναπέπεικεν) οὐ παρὰ τοῦτο ἀποστατέον ὅλως τῶν θύραθεν μαθημάτων, ἀλλ' ἐσκεμμένως τὸν ἐνόντα νοῦν ἀνιμήσασι, καὶ ἴσα δουλῇ ἐκείνοις πρὸς δέσποιναν τὴν ἡμετέραν χρησαμένοις φιλοσοφίαν, τῆς ἀληθείας ἐπιβόλους γενέσθαι ἥκιστ' ἀμφισβητητέον.



ΟΠΟΙΑι ΤΑΞΕΙ ΕΝ ΤΟΙΣ ΙΕΡΟΙΣ ΕΧΡΩΝΤΟ ΜΑΘΗΜΑΣΙΝ.

Τριττὸν εἶδος τῆς ἱερᾶς φιλοσοφίας τηνικαῦτα ἐν ἴσοις τοῖς γυμνασίοις διέπρεπεν, ἃ μετιτέον ἐδόκει τοῖς φιλολόγοις, καὶ μάλισθ' οἷς ἔρως τῶν ἱερῶν μετελθεῖν βίον ἐτύγχανε. Κατήχησις, ἀνάπτυξις τῶν θείων Γραφῶν καὶ ζητημάτων θεολογικῶν μετὰ θεωρημάτων πολλῶν καὶ θαυμασίων διασάφησις. Τῷ μὲν οὖν πρώτῳ τὰ τῆς πίστεως ἐμουδοῦντο οἱ παῖδες εὐσεβῶν τε παραγγελμάτων καὶ ἠθῶν ἐν περινοίᾳ ἐγίγνοντο, ἁπλούστερον μὲν τοι καὶ ἐπιποδαλιότερον· ἅτε τῆς ἀκριβεστέρας διδασκαλίας οὐ μεῖον βλάβην, ἢ ὠφέλειαν ἐπάγειν φιλούσης, οἷς κατὰ τὸ σκεῦος τῆς ἐκλογῆς γάλα προσιστέον δέλτιον, ἢ στερωτέρας μεταδοτέον τροφῆς· οὐ καὶ γυμνάσια προὔκειτο δημοσίᾳ, καὶ οἷς ἂν εἴη βουλομένοις προῖκα ἐξῆν φοιτᾷν, καὶ τὸν λόγον κατηχῆσθαι τῆς ἀληθείας, οἷον δήπου καὶ τῷ θείῳ Μάρκῳ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ διὰ φροντίδος ἐγένετο, καὶ σοφῶν ἀνδρῶν κάτω τοῦ χρόνου γενομένων ἐπιμελείᾳ, εἰς πνευματικὴν ἥλασε τελειότητα· ἤδη δ' ἀρραγεῖς τὰς τῆς πίστεως κρηπίδας ἐν τοῖς προληφθεῖσι γυμνασίοις οἱ νέοι καταβαλόντες οὐ δευτέρου ἥπτοντο μαθήματος, ὃ περὶ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ σαφήνειαν τῶν θείων ἐνησχολεῖτο Γραφῶν, αἷς χρόνον οὐ μικρὸν ὁμιλήσαντες, καὶ οἷον τὴν γραφικὴν μελέτην καὶ διάνοιαν ἐξευμαρίσαντες, πρὸς τὸ τρίτον καὶ τελευταῖον σφᾶς μετῆγον γυμνάσιον, ἐν ᾧ ὑψηλοτέρων θεωρημάτων καὶ ζητημάτων ἦν ἀνάπτυξις, περὶ Θεοῦ δηλονότι, θείων ἀποτελεσμάτων καὶ τῶν λοιπῶν, ὅσα τῷ μέρει ἐκείνῳ συγγενῆ τῆς φιλοσοφίας, ὃ σοφία, ἢ θεολογία προστηγόρευται.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙ ΚΑΙ ΝΥΝ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ.

Οὐδὲν σχεδὸν τῆς νῦν θεολογίας πρὸς τὴν πάλαι τὸ διάφορον ὑποφαίνεται. Καὶ γὰρ τοῖς μὲν πάλαι θεολογοῦσιν κατὰ τὸν ἐκ Ναζιανζοῦ φωστῆρα "οὐ περὶ ἄλλου τινὸς ὁ λόγος ἐγίγνετο, ἢ δηλονότι περὶ κόσμων ἢ κόσμου, ὕλης, ψυχῆς, περὶ νοῦ καὶ τῶν νοερῶν φύσεων, βελτιόνων τε καὶ χειρόνων, περὶ προνοίας, περὶ τῆς πρώτης τοῦ ἀνθρώπου συστάσεως καὶ ἀναπλάσεως, περὶ τῶν τύπων ἀληθείας, καὶ δευτέρας τοῦ Χριστοῦ παρουσίας, περὶ σαρκώσεως, καὶ πάθους, καὶ ἀναλύσεως, περὶ ἀναστάσεως, τέλους, κρίσεως, καὶ ἀνταποδόσεως, καὶ, τὸ κεφάλαιον, περὶ τῆς μακαρίας Τριάδος (ἐν τῷ ἀπολογητικῷ". Ταῦτὰ δὲ καὶ τοῖς νῦν θεολογοῦσι προτείνεται, ἀναπτύσσεται, καὶ παραδίδοται· οὐκ ἀσύμφωνος ἄρα τῇ παλαιᾷ ἡ ἐφ' ἡμᾶς θεολογία, εἰμή τις τὸν τῆς διδασκαλίας τρόπον διαφορὰν ὑπολάβοι, ἅτε τοῖς μὲν πάλαι ἀπολύτῳ, καὶ οἷον συγκεχυμένῳ τινὶ τρόπῳ ἀναπτύσσεται (ἴσ. πτύσσεσθαι) τὰ τῆς θεολογίας παρείληπται, τοῖς δὲ νῦν ὁδῷ καὶ λόγῳ προϊέναι, καὶ ῥαδιωτέρᾳ τινι μεθόδῳ διευκρινεῖσθαι ἔγνωσται· κἀνταῦθα μὲν κομψότερον τοῖς πάλαι, ἀποδεικτικώτερον δὲ τούτοις, τοῖς νεωτέροις πεφρόντισται, καὶ ὅρα μοι τὰ Βασιλείου, καὶ Γρηγορίου συγγράμματα, καὶ τὰς τῶν λοιπῶν παλαιῶν περὶ θεοῦ διδασκαλίας, καὶ γλαφυρὰς ἑρμηνείας, ἃς θεωρήμασι καὶ ζητήμασι διατρανοῦν φιλοῦσιν οἱ νεώτεροι· ὡς οὖν ἔφθημεν εἰρηκότες, ἡ τῶν πάλαι, καὶ νῦν θεολογία ἐν τῷ τρόπῳ τοῦ διδάσκειν, οὐ τοῖς ἀντικειμένοις τὸ διάφορον ἐκληρώσατο·

"Ὅτι, τρίτον εἶδος αἱρέσεως ἐκ τοῦ τρίτου τῶν μαθημάτων μέρους ἀνέκυψε."

Τοῖς περὶ τὸ ὑψηλότερον διατρίβουσι τῆς θεολογίας, ὃ περὶ Τριάδος δηλονότι πραγματεύεται, καὶ τὴν τῶν θεολόγων ἐπωνυμίαν πληρωσαμένοις, τριττὸν εἶδος δυσσεβείας ἀπηντηκὸς φαίνεται, ἅπερ ὁ Ναζιανζηνὸς καλῶς, νόσους ἀποκαλεῖ θεολογίας· ἀθεία, Ἰουδαϊσμός, καὶ πολυθεΐα. Σαβέλλιος τοίνην ὀλίβω τἀληθοῦς ἑαυτὸν διασφήλας, καὶ τριωνυμίαν κενὴν ἐν τοῖς θείοις φρυαξάμενος, εἰς ἀθεΐαν παντελῆ ἐκβεβίασται. Τῷ δ' Ἀρείῳ εἰς ἀλλοτρίαν τὸν υἱὸν ἐπισπῶν τι φύσιν, καὶ τοιαύτας ἐμματαιάζοντι λέσχαις, εἰς Ἰουδαϊκὴν ἐκτραχηλισθῆναι πτωχείαν ξυμβέβηκε. Τρίτον δὲ δυσσεβησάντων εἶδος ὑπάρξαι μὲν ἀναμφίρριστον, ἧς τοὺς προστάτας ἀγνοοῦντες, τοῦτι μόνον μετὰ τοῦ θεολόγου φαμέν, ὅτι ἄναρχα νομίζοντες τὸν υἱόν, καὶ τὸ Πνεῦμα, εἰς μέθην πολυθείας σαφῆ ἐκπεπτώκασι.

"Περὶ τῶν τότε ὀρθοδόξων, καὶ αἱρετικῶν συγγραφέων."

Διά μακρῶν περὶ τῶν ἀκμασάντων ἐν τῇ ἑῴᾳ συγγραφέων ἐν ἄλλοις σὺν θεῷ διαλεξόμεθα, ἀποχρήσει δ' ἐν τῷ παρόντι μεμνῆσθαι ὧν καὶ ὁ θεῖος 'Ιερώνυμος· εἰσὶ τοίνυν ὁ μέγας Ἀθανάσιος, Εὐστάθιος Ἀντιοχείας, Θεόδωρος Ἡρακλείας, Εὐσέβιος ἐμεσσινός, Τριφυλλίνος Κύπρου, Σεραπίων θμούεος ἐπίσκοπος ἐν Αἰγύπτῳ, τὸ ἐπώνυμον σχολαστικός· Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, Κύριλλος Ἱεροσολύμων, Δίδυμος Ἀλεξανδρεύς. Ἐπιφάνιος ἐπίσκοπος Σαλαμίνης τῆς ἐν Κύπρῳ, Γρηγόριος Ναζιανζηνός. Βασίλειος Καισαρείας, Ἐφραὶμ ὁ σῦρος τῆς ἐδεσσηνῶν Ἐκκλησίας διάκονος, Διόδωρος Ταρσοῦ, Γρηγόριος ὁ Νύσσης· Εὐάγριος, μάξιμος φιλόσοφος Ἀλεξανδρεύς· Ἰωάννης Ἱεροσολύμων· Θεόφιλος Ἀλεξανδρείας, Φίλων Καρπάθου χειροτονηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἁγίου Ἐπιφανείου. Γελάσιος Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης, Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου· Εὐσέβιος Παμφίλου· Μάρκελος Ἀγκύρας. — Τῶν δ' αἱρετικῶν συγγραφεῖς μὲν καὶ ἄλλοι ὑπῆρξαν, οὗτοι δ' εἰσὶν ο

πολὺν χρόνον ὁ τὰ μέτρα τῆς ἀνθρωπίνης σοφίας ὑπερβὰς Ὠριγένης τὴν ἀληθῆ τελεῖ φιλοσοφίαν, καὶ εἰς τὴν Χριστοῦ πίστιν παρεμπορεύεται. Μετ' ἐκεῖνον δ' ἡ τῆς θεολογίας ἀσύμβλητος ἀκτίς, Γρηγόριος, ἔρωτι ῥητορικῆς παρ' αὐτῇ καταλύει τῇ πόλει, ὅπερ αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ διέξεισιν οὕτωσίν· "Ἐγὼ τοῖς κατὰ Παλαιστίνην ἐγκαταμείνας παιδευτηρίοις τότε κατὰ ῥητορικῆς ἔρωτα κτλ." Οἱ τῷ ἀτρύτῳ καὶ ἀφειδεῖ πάντη τῶν πόνων ἀμφιδέξιος ἀποδέδηκε ῥήτωρ καὶ ἐς τοὺς σοφιστικοὺς θρόνους ἀνείληπται. Ὃν ἅμα Εὐζωίῳ νέῳ κομηδῇ ὄντι, Θεσπεσίου ῥήτορος ἐν Καισαρείᾳ ἐπισήμου, ἀκοῦσαι παρειλήφαμεν. Εἶθ' ἡ τῆς νοερᾶς φύσεως ἀπορρὼξ Βασίλειος, παραπλησίῳ ἔρωτι παραταθείς, ἐς τὴν αὐτὴν ξενίζεται πόλιν, καὶ τῶν ὁμοίων μεταλαμβάνει μαθημάτων, οὗπερ ὁ Ναζιανζηνὸς οὕτωσὶ διαμέμνηται (ἐν τῷ εἰς Βασίλ. ἐπιταφίῳ). "Ἐδει δ' αὐτὸν μηδὲν τῶν καλῶν διαφυγεῖν, μηδὲ τῷ φιλοπόνῳ τῆς μελίσσης ἀπολειφθῆναι, συλλεγούσης ἐκ παντὸς ἄνθους τὰ χρησιμώτατα, ἐπὶ τὴν Καισαρέων πόλιν ἐπείγεται, τῶν τῇδε μεθέξων παιδευτηρίων· ταύτην δὴ λέγω τὴν περιφανῆ τε καὶ ἡμετέραν· ἐπεὶ καὶ τῶν ἐμῶν λόγων αὐτὴ καθηγεμὼν καὶ διδάσκαλος· τὴν οὐχ ἥττον λόγων μητρόπολιν, ἢ τῶν πόλεων, ὧν ὑπέρκειται, καὶ καθ' ὧν ἔχει δυναστείαν, ἣν ἤτις τοῦ ἐν λόγοις κράτους ἀπογερήσειεν, ἀφῃρημένος ἔσται αὐτὸ τὸ κάλλιστόν τε καὶ ἰδικώτατον." Οὐκ ὀλίγοι δὲ τῶν ἡμετέρων παραγενέσθαι παιδείας χάριν ἐν Καισαρείᾳ διαμνημονεύονται, περὶ ὧν ἐν ἄλλοις ἐροῦμεν.

(Ἕπεται τὸ τέλος.)

---

## Ο ΦΟΡΟΣ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ.

### Ἐπεισόδιον τοῦ γαλλο-πρωσσικοῦ πολέμου τοῦ ἔτους 1870.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ.)

Ἦτο περὶ τὰ τέλη Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1870, ὅτε ἤρξαντο αἱ τελευταῖαι τοῦ γιγαντιαίου γαλλο-πρωσσικοῦ πολέμου καταστροφαί. Οἱ Πρῶσσοι ὧδευον πρὸς τοὺς Παρισίους, προπορευομένων τῶν προσκόπων, οἵτινες ἔχοντες ὅλας τὰς ἀπαιτουμένας ὁδηγίας προὐχώρουν ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ καλῶς γινώσκοντες τὴν πρωΐαν ποῦ ἤθελον γευματίσει τὴν μεσημβρίαν καὶ ποῦ ἤθελον κοιμηθῆ τὴν νύκτα. Οἱ γάλλοι χωρικοί, πεφοβισμένοι καὶ γινώσκοντες ὅτι εἰς τὴν ἐλαχίστην ἀντίστασιν ἤθελον ἴδει τὰ χωρία των παραδιδόμενα εἰς τὰς φλόγας, ὑπετάσσοντο ἀθρόοι καὶ σχεδὸν δουλοπρεπῶς. Τί ἠδύναντο νὰ κάμωσιν; Ὁ γαλλικὸς στρατὸς εὑρίσκετο ἐν τελείᾳ ἀποσυνθέσει, οὐδὲ ὑπῆρχεν ἐλπὶς παραιτέρω ἀντιστάσεως. Ὁ κατακτητὴς προὐχώρει καθ' ἑκάστην σχεδὸν ἀνενόχλητος καὶ γαυριῶν ἐπὶ ταῖς νίκαις αὐτοῦ. Ποῦ καὶ ποῦ ἐθελονταί τινες Γάλλοι ἐνέδρευον ὄπισθεν θάμνων ἢ ἐντὸς μεμονωμένων οἰκιῶν, ἀνίσχυροι ὅλως.

Ἡμέραν τινὰ ὑπὸ οὐρανὸν ὁμιχλώδη ἀπόσπασμα σαξωνικοῦ πεζικοῦ προὐχώρει ὡς προφυλακή. Ἀπὸ πρωΐας διηρεύνα τὴν χώραν ἐξετάζον πᾶσαν ἀτραπόν, πᾶν καὶ τὸ ἐλάχιστον δάσος. Προσήγγιζεν ἡ πέμπτη τῆς ἑσπέρας ὥρα. Δεξιᾷ ἔκειτο τὸ μικρὸν χωρίον, ἐν ᾧ ἔμελλε τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο νὰ διανυκτερεύσῃ. Οἱ ἀγροὶ ἦσαν ἔρημοι· τὰ πάντα κατέκειντο νεκρά. Οἱ Σάξωνες ἔβαινον ἐν πλήρει ἀσφαλείᾳ διὰ μέσου πυκνῶν φρακτῶν, οἵτινες περιέβαλλον τὴν ὁδόν... Αἴφνης ἠκούσθησαν πυροβολισμοὶ καὶ Σάξων ὑπαξιωματικὸς ἔπεσε καιρίως πληγείς. Πόθεν ἡ ἐπίθεσις; . . . Ἐκ μέρους τῶν χωρικῶν; . . . Οὐχί. Τρεῖς ἢ τέσσαρες ἐλεύθεροι σκοπευταί, ἐνεδρεύοντες, ἐπεχείρησαν τὸ τόλμημα, μεθ' ὃ ἐγένοντο ἄφαντοι. —

Εἶναι δυνατὸν νὰ μείνῃ ἀτιμώρητος ὁ φόνος Σάξωνος ὑπαξιωματικοῦ; Βεβαίως ὄχι· θὰ τὸν ἐκδικηθῶσι φοβερῶς. Οἱ Γερμανοὶ ἀξιωματικοὶ συσκέπτονται καὶ ἀποφασίζουσι νὰ πυροπλήσωσιν ἄνευ ἀναβολῆς τὸ χωρίον, παρ' ᾧ διεπράχθη τὸ ἔγκλημα. Ἀλλὰ δευτέρα σκέψις παρακινεῖ τὸν ἀποσπασματάρχην λοχαγὸν ν' ἀναβάλῃ τὴν πυρπόλησιν. Διατάσσει δὲ ἀμέσως νὰ συνέλθωσιν ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου εἰς τὴν πλατεῖαν, καὶ νὰ κλεισθῶσιν οἱ ἄνδρες ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας.

Οἱ ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας ἄνδρες εἶναι τεσσαράκοντα τὸν ἀριθμόν, ἐν οἷς καὶ δύο στρατιῶται τετραυματισμένοι μὴ ἀνήκοντες εἰς τὸ χωρίον καὶ νοσηλευόμενοι μόνον ἐκεῖ. Φόβος καὶ ἔκπληξις κατέχει πάντας. Πταίουσιν οἱ κάτοικοι ἂν παρὰ τὸ χωρίον των ἐφονεύθη Σάξων ὑπαξιωματικός; Εἶναι δυνατὸν νὰ θεωρηθῶσιν αὐτοὶ ἔνοχοι διὰ τόλμημα διαπραχθὲν ὑπὸ ἀγνώστων ἐλευθέρων σκοπευτῶν; Συζητοῦσι ταῦτα ἐν φωναῖς καὶ καθήμενοι ἐπὶ τῶν ξυλίνων ἑδρῶν τοῦ Ναοῦ. Ὁ δήμαρχος καὶ ὁ ἐφημέριος τοῦ χωρίου πειρῶνται νὰ ἔλθωσιν εἰς διαπραγματεύσεις, διαμαρτυρόμενοι περὶ τῆς ἀθῳότητος τῶν συμπολιτῶν αὐτῶν. Μάταιαι προσπάθειαι! Τὴν πρωΐαν θὰ συνέλθῃ τὸ στρατοδικεῖον. — Καὶ πάντες ὀδύρονται, κλαίουσιν, ἀπελπίζονται.

Οὕτω παρέρχεται ἡ νύξ. Ἐκ διαλειμμάτων τινὲς ἐλπίζουσιν, οἱ αἰσιόδοξοι. Πῶς εἶναι δυνατὸν οἱ Γερμανοὶ νὰ θελήσωσι νὰ τιμωρήσωσι διὰ θανάτου ἄνδρας ἀόπλους καὶ ἀθῴους; Οἱ τοὺς φυλακισμένους φρουροῦντες Σάξωνες στρατιῶται περιέρχονται τὴν ἐκκλησίαν μὲ τὸ τακτικὸν αὐτῶν βῆμα. Ἡ ἀπελπισία καταλαμβάνει τοὺς δυστυχεῖς χωρικούς, καὶ ἐν τοσούτῳ παρέρχονται αἱ ὧραι δραδεῖαι, φρικώδεις . . .

Τέλος μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου ἡ θύρα τῆς ἐκκλησίας ἀνοίγεται καὶ εἰσέρχεται ἀξιωματικὸς ὑψηλοῦ ἀναστήματος παρακολουθούμενος ὑπὸ ἀποσπάσματος στρατιωτῶν. Πολλοὶ τῶν χωρικῶν ἐκοιμῶντο καταβληθέντες ὑπὸ τοῦ καμάτου. —

— Ἐγερθῆτε ὅλοι! διατάσσει ὁ Γερμανός. Ὀφείλω νὰ σᾶς ἀναγγείλω ὀλιβερὰν εἴδησιν. Τὸ στρατοδικεῖον ἀπεφάσισε νὰ τουφεκισθῶσι τρεῖς ἐξ ὑμῶν, καὶ ἀναθέτει εἰς ὑμᾶς τὴν φροντίδα τῆς ἐκλογῆς τῶν τριῶν τούτων!

Οἱ δυστυχεῖς προσβλέπουσιν ἀλλήλους μὴ τολμῶντες νὰ πιστεύσωσι τὴν σκληρὰν ἀπόφασιν. Ὁ δήμαρχος ἐπικαλεῖται θαρραλέως τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν φιλανθρωπίαν. Οὐδεὶς νόμος τιμωρεῖ ποτε ἄνθρωπον δι' ἔγκλημα ὅπερ δὲν διέπραξεν.

— Περιτταὶ αἱ διαμαρτυρήσεις, διακόπτει αὐτὸν ὁ Γερμανὸς ἀξιωματικός. Τὸ στρατοδικεῖον διέταξε καὶ ὀφείλετε νὰ ὑπακούσητε. Ἔχετε προθεσμίαν εἴκοσι λεπτῶν τῆς ὥρας, ὅπως ὑποδείξητε τοὺς τρεῖς ἄνδρας. Ὑμετέρα φροντὶς εἶναι τὰ περαιτέρω.

Καὶ ταῦτα λέγων ἀπῆλθεν.

Οἱ χωρικοὶ ἔμειναν τρέμοντες, ἀκίνητοι, παράφρονες σχεδὸν ἐκ τοῦ τρόμου. Εἶναι δυνατὸν τρεῖς ἐν μέσῳ αὐτῶν νὰ γείνωσι θύματα οἰκτροῦ θανάτου; Εἶναι δυνατὸν αὐτοὶ νὰ ἀναγκασθῶσι νὰ ἐκλέξωσι τὰ τρία ταῦτα θύματα;... Νομίζουσιν ὅτι ὀλέπουσιν ὄνειρον ἀπαίσιον. Ὑπάρχει Θεὸς ἐν οὐρανῷ, Θεὸς μὴ ἐπιτρέπων τοιαῦτα κακουργήματα!... Ὄχι, δὲν ὀνειρεύονται δυστυχῶς! Εἶναι ἡ πραγματικότης, ἡ φρικτὴ πραγματικότης...

Δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας παρέρχονται οὕτως· αἴφνης ἐν μέσῳ γενικῆς σιγῆς ἀκούεται φωνὴ ὀξεῖα λέγουσα·

— Ἐπειδὴ ὀφείλομεν ἡμεῖς νὰ ὑποδείξωμεν τὰ θύματα, δυνάμεθα νὰ παραδώσωμεν τοὺς δύο ξένους στρατιώτας, οἵτινες εἶναι πληγωμένοι. Αὐτοὶ πιθανῶς θὰ ὑποκύψωσιν εἰς τὰς πληγάς των. Παραδίδοντες αὐτοὺς ἐκτελοῦμεν τὸ ἥμισυ μόνον τῆς θυσίας.

Τοὺς λόγους τούτους ἐξέφερεν ὁ ῥάπτης τοῦ χωρίου, μικρόσωμος πονηρὸς ἀνήρ, καὶ ῥαδιοῦργος.

Οἱ δύο στρατιῶται ἐφρύαξαν. Ὁ εἷς αὐτῶν ἔχων τὴν σιαγόνα τεθραυσμένην, σύρεται πρὸς τοὺς χωρικοὺς καὶ διὰ ἀπελπιστικῶν φωνῶν ζητεῖ βοήθειαν· ὁ ἕτερος πληγωμένος τὸν πόδα καὶ κατακείμενος ἐπὶ στρώματος ἀχύρου μάτην προσπαθεῖ νὰ ἐγερθῇ, ὅπως διαμαρτυρηθῇ κατὰ τῆς ἀδίκου ταύτης ἀποφάσεως. Οἱ χωρικοὶ σιωπῶσιν.

— Σᾶς ἐπαναλαμβάνω, λέγει ὁ ῥάπτης, ὅτι τοῦτο εἶναι τὸ φρονιμώτερον.

Καὶ ἑτοιμάζονταί τινες νὰ συμφωνήσωσι πρὸς τὴν γνώμην ταύτην, ἀλλ' ὁ Γερμανὸς ἀποσπασματάρχης, παρὼν εἰς τὴν συζήτησιν, νομίζει καλὸν νὰ ἐπέμβῃ.

— Δὲν πρέπει νὰ ἐκλέξητε ἐκτὸς τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου· ἡ ἐκλογή σας θὰ ἦτο ἄκυρος. Ὁ φόρος τοῦ αἵματος εἶναι προσωπικός . . .

Τίνα νὰ ἐκλέξωσι; Φρικτὸν δίλημμα! Ἂν τοὐλάχιστον ἐπαρουσιάζοντό τινες πρόθυμοι νὰ θυσιασθῶσιν· ἀλλ' ὅλοι θέλουσι νὰ ζήσωσιν. Ἕκαστος ἀποσύρεται εἰς μίαν γωνίαν τῆς ἐκκλησίας, ὡς νὰ ἐφοβεῖτο τοὺς περιστοιχοῦντας αὐτόν. Παρὰ τὸν βωμὸν γονυπετεῖ κλαίων ὁ ἐφημέριος. Ὁ δήμαρχος, στηρίζων τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν χειρῶν του, σκέπτεται νὰ προτείνῃ κλῆρον. Καὶ ὅμως τὰ λεπτὰ παρέρχονται. Ἐξέωθεν τῆς ἐκκλησίας τὸ ἀπόσπασμα τὸ μέλλον νὰ ἐκτελέσῃ τὴν θανατικὴν ποινὴν εἶναι ἤδη παρατεταγμένον. Μετά τινας στιγμὰς θὰ ἐμφανισθῇ ὁ ἀνώτερος ἀξιωματικὸς ζητῶν τὴν λείαν του. Τίνα νὰ ἐκλέξωσι;

Ἡ τραχεῖα φωνὴ τοῦ ῥάπτου ἀκούεται πάλιν, ἀντηχοῦσα ὑπὸ τὸν θόλον τῆς ἐκκλησίας.

— Ἰωάννης Βαπτιστὴς Germain! λέγει ἡ φωνή.

Οὐδεὶς ἐκινήθη. Ὁ ῥάπτης λέγει πάλιν·

— Ἐπαναλαμβάνω. Ἰωάννης Βαπτιστὴς Germain!

Ἰσχνὸς γέρων ἐγείρεται, λευκόθριξ, μὲ χεῖρας τρεμούσας, ὠχρός.

— Ἀστεΐζεσαι νομίζω, λέγει· θέλεις νὰ μὲ φοβίσῃς μόνον. Ἰδέτε ἐγὼ δὲν φοβοῦμαι. Σᾶς παρακαλῶ μή με παραδώσετε εἰς τοὺς Πρώσσους· εἶμαι ἑβδομήκοντα πέντε ἐτῶν. Καθ' ὅλον τὸν μακρόν μου βίον οὐδένα ἔβλαψα, ἀλλ' εὐηργέτησα πολλούς. Τὸ γνωρίζετε ὅλοι... Φίλοι μου, καλοί μου φίλοι, δὲν θὰ μὲ παραδώσετε...

— Κάρολος Germain! ἐξηκολούθησεν ὁ ῥάπτης οὐδὲ προσέχων εἰς τὰς παρακλήσεις τοῦ γέροντος.

Ἐγείρεται νεανίας. Εἶναι ὁ υἱὸς τοῦ γέροντος.

— Καλά, λέγει, προτιμῶ τοῦτο· ἐκλέξατέ με, ἀλλὰ μόνον ἐμέ. Πιστεύω ὅτι δὲν θὰ σφάξετε καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν. Ἐγὼ δέχομαι νὰ τουφεκισθῶ, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως ν' ἀφήσετε ἐλεύθερον τὸν πατέρα μου. Συλλογισθῆτε· ἡ μήτηρ μου εἶναι μόνη ἐν τῇ οἰκίᾳ· ἔχετε ὀλίγην εὐσπλαγχνίαν!... Τί, ἐγίνετε ὅλοι τίγρεις;... Ἐντροπή σας!

Φρικώδης εἶναι ἡ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπικρατοῦσα σιγή. Ὁ γέρων κύπτει τὴν κεφαλήν· οὔτε βλέπει πλέον, οὔτε ἀκούει· φαίνεται ὡς ἠλίθιος. Ὁ ῥάπτης προφέρει τρίτον ὄνομα·

— Πέτρος Auguet!

Ἀναπηδᾷ ὁ νεανίας οὗτος.



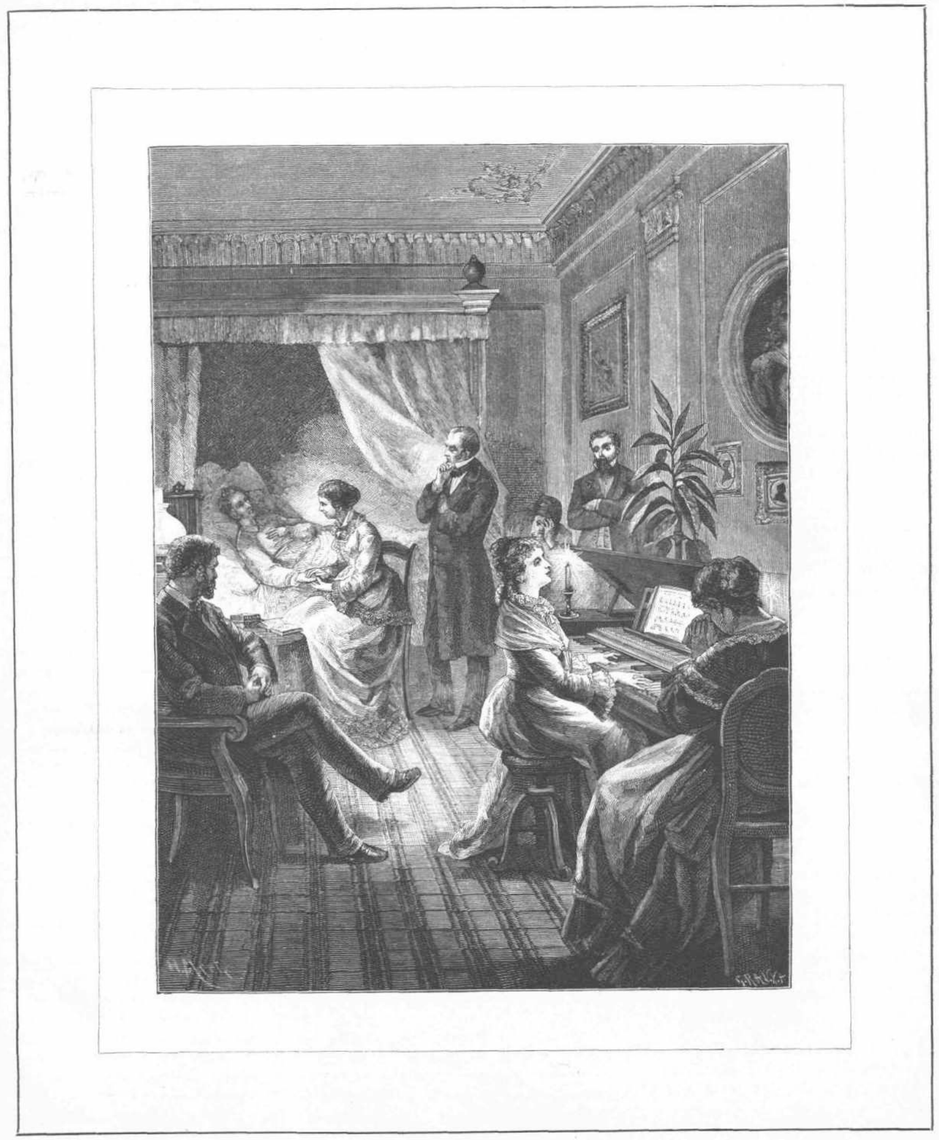

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΣΤΙΓΜΑΙ ΤΟΥ ΜΟΥΣΟΥΡΓΟΥ CHOPIN.

— Εἶσαι ἄνανδρος! ἀναφωνεῖ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν ῥάπτην. Μισεῖς τὸν Germain καὶ ἐμέ, διότι σ' ἐμποδίσαμεν νὰ μᾶς ἀπατᾷς εἰς τὸ παιγνίδιον. Πρέπει ἐπὶ τέλους νὰ μάθωσιν ὅλοι τίς εἶσαι . . . Καὶ τί, ἔχετε πράγματι ἀπόφασιν νὰ μᾶς θυσιάσητε χάριν αὐτοῦ τοῦ ἀχρείου ἀνθρώπου; Ἂς ῥίψωμεν κλῆρον· ἂς ἀποφασίσῃ ἡ τύχη . . .

Καὶ ὁ Κάρολος Germain ἐξηκολούθει κραυγάζων·

— Φονεύσατέ με, ἂν θέλετε· παραδώσατέ με εἰς τοὺς Πρώσσους. Μοὶ εἶναι ἀδιάφορον! Ἀλλὰ σεβασθῆτε τὸν πατέρα μου, τὸν γέροντα πατέρα μου . . . σᾶς παρακαλῶ ... σᾶς ἐξορκίζω! . . .

Εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἕκαστος φροντίζει περὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ σωτηρίας . . . Καὶ ὅτε ὁ ῥάπτης λέγει, οἱ παραδεχόμενοι τὴν ἐκλογήν του νὰ ὑψώσωσι τὰς χεῖρας, ὅλαι αἱ χεῖρες ὑψοῦνται.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὁ Σάξων ἀξιωματικὸς εἰσέρχεται εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Φέρει ἐντὸς τοῦ πίλου του τεσσαράκοντα δελτία, ὧν τρία κεχρωματισμένα, ὅπως γείνῃ κλήρωσις. Ἀλλ' ὁ ῥάπτης κραυγάζει·

— Ἡ ἐκλογὴ ἔγεινεν. Ἰδοὺ οἱ τρεῖς, τοὺς ὁποίους ἐξελέξαμεν!

— Καλῶς, εἶπεν ὁ ἀξιωματικός. Οἱ καταδικασθέντες ἔχουσι πέντε λεπτῶν τῆς ὥρας καιρόν, ὅπως προετοιμασθῶσιν εἰς θάνατον.

Ἅπαξ ἀκόμη ὁ δήμαρχος ἠθέλησε νὰ διαμαρτυρηθῇ. Ὁ Πέτρος Auguet ὁρμᾷ κατὰ τοῦ ῥάπτου, ὃν ἤθελε φονεύσει, ἂν οἱ Γερμανοὶ στρατιῶται δὲν ἐπενέβαινον, ἀπειλήσαντες νὰ πυρ-

πολήσωσι τὴν ἐκκλησίαν μὲ ὅλους τοὺς ἐν αὐτῇ.

Τέλος ὁ ἐφημέριος ὁδηγεῖ τὰ τρία θύματα πρὸς τὸν βωμόν. Ὁ γέρων Germain εἶναι ἐντελῶς ἀποβεβλακωμένος.

Τὸ τύμπανον ἀκούεται ἔξωθεν, καὶ ὁ ἐφημέριος ἐρωτᾷ τοὺς δύο νέους καταδίκους·

— Συγχωρεῖτε τοὺς ἐκλέξαντας ὑμᾶς;

— Ναί, τοὺς συγχωροῦμεν.

— Ἀποδυνήσκετε προθύμως ὑπὲρ τῆς πατρίδος;

— Ναί, προθύμως ἀποδυνήσκομεν...

— Ὁ Θεὸς μεθ' ὑμῶν· ἀφίενται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι!

Οἱ τρεῖς κατάδικοι διευθύνονται πρὸς τὴν θύραν τῆς ἐκκλησίας ἐν μέσῳ δακρύων καὶ λυγμῶν τῶν παρισταμένων... Τὸ τύμπανον ἠχεῖ πάλιν· ἀκούεται πυροβολισμός. Οἱ χωρικοὶ κύπτουσι τὴν κεφαλήν. Ὁ φόρος τοῦ αἵματος ἐπληρώθη!

Ἔκτοτε παρῆλθον δεκαὲξ ὅλα ἔτη. Τὸ μικρὸν χωρίον ἠρεμεῖ. Τὸ φρικῶδες δρᾶμα σχεδὸν ἐλησμονήθη. Ὡς ἄλλοτε αἱ λευκαὶ οἰκίαι τοῦ χωρίου στίλβουσι μακρόθεν ἐν μέσῳ πυκνῆς φυτείας καὶ περὶ τὴν ἐκκλησίαν, ἧς τὸ κωδωνοστάσιον ἐπιστέφει χρυσοῦς πετεινός. Ἡ ζῶσα εἰρήνη ἐπανέκτησε τοὺς ἀγροὺς ἐκείνους, οὓς ἡ διηνεκὴς ἐργασία κατέστησε γονίμους. Μόνον τὸ αἷμα τῶν τριῶν μαρτύρων ἔρρευσε καὶ οἱ γερμανικοὶ ἵπποι δόσκουσιν ἤδη εὐδαίμονες εἰς τὰς εὐφόρους πεδιάδας τῆς Ἀλσατίας.

## Ο ΠΑΠΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Η ἀποβολὴ τοῦ ζυγοῦ τῆς θρησκείας ὡς σκληροῦ καὶ ἐπαχθοῦς ἐστιν ὀρθὴ καὶ δικαία;

Ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Κ. Καλοζύμη.

(Συνέχεια.)

Ἐν δὲ τῇ διαλλαγῇ ταύτῃ μόνος ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος δύναται ἵνα βαίνῃ ἀσφαλῶς καὶ ἀπροσκόπτως τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐλευθερίας, ὅστις κατέχει στερρῶς τὴν στιβαρὰν καὶ εὐεργετικὴν τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου χεῖρα. Ἐσθὺς δ' ἅμα θελήσῃ ἵνα παραιτηθῇ αὐτὴν πάραυτα βλέπει ἑαυτὸν κατερχόμενον ἐκ τοῦ ἠθικοῦ τῆς ἐλευθερίας ὕψους, καὶ ὁλονὲν βυθιζόμενον εἰς τὸν βόρβορον τῆς ταπεινῆς δουλείας, ἐν ᾗ ὑπηρετῶν ἀναγκάζεται ἵνα ἀθετῇ ἀπαράγραπτα ἐντάλματα, ἱερὰ δίκαια, ὧν ἡ μὲν τήρησις ἐξασφαλίζει αὐτῷ διαρκῆ εὐδαιμονίαν, ἡ δὲ ἀθέτησις ἄγουσα εἰς ἠθικὸν ὄλεθρον ὑποβάλλει αὐτὸν εἰς τὸν βαρὺν καὶ ὀχληρὸν ζυγὸν παντοίων παρεκτροπῶν καὶ εὐτελῶν κλίσεων. Ὅθεν τὸν ζυγὸν τῆς κακοδαιμόνου καὶ σκληρᾶς ταύτης δουλείας δύναται ν' ἀποσείσῃ ὁ χειραγωγούμενος ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου. Μόνος οὗτος δύναται νὰ ᾖ πολίτης ἔντιμος καὶ ἀπολαύῃ τῆς πολυτιμοτάτης καὶ ἀναγκαιοτάτης ἐκείνης ἐλευθερίας, τῆς προερχομένης ἐκ τῆς σταθερᾶς καὶ ἀκραδάντου πρὸς τὴν αἰώνιον ἀλήθειαν πίστεως, ἤτοι τῆς πίστεως πρὸς τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου, ὅστις ἐστὶν ἡ αὐτοαλήθεια. "Καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς, λέγει τὸ ἀψευδὲς αὐτοῦ στόμα." (Ἰωάνν. 8, 33.)

Καὶ ἀληθῶς ἡ πηγὴ ὑψηλοτέρου ἀνθρωπίνου βίου ἐστὶν ἡ ἀλήθεια, μόνον δι' αὐτῆς καὶ ἐν αὐτῇ καθίσταται ὁ ἄνθρωπος ἐλεύθερος. Ὅπου δὲ πλάνη ὑπάρχει, ἐκεῖ καὶ δουλεία πνευματική ἐπικρατεῖ. Ὅπου ἀπιστία ἢ ἀχαλίνωτος ἐλευθερία, ἐκεῖ διαφθορά, ὅπου οἴησις, ἐκεῖ καὶ στρέβλωσις διανοίας, ἐκεῖ καὶ πνευματικὸν σκότος. Πάνυ δ' ὀρθῶς ἔκπαλαι ἡ οἴησις, ἡ κενοδοξία, ἐθεωροῦντο ὡς τι ὀρμητικῶς ὠθοῦν καὶ φέρον τὸν ἄνθρωπον ὡς ἄλλον τυφλὸν εἰς τὸν τῆς παραφορᾶς κρημνὸν καὶ εἰς τὸ βάραθρον τῆς διαστροφῆς τῆς ἀληθείας. Καὶ ἀληθῶς ὁ ὑπ' αὐτῶν κατεχόμενος, καθ' ἃ ἡ πεῖρα διδάσκει, μαρτυρεῖ ἀσθένειαν νοὸς τίκτοντος ἐσφαλμένας δόξας, διότι πᾶν ὅ,τι πράττει ὁ ἄνθρωπος κατ' ἐπίδρασιν αὐτῶν, οὔτε ἀγαθὸν δύναται νὰ ᾖ, οὔτε ὑψηλὸν καὶ εὐγενές, ὡς ἀπορρέον ἐκ προϋποθέσεων καὶ βουλευμάτων, καθ' ἃ ἡ ἐνέργεια τῶν διανοητικῶν αὐτοῦ δυνάμεων οὐκ ἦν ἀπηλλαγμένη τῆς ἐπαχθοῦς καταπιέσεως τῶν σκοτεινῶν τούτων δυνάμεων. Ἄρα τὸ ἀναγκαιότατον καὶ πολυτιμότατον στοιχεῖον, ἐν ᾧ δύναται νὰ ζῇ καὶ ὑπάρχῃ ἀληθῶς ἐλεύθερος πνευματικὸς βίος, ἐστὶν ἡ ἀλήθεια. Ποῦ δ' ὅμως δύναταί τις ἵνα ζητήσῃ καὶ εὕρῃ αὐτήν; Διὰ πάντα δὲ πιστὸν τοῦ Εὐαγγελίου ὀπαδὸν καὶ ἔνθερμον φίλον πάνυ ῥᾳδία ἐστὶν ἡ ἀπάντησις πρὸς τὸ ἐρώτημα τοῦτο, καὶ ἰδοὺ αὕτη. "Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς, ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή" λέγει ὁ θεῖος Λυτρωτής. (Ἰωαννν. 14, 6.) Ἡγεμόνα τῆς ἀληθείας καλεῖ ἑαυτὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸ τοῦ Πιλάτου κατὰ τὴν κρίσιμον ὥραν τοῦ θανάτου αὐτοῦ. Καλεῖ δ' ἑαυτὸν οὗτος οὐχὶ διὰ νέαν τινὰ ἐπιστημονικὴν ἐφεύρεσιν, οὐδὲ διὰ τὴν ἀκρίβειαν πειραματικῶν συμπερασμάτων, ἢ ἄλλων ἀνθρωπίνων ἐρευνῶν, ἀλλὰ μόνον διὰ τὴν ὑψηλὴν ἀλήθειαν τὴν ὑπ' αὐτοῦ κηρυττομένην, διὰ τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων αὐτοῦ, ὄντων καὶ λόγων τοῦ Θεοῦ. "Νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ἄνθρωπον, ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα, ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ." (Ἰωαννν. Η'. 40). Διὸ καὶ τοὺς λόγους καὶ τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ παρέδωκεν ὑμῖν ὡς τὴν αἰωνίως ἰσχύουσαν ἀλήθειαν λέγων. (Ἡ ἐμὴ διδαχή... οὐκ ἔστιν ἐμή,..." (Ἰωαννν. 7, 16.) "Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι." (Μαρκ. 13, 31.) Καὶ ὄντως, ὡς αἰώνιος ἀλήθεια ἀνεγνωρίσθη ἐν τῇ πορείᾳ τῶν αἰώνων τὸ ἱερὸν αὐτοῦ Εὐαγγέλιον. Χιλιετηρίδες ἀπὸ τῆς συγγραφῆς αὐτοῦ παρῆλθον κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῆς ἱστορίας. Κατὰ δὲ τὸ μακρὸν τοῦτο χρονικὸν διάστημα πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων περὶ πολλῶν καὶ διαφόρων πραγμάτων συνεζήτησαν καὶ ἠρεύνησαν. Ἐν τῇ ἐρεύνῃ δὲ ταύτῃ εὑρυνομένης τῆς ἀνθρωπίνης γνώσεως πολλὰς καὶ ποικίλας ἀνακαλύψεις ἐπὶ διαφόρων πεδίων ἐποιήσαντο, καὶ ἱκανοὺς πνευματικοὺς θησαυροὺς καὶ ἄλλους παντοίους συγκαταλέξαντες εἰς τὸ κοινὸν πνευματικὸν τῆς ἀνθρωπότητος ταμεῖον κατέθεσαν, ἐπήνεγκον δὲ καὶ πολυειδεῖς ἀλλοιώσεις ἐπὶ πολλῶν πεδίων. Πλὴν καὶ μεθ' ὅλην τὴν γενομένην ταύτην πνευματικὴν πρόοδον καὶ πολλῶν φιλοσοφικῶν θεωριῶν ἀνασκευήν, οὐδεὶς ποτε τῶν σοφῶν τοῦ κόσμου ἐτόλμησεν ἵνα ἐλέγξῃ ὡς ἀπατηλοὺς τοὺς ἁπλοῦς καὶ σαφεστάτους λόγους αὐτοῦ. Οὐδεὶς τούτων ἠδυνήθη ν' ἀποκαλύψῃ ἡμῖν τὴν ἱερὰν θέλησιν τοῦ ἐν οὐρανοῖς πατρός, ἢ μόνος ὁ Μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς. Οὐδεὶς ἔδειξεν ἡμῖν καθαρώτερον καὶ ἀσφαλέστερον τὴν πρὸς αἰώνιον εὐδαιμονίαν ἄγουσαν ὁδόν, ἢ μόνος αὐτός. Οὐδεμία διδασκαλία ὑπῆρξεν ἡμῖν καρποφορωτέρα, ἰαματικωτέρα, καὶ μᾶλλον καταλληπτή ἢ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οὐδεὶς ἐδίδαξεν ἡμᾶς ἁπλούστερον καὶ τελειότερον τὴν ἔννοιαν τοῦ καθήκοντος καὶ τοῦ δικαίου, ἢ μόνος ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου. Ἅπασαι αἱ ἐξοχοι ἐν τῷ κόσμῳ διάνοιαι ἀκαμάτως εἰργάζοντο πρὸς ἔκχυσιν ἱκανοῦ φωτὸς ἐν τῷ πνευματικῷ τῆς ἀνθρωπότητος ὁρίζοντι, ἀλλ' ὑπ' οὐδεμιᾶς τούτων ἐπετεύχθη ἡ ἀνάφλεξις τοσούτου καὶ τηλικούτου ἱλαροῦ πνευματικοῦ φωτός, οἷον ἀνέτειλε τῇ ἀνθρωπότητι ἐν τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ τῷ Σωτῆρι ἡμῶν. Διότι αὐτός ἐστι τὸ φῶς τοῦ κόσμου. "Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου, λέγει περὶ ἑαυτοῦ ὁ θεάνθρωπος Ἰησοῦς." (Ἰωαννν. 8, 12.) Καὶ ἀλλαχοῦ ὁ αὐτὸς ἀναφωνεῖ "ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ". (Ἰωαννν. 12, 46.) Γνωστὸν δ' ἐστὶν ὅτι ἡ ἄγνοια περὶ πνευματικῶν ἀντικειμένων καὶ ἡ πλάνη περὶ τῶν τῆς θρησκείας πραγμάτων παραβάλλονται πρὸς τὸ σκότος. Ὅταν δὲ τοῖς ἐν ἀγνοίᾳ καὶ τοιαύτῃ ἐλαβεῖρᾷ πλάνῃ εὑρισκομένοις ἀνθρώποις ἐπαχθῶσιν ὀρθαὶ καὶ σωτηριώδεις γνώσεις, τοῦτο εἰκονικῶς τῇ γλώσσῃ τῆς ἱερᾶς Γραφῆς περιστανόμενον δηλοῖ ὡσανεὶ ἀνήφθη, ἢ ἀνέτειλεν αὐτοῖς φῶς. Λύχνον καὶ φῶς ὀνομάζει πλέον ἢ ἅπαξ καὶ ὁ προφήτης Δαβὶδ καὶ βασιλεὺς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ λέγων. "Λύχνος τοῖς ποσί μου ὁ νόμος σου, καὶ φῶς ταῖς τρίβοις μου." (Ψαλμ. 118, Στασ. 3.) Ἐν γένει δὲ ἡ ἰδιότης τοῦ φωτὸς πολλάκις ἀπεδίδετο τοῖς μεγάλοις ἐκείνοις ἀνδράσιν, οἵτινες διὰ τῆς ἱερᾶς αὐτῶν διδασκαλίας συνεβάλλοντο μεγάλως εἰς τὴν μόρφωσιν καὶ τὸν φωτισμὸν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ὑπὸ τὸν τύπον δὲ τῆς ὡραίας ταύτης εἰκόνος προβάλλεται οὐχὶ σπανίως ἐν τῇ παλαιᾷ Διαθήκῃ καὶ ὁ Μεσσίας. Ὅθεν, ὅτε ἦν ἐν τῷ κόσμῳ φῶς τοῦ κόσμου ἐκάλει ἑαυτὸν ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ὁ μέγας οὗτος Λυτρωτὴς καὶ διδάσκαλος τῶν λαῶν καὶ ἐθνῶν. Καὶ ἀληθῶς φῶς τοῦ κόσμου ἦν ἡ ἐν αὐτῷ παρουσία αὐτοῦ. Φῶς ἄπλετον ἐπιχέει τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ καθημένοις ἀνθρώποις ἡ ἱερὰ αὐτοῦ διδασκαλία. Οἱ λόγοι αὐτοῦ εἰσι λόγοι φωτός, ἀληθείας, καὶ ζωῆς αἰωνίου. Αἱ θεῖαι αὐτοῦ ἐντολαὶ διαλάμπουσαι ἐν τῷ κόσμῳ ὡς ἄλλαι τηλαυγεῖς λαμπτῆρες διαφωτίζουσι πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς αὐτόν.

Ἀναρίθμητοί εἰσιν ἀληθῶς οἱ ἐντεῦθεν ἠθικοὶ θησαυροί, παμπληθῆ δὲ καὶ πολύτιμα καὶ εὐγενῆ τὰ δῶρα τὰ πρὸς εὐδαιμονίαν τῶν ἀνθρώπων. Πρὸς πιστὴν δὲ τήρησιν τῶν ἱερῶν τούτων κειμηλίων κατέστησεν ὁ παροχεὺς αὐτῶν φύλακα τῆς ἱερᾶς ταύτης παρακαταθήκης καὶ κήρυκα τῶν θείων αὐτοῦ ἐνταλμάτων τὴν ἄσπιλον αὐτοῦ νύμφην, τὴν ἁβρὰν καὶ φιλόστοργον ἡμῶν μητέρα Ἐκκλησίαν, ἧς τὰς ἐντολὰς ἀθετήσας σκοπίμως ἕνεκα εὐτελῶν φιλαρχικῶν σκοπῶν ὁ ἐπὶ τῆς ἱερᾶς ἐν Ῥώμῃ ἕδρας καθήμενος προὐκάλεσεν ἐν τῇ εἰσαγωγῇ καινοτομιῶν καὶ δογματικῶν πλανῶν τὸν χωρισμὸν τῶν τέκνων τῆς Ἐκκλησίας ταύτης εἰς ἀνατολικοὺς ὀρθοδόξους, καὶ εἰς παπιστάς. Διασπάσας δὲ οὕτω τὰ μέλη αὐτῆς ἐνέσπειρεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν τὸν ὀλέθριον σπόρον τῆς μεταξὺ αὐτῶν ἔριδος καὶ σφοδρᾶς διαμάχης. Λίαν δὲ βαρυθύμως ἀναμιμνήσκεται πᾶν εὐπειθὲς καὶ εὐάγωγον τῆς Ἐκκλησίας τέκνον, καὶ πᾶς φίλος τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἀληθείας, πᾶς πιστὸς καὶ ἀχώριστος ὀπαδὸς τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, τῶν κατὰ καιροὺς διαπραχθεισῶν δυστυχῶς ὑπὸ ὑπηρετῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀνηκούστων δολοπλοκῶν, καὶ ἐν γένει τῶν ἐξασκηθεισῶν ὑπ' αὐτῶν παντοίων κακουργιῶν, ὧν καρπὸς ὑπῆρξαν, σὺν ἄλλοις ἀνεκφράστοις δυστυχήμασι καὶ ποικίλαις συμφοραῖς, καὶ αἱ μεγάλαι ἐκεῖναι καὶ τοῖς πᾶσι γνωσταὶ σταυροφορίαι, αἱ προκαλέσασαι τῇ ἀνθρωπότητι καὶ δῃώσεις ἀπεριγράπτους, καὶ ἄφθονον τὴν χύσιν τοῦ πολυτίμου Χριστιανικοῦ αἵματος.

Ἀνακεφαλαιοῦντες δὲ νῦν τὰ μέχρι τοῦδε ἐνθάδε λεχθέντα περὶ ἀμφοτέρων τῶν προμνημονευθεισῶν ἤδη Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν λειτουργῶν αὐτῶν ἀγώμεθα εἰς τὸ ἀσφαλὲς συμπέρασμα, ὅτι τὰ μὲν ὄργανα τῆς δυτικῆς Ἐκκλησίας ἐνεφορροῦντο ὑπὲ πνεύματος φιλαρχικοῦ καὶ φιλοδόξου, φιλοκτήμονος καὶ καταδυναστικοῦ. Τὰ δὲ τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ πνεύματος ἐπιεικείας καὶ πραότητος φιλανθρωπίας καὶ ἱερᾶς ἀγάπης. Ὅπερ ἐστὶ χριστιανικόν. Οὐδὲν δ' ἕτερον ἢ πνεῦμα ταπεινῆς φιλοδοξίας, ὅπερ ἐστὶ πνεῦμα τοῦ ἄρχοντος τοῦ σκότους, ἠνάγκασε τὸν ἀρχηγὸν τῆς δυτικῆς Ἐκκλησίας ἵνα ἀποχωρισθῇ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ πρὸς κοινὴν τῆς ἀνθρωπότητος βλάβην. Ἀποχωρισθεὶς δ' αὐτῆς οὐκ ἐπαύσατο ζητῶν παντοίοις τρόποις καὶ ποικίλαις ἐνεργείαις ἵνα κορέσῃ τὸ δεινὸν πάθος τῆς φιλοδόξου αὐτοῦ ταύτης ἐπιθυμίας ἐν τῇ προσκτήσει καὶ πολιτικῇ ἐξουσίᾳ. Πρὸς ἐπίτευξιν δὲ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ τούτου εἰργάσθη ἀληθῶς μετὰ δεξιότητος καὶ ἀκαμάτου ζήλου αὐτὸς καὶ τὰ ὄργανα αὐτοῦ, ἐν οἷς διεκρίθησαν ἐπὶ βίᾳ καὶ διαπράξει διαφόρων ἀγριοτήτων καὶ ἀνομημάτων πρὸ πάντων οἱ τὸ τοῖς πᾶσι γνωστὸν τάγμα τῶν Ἰησουϊτῶν ἀποτελοῦντες. Ἀνέκφραστοι εἰσιν ἀληθῶς αἱ ὑπὸ τῶν κληρικῶν τούτων διαπραχθεῖσαι ὠμότητες καὶ θηριωδίαι κατὰ τῶν ταλαιπώρων τέκνων τῆς Ἐκκλησίας ταύτης. Ἀνήκουστοί εἰσιν αἱ ἀθεμιτουργίαι καὶ αἱ κακώσεις, δειναὶ δὲ καὶ ἀνυπολόγιστοι αἱ ἐντεῦθεν προελθοῦσαι συμφοραὶ καὶ δυστυχίαι, ὧν μνημονεῦον καὶ αὐτὸ τὸ στόμα τῆς ἱστορίας τρέμει. Ἀλλ' ἡ ὑπὸ τῶν κληρικῶν τούτων ἐξάσκησις διαφόρων θαυμαστῶν καὶ θηριωδῶν ἐγκλημάτων κατὰ τῶν ὑπ' αὐτῶν ποιμαινομένων ἐξηνάγκασαν πολλὰ τέκνα τῆς δυτικῆς Ἐκκλησίας ἵνα ἐξεγερθῶσι κατὰ τῶν τοιούτων πνευματικῶν ποιμένων καὶ ἐν ἰσχυρᾷ ἀντιτάξει γραφῇ τε καὶ λόγῳ καὶ παντὶ ἄλλῳ ἠθικῷ ὅπλῳ παρακαλύσωσι πᾶσαν ἐνέργειαν αὐτῶν ἐξερχομένην τῆς πνευματικῆς ἁρμοδιότητος καὶ ἐξουσίας. Ἐντεῦθεν δὲ προέρχονται αἱ κατὰ τῶν ἱερατικῶν τούτων ὀργάνων δριμεῖαι καταφοραί, βαρεῖαι προσβολαί, καὶ αὐστηραὶ κατακρίσεις. Ἐντεῦθεν ἡ ἐν τοῖς τέκνοις τῆς Ἐκκλησίας ταύτης θρησκευτικὴ ἀδιαφορία, ἣν προθυμοποιηθέντες πολλοὶ τῶν ἡμετέρων νεανιῶν ἔσπευσαν ἄνευ περισκέψεως νὰ μεταδώσωσι καὶ εἰς τὸ ἡμέτερον ἔθνος. Ἐντεῦθεν καὶ ἡ ἐπελθοῦσα ἀλλοίωσις καὶ διάθεσις τῶν ἐν Γαλλίᾳ πνευμάτων ἡ ἐφέλκουσα ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον πολλὰ τῶν τέκνων αὐτῆς, καὶ ἐν γένει τῆς Δύσεως εἰς τὴν ἀπιστίαν καὶ ἄθεΐαν. Διότι οἱ λαοὶ οὗτοι προσηλωθέντες ἕνεκα τῶν μεγάλων καταπιέσεων καὶ κακώσεων, ἃς ὑφίστανται παρὰ τῶν ποιμένων τούτων, εἰς τὰς περὶ πολιτείας θεωρίας καὶ ἐπιθυμίας, ἀπέστησαν τελείως καὶ αὐτῶν τῶν θεμελιωδῶν τῆς θρησκείας, καὶ οὕτω φέρονται ἀσφαλῶς εἰς τὴν ὀλοφρσύνην καὶ τὴν ἀθεΐαν, ἀπειλοῦσαν ἵνα ὁλοσχερῶς ἐπικρατήσῃ καὶ κατακυριεύσῃ τοῦ δημοσίου πνεύματος. Ἰδοὺ δὲ οἱ λόγοι οἱ πειθαναγκάζοντες καὶ σήμερον ἔτι πολλὰ τῶν τέκνων τῆς δυτικῆς Ἐκκλησίας ἵνα καταδοῶσι κατὰ τῶν ὀργάνων αὐτῆς, καὶ διάκεινται λίαν δυσμενῶς πρὸς αὐτά. Ἀλλ' οὐχ οὕτως ἔχει ἡ ὑπόθεσις αὕτη παρὰ τῇ ἡμετέρᾳ Ὀρθοδόξῳ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ, καθ' ὅσον οἱ λειτουργοὶ αὐτῆς ζηλωταὶ ὄντες τῆς ἀληθείας, τῶν πατρῴων δογμάτων, καὶ ἐργάται πιστοὶ καὶ φύλακες τῆς ἀληθοῦς εὐσεβείας, ἔχοντες δὲ καὶ ὑπ' ὄψιν τὸ τοῦ Κυρίου λόγιον, δι' οὗ λέγει. "Μάθετε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι πρᾴος εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ," (Ματθ. 15, 29.) χωροῦσιν εἰς τὸ ἔργον τῆς ἱερᾶς ταύτης διακονίας μετὰ ἱεροῦ ἐνθουσιασμοῦ, ἠθικῆς εὐλαβείας καὶ ταπεινότητος, ἥτις ἐστὶν ἡ βάσις καὶ ὁ θεμέθλος τῶν ἀρετῶν, ὁ φύλαξ τῶν καλῶν ἔργων, ἡ πηγὴ τῶν οὐρανίων χαρισμάτων. Ἡ ταπεινότης ἐστὶν ἡ πρώτη πηγὴ τῆς χάριτος ἡ ἐκ τῶν κόλπων τῆς γῆς ἀναβλαστάνουσα, καθ' ὅσον αὕτη ἀνυψοῖ τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα ἀντλῇ οὗτος ἐκ τῆς ἱερᾶς ταύτης πηγῆς, ἐφ' ὅσον ἐστὶν ἐπιδεκτικός, πάντα τὰ ἀγαθά, ὅσων ἔχει χρείαν. Ἄνευ δὲ ταύτης οὔτε ἀρετή τις ἐξέχουσα ὑπάρχει, οὔτε πλοῦτος καλῶν ἔργων, οὔτε χαρισμάτων δαψίλεια. Μὲ τοιαύτας δὲ ἀρετὰς περικοσμούμενοι οἱ πνευματικοὶ οὗτοι ποιμένες ἀφιεροῦνται ὅλως εἰς τὴν ὑψηλὴν τῆς ἱερωσύνης διακονίαν, καθ' ἣν ποιμαίνουσι τὸ λογικὸν τοῦ Χριστοῦ ποίμνιον ἐν πατρικῇ στοργῇ, ἐν χριστιανικῇ ἀγάπῃ καὶ ὑπομονῇ, ἐν ἐπιεικείᾳ καὶ χρηστότητι. Καὶ ἐνὶ λόγῳ γίνονται, καθ' ἃ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐντέλλεται, τύπος καὶ ὑπογραμμὸς τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πίστει, ἐν ἁγνείᾳ. (Πρὸς Τιμοθ. Α'. Γ'. 12.) Ἐν τούτοις οἱ λειτουργοὶ οὗτοι λοιδορούμενοι εὐλογοῦσι, διωκόμενοι ἀνέχονται, βλασφημούμενοι παρακαλοῦσιν.

(Ἕπεται συνέχεια)

## ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΣΤΙΓΜΑΙ ΤΟΥ ΜΟΥΣΟΥΡΓΟΥ CHOPIN.

(Μετὰ εἰκόνος, ὅρα σελ. 165.)

Ο Chopin, ὁ διάσημος καὶ συμπαθὴς μουσικὸς καὶ μουσουργός, ἐγεννήθη τῇ 8 Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους 1810 ἐν Σελασόβα-Βολῇ, κωμοπόλει πλησίον τῆς Βαρσοβίας κειμένῃ, κατήγετο δὲ ἐκ πτωχῆς γαλλικῆς οἰκογενείας, ἣν ἡ τύχη εἶχε φέρει μακρὰν τῆς πατρίδος. Μεγάλην ἔχων πρὸς τὸ κλειδοκύμβαλον κλίσιν ἐδιδάχθη τοῦτο ἀπὸ τῆς ἡλικίας ἐννέα ἐτῶν, ἐπέσυρε δὲ διὰ τῆς ἐκτελέσεως διαφόρων μουσικῶν τεμαχίων τὴν προσοχὴν τοῦ βαθυπλούτου πρίγκηπος Ῥατσιβίλ, ὅστις ἀνέλαβε τὴν περαιτέρω αὐτοῦ ἀνατροφὴν καὶ ἐκπαίδευσιν. Ἐν ἔτει 1829 ἔπαιξε δημοσίᾳ τὸ κλειδοκύμβαλον μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας ἐν Βιέννῃ καὶ ἀφ' οὗ περιῆλθε μέρη τινὰ τῆς Γερμανίας μετέβη ἐν ἔτει 1831 εἰς Παρισίους, ἔνθα οἱ πολυπληθεῖς ἐξόριστοι συμπολῖται αὐτοῦ Πολωνοὶ ὑπεδέχθησαν αὐτὸν μετὰ πολλῆς φιλοφροσύνης καὶ γενναίως τὸν συνέδραμον· οὗτοι συνετέλεσαν καὶ μεγάλως ὅπως ἡ φήμη αὐτοῦ ὡς μουσουργοῦ διαδοθῇ καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην. Ἐν ἔτει 1837 ἀνεφάνησαν παρ' αὐτῷ τὰ πρῶτα συμπτώματα τῆς ἀμειλίκτου στηθικῆς νόσου, εἰς ἣν καὶ ὑπέκυψε δώδεκα ἔτη μετὰ ταῦτα, τῇ 17 Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1849 ἐν Παρισίοις. Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ Chopin ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου διεκρίνετο διὰ τὴν μεγάλην χάριν καὶ ἀκρίβειαν καὶ διὰ τὴν ἐντέλειαν περὶ τὸ τεχνικὸν τῆς μουσικῆς μέρος. Τὴν αὐτὴν χάριν ἔχουσι καὶ τὰ διάφορα αὐτοῦ μουσικὰ συνθέματα, τὰ ὁποῖα εἶναι πολλὰ καὶ μέχρι σήμερον ἐκτελοῦνται ὑφ' ὅλων τῶν διαπρεπεστέρων κλειδοκυμβαλιστῶν.

Ἡ παρατεθειμένη εἰκὼν παριστᾷ τὰς τελευταίας στιγμὰς τοῦ διαπρεποῦς Πολωνοῦ μουσουργοῦ. Προαισθανόμενος οὗτος τὸν προσεγγίζοντα θάνατον εἶπέ ποτε πρός τινας φίλους του· "Ποσον πικρὸν εἶναι ν' ἀποθάνῃ τις μακρὰν τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἐγεννήθη!" Τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1849 αἱ δυνάμεις τοῦ πρὸ ἑβδομάδων ἤδη κατακεκλιμένου μουσουργοῦ ἤρξαντο ἐπαισθητῶς ἐλαττούμεναι, καὶ οἱ ἰατροὶ προεῖδον λίαν προσεχὲς τὸ τέλος.

Ἡ πρεσβυτέρα αὐτοῦ ἀδελφὴ μετὰ τοῦ συζύγου της καὶ τῆς θυγατρός της, ὡς καὶ οἱ οἰκειότεροι τῶν φίλων του περιεστοίχιζον τὴν κλίνην του. Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα ἡ ὡραία κόμησσα Δελφίνη Ποτόκα, ἥτις ἐξόχως τὸν ἐθαύμαζεν. Ὁ ἀσθενὴς ἐξυπνήσας καὶ ἀναγνωρίσας αὐτὴν ἐμειδίασε καὶ τὴν παρεκάλεσε νὰ ἐκτελέσῃ ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου μίαν τῶν μελῳδιῶν, ἣν ἰδίως καλῶς ἔπαιζεν. Ἡ κόμησσα καταπνίξασα τὰ δάκρυά της ἐκάθησε παρὰ τὸ ὄργανον καὶ συνοδευομένη ὑπ' αὐτοῦ ἔψαλε τὸν Ὕμνον εἰς τὴν Παναγίαν τοῦ μουσουργοῦ Στραδέλλα, καὶ τοῦτο τόσον καλῶς, ὥστε ὁ ἀποθνήσκων ἐψιθύρισεν· "Ὦ! πόσον ὡραῖον! Θεέ μου, πόσον ὡραῖον! Καὶ πάλιν, καὶ πάλιν!" Καὶ πάλιν ἡ κόμησσα ἤρξατο ἑτέρας μελῳδίας, τοῦ ψαλμοῦ τοῦ Μαρκέλλου, καὶ ἡ φωνὴ αὐτῆς ἤχει ὡς φωνὴ ἀγγέλου, ἐρχομένου νὰ ὁδηγήσῃ τὴν ψυχὴν τοῦ διδασκάλου πρὸς τὰς αἰωνίους μονάς. Τὴν ἐπιοῦσαν ὁ Chopin ἐκοινώνησε τῶν ἀχράντων μυστηρίων καὶ τὴν πρωΐαν τῆς 17 Ὀκτωβρίου ἀπεβίωσεν ἡσύχως καὶ ἄνευ ἀγωνίας.

## Ο ΕΡΜΗΣ.

Εἰκὼν τοῦ Ἄγγλου ζωγράφου W. Richmond.

Η εἰκὼν τοῦ Ἑρμοῦ, ἣν δημοσιεύομεν, ἐξετέθη πρὸ μικροῦ ἐν ἐλαιογραφίᾳ ἐν Λονδίνῳ καὶ ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν τῶν ἐπισκεφθέντων τὴν ἔκθεσιν διὰ τὸν ζωηρὸν αὐτῆς χρωματισμὸν καὶ τὴν ὅλως πρωτότυπον παράστασιν. Καὶ πράγματι πρῶτον ἤδη παρίσταται, ὡς ἐν τῇ εἰκόνι ταύτῃ, ὁ Ἑρμῆς, ὁ υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Μαίας, ὁ θεὸς τοῦ ἐμπορίου, ὁ ψυχοπομπός. Ὁ καλλιτ

Ο ΕΡΜΗΣ.



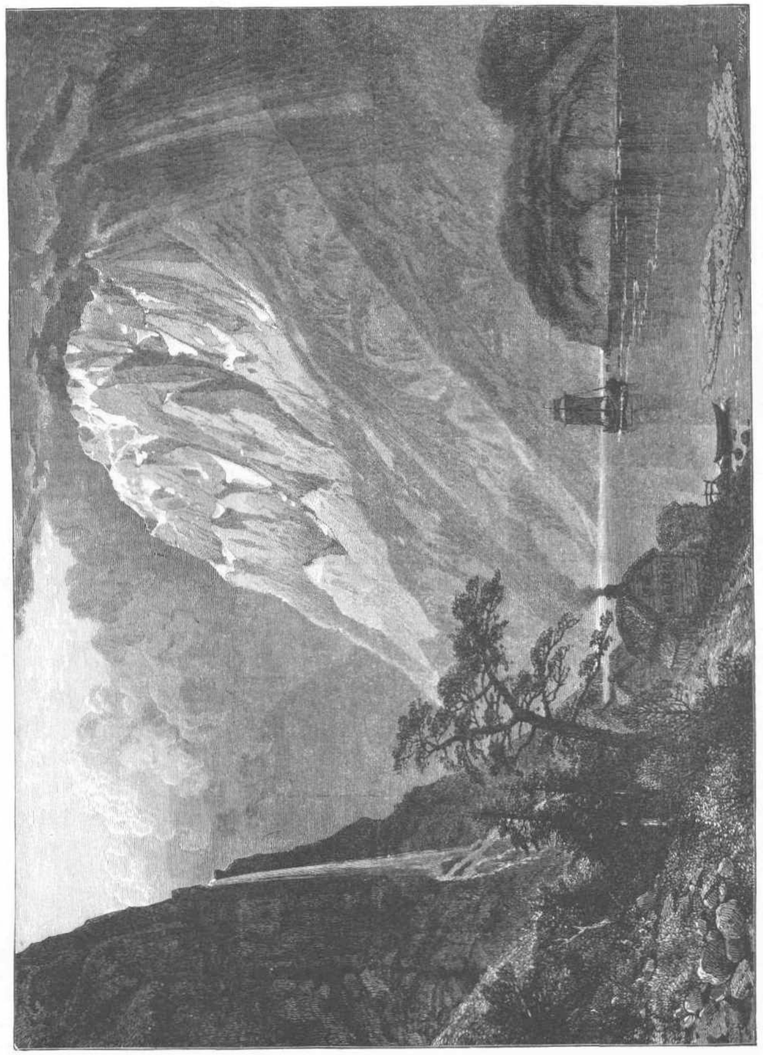

Ο ΚΟΛΠΟΣ ΤΟΥ ΝΑΙΡΟΥ ΕΝ ΝΟΡΒΗΓΙΑ.

## Ο ΚΟΛΠΟΣ ΤΟΥ ΝΑΙΡΟΥ ΕΝ ΝΟΡΒΗΓΙΑι.

(Μετὰ εἰκόνος, ὅρα σελ. 169.)

Ἐν Νορβηγίᾳ καὶ Σουηδίᾳ, ἐν Σκωτίᾳ, καὶ ἐν μέρει καὶ ἐν Ἀμερικῇ ὑπάρχουσι βαθεῖς καὶ στενοὶ θαλάσσιοι κόλποι σχηματισθέντες ἐν μέσῳ ἀποτόμων βράχων καὶ εἰς πετρώδεις ἀκτάς. Οἱ κόλποι οὗτοι ὀνομάζονται ἐν μὲν Σουηδίᾳ fjords, ἐν δὲ Σκωτίᾳ firths. Τινὲς τούτων εἶναι ἀξιοθέατοι διὰ τὴν ῥωμαντικὴν καὶ ἀγρίαν αὐτῶν ὄψιν. Εἰς τῶν ὡραιοτέρων τῶν κόλπων τούτων εἶναι ἀναντιρρήτως ὁ κόλπος τοῦ Ναίρου ἐν Νορβηγίᾳ, ὃν καὶ παριστᾷ ἡ παρατεθειμένη εἰκών. Εἶναι εἶδος θαλασσίας κοιλάδος, σχηματισθείσης ἐκ τῶν ἐκ τῆς θαλάσσης εἰσρεόντων κυμάτων καὶ ἐκ τῶν ὑδάτων, τῶν ἀπὸ τῶν ἀναλυομένων χιόνων καταρρεόντων. Τὸ βάθος τοῦ κόλπου εἶναι διαχιλίων ποδῶν περίπου καὶ τὰ ὑπερκείμενα ὄρη ὑψοῦνται μέχρι πεντακισχιλίων ποδῶν ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ. Ἡ θέσις εἶναι ἀγρίως μαγευτικὴ καὶ κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν διαφόρων περιηγητῶν ὀλίγαι τοποθεσίαι ἐν τῷ κόσμῳ δύνανται νὰ παραβληθῶσι κατὰ τοῦτο πρὸς αὐτήν. Ἔτι γραφικωτέραν καθιστᾷ τὴν σκηνὴν ὁ καταρράκτης, ὅστις ἀπὸ τοῦ ὄρους Ναιροδᾶλ καταρρέει ἀπὸ ὕψους δισχιλίων ποδῶν καὶ εἶναι γνωστὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Keel Foss. Ἡ σκοτεινὴ αὕτη κοιλὰς εἶναι προσιτὴ ἀπὸ τῆς πόλεως Gudvangen διὰ καλῶς κεχαραγμένης ὁδοῦ, ἥτις παρακολουθεῖ τοὺς διαφόρους τοῦ κόλπου ἑλιγμούς. Ἡ ὁδὸς εἶναι ἐν καιρῷ χειμῶνος ἀρκούντως ἐπικύνδυνος καὶ ἰδίως ἐν ὥρᾳ ἔαρος, ὅτε ἀποσπῶνται ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν κορυφῶν τεμάχια βράχων καταπίπτοντα εἰς τὴν θάλασσαν καὶ πολλάκις καὶ τὴν παρακειμένην ὁδὸν ἀποκλείοντα. Ἡ καταλληλοτέρα δὲ ἐποχὴ πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν μερῶν τούτων εἶναι οἱ μῆνες Αὔγουστος καὶ Σεπτέμβριος, ὅτε ἐνίοτε, ὡς ἐρέτος π. χ. ἡ θερμότης τῆς ἀτμοσφαίρας ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην χώρας μεσημβρινὰς καὶ εὐηλίους.

Δημοσιεύσαντες ἐν τινι τῶν προλαβόντων ἡμῶν τευχῶν τὴν βιογραφίαν τοῦ ἄρτι ἀποβιώσαντος καθηγητοῦ καὶ ποιητοῦ Θεοδώρου Ὀρφανίδου, καταχωρίζομεν σήμερον εἰς μνημόσυνον αὐτοῦ οὗτος εἰπεῖν, τὸ ὡραῖον αὐτοῦ ποίημα «Ἄννα καὶ Φλῶρος», τὸ βραβευθὲν ἐν τῷ ποιητικῷ διαγωνισμῷ τοῦ ἔτους 1855. Τὸ ἄριστον τοῦτο ποίημα, εἰς στίχους ἑξαμέτρους γεγραμμένον, εἶναι ὀλίγον γνωστόν. Σ. τ. Δ.

## ΑΝΝΑ ΚΑΙ ΦΛΩΡΟΣ,

ἢ

## Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΠΕΤΡΑΣ.

Ὑπὸ Θεώδορου Γ. Ὀρφανίδου.

"Ὅταν ἀνέστ' ἡ ἀρχαία Ἑλλάς, καὶ ὁμοῦ
ἡ ἀρχαία
Αἴσθησις, πρέπει μ' αὐτὴν ν' ἀναστῇ ὁ ἀρχαῖός της στίχος."
(Ἀλ. Ῥαγκαβῆς, πρὸς Δοῦκαν.)

### Α.

Κεῖτ' ὑψηλὸς μεταξὺ τῶν Θῃβῶν καὶ τοῦ δήμου τῆς Πέτρας
Πύργος βαρβάρου ῥυθμοῦ, πρὸς δυσμὰς καταρρεύσας ἐν μέρει,
Ἔχων τὴν βάσιν ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τῆς καλῆς Κωπαΐδος,
Ὅπου γλαυκοῦ οὐρανοῦ τὰ λαμπρὰ κατοπτρίζονται κάλλη.
Φέρει τὰ τείχη ἐντὸς μελανά, καθὼς τείχη καμίνου,
Ἔνδειξιν, ὅτι βορὰ ἀδηφάγου πυρὸς ἀνηρπάγη.
Μέγεθος, θέσις, εἱρμός, κ' αἱ πλησίον πολύκαρποι γαῖαι,
Πείθουσιν ὅτι ποτὲ ἐνδιαίτημα ἦτο πλουσίου.
Τώρα ἡ γλαὺξ κελαδεῖ καθημένη εἰς γῆσιον θυρίδος,
Ἐρημολάλοι ἐκεῖ φωλεὰς νυκτικόδρακες ἔχουν,
Καὶ εἰς τὰ τείχη ἐντὸς, πρὸς τὸ μέρος τῆς πάλαι αἰθούσης,
Θύσσανοι φύοντ' ὠχροὶ σισυμβρίου, ἐλξίνης, κ' εὐζώμου,
Λάβρος δὲ πνέων βορρᾶς τοὺς κινεῖ καὶ στενάζει πενθίμως.
Κτ' ὅταν τὴν νύκτα τὸ φῶς τῆς εἰς νέφη θαμμένης σελήνης
Λούῃ αὐτοῦ ἀμυδρῶς τ' ἀποτρόπαια, κ' ἔρημα τείχη,
Τάφου αἰγὴ ἀνορθοῦ τοῦ δειλοῦ διαβάτου τὰς τρίχας,
Φρίσσοντος εἰς τὴν ἠχὼ τῶν πυκνῶν κ' ἐλαφρῶν του βημάτων.
Λέγουν προσέτι λευκὸν ὅτι φαίνεται φάντασμα κόρης,
Ἔχον τὴν κόμην λυτήν, καὶ μακρὸν καὶ ποδήρη χιτῶνα,
Ἔχον θεᾶς καλλονήν, ἀλλ' ἐκφράζουσαν φρίκην καὶ τρόμον·
Στᾷ δ' ἀφ' οὗ πλανηθῇ μὲ σπουδὴν ἀπὸ τοίχου εἰς τοῖχον,
Χόνεται ὡς ἀστραπὴ εἰς μεγάλην πρὸς ἕω θυρίδα,
Βάλλον ἐκεῖθεν φωνάς, ἀντηχούσας μακρὰν εἰς κοιλάδας,
Κτ' ὡς νὰ ζητῇ συνδρομήν, ἀδημόνως σαλεῦον τὰς χεῖρας.
Ἄλλοτε πλὴν ἐν αὐτῷ ἡ ζωὴ θορυβώδης ἀντήχει
Ὀρχησις, γέλως, ᾠδαί, προσταγαί, ἀπειλαί τε καὶ θρῆνοι·
Ὄργανα φόνου στιλπνὰ τῶν δωμάτων τὰ τείχη ἐκόσμουν,
Κ' ἔπιπλα ὅλως γλυπτά, ἔργα τέχνης μεγάλως ἀνθούσης,
Ἵπποι πολλοὶ καὶ καλοὶ ἐχρεμέτιζον ἔξω τῶν σταύλων,
Κ' ἔνοπλοι ἄνδρες, φρουρὰ τοῦ οἰκοῦντος συνέζων δεσπότου.
Ἦτο δὲ ξένος αὐτὸς Ἀντωνέλλης καλούμενος, ἦτο
Πλούσιος σφόδρα, ἐκ γένους λαμπροῦ, Ἐνετὸς τὴν πατρίδα·
Μέτριον σῶμα, καὶ κόμη ξανθή, καὶ εὐτράπελος λόγος,
Ἦσαν ὀπίσω ἐκ φύσεως εἶχε πολύτιμα ὤμρα·
Οἱ πονηροὶ δ' ὀφθαλμοί, κ' ὁ πλαστὸς τοῦ προσώπου του γέλως,
Γέλως ὁρμὸς, καὶ ἀκαίρως πολλάκις τὰ χείλη του σύρων,
Τόνος προσέτι φωνῆς ὑποτρέμων κ' ὀξύς, ἐμαρτύρουν,
Ὅτι κακοῦργος ψυχὴ εἰς τὸ σῶμα ἐκεῖνο κατῴκει.
Ἔλεγον ὅτι δεινὸς ἦτο ναύτης, ἐλθὼν εἰς Ἑλλάδα
Μόνος, ἐν λέμβῳ μικρᾷ, ἐν καιρῷ τρικυμίας μεγάλης.
Ἔζη πρὸ χρόνων ἐκεῖ, ἀλλ' ἠγνόουν καὶ φίλοι κ' ἐχθροί του,
Πῶς τὴν πατρῴαν ἀφεὶς εἰς τὴν ξένην μετέβη νὰ ζήσῃ.
Τῆς ἀνδρικῆς ἡλικίας δὲν εἶχεν ἀκόμη τοὺς χρόνους,
Κ' εἴχ' ἡ νωθρὰ του ψυχὴ χαυνωθῆ ὑπὸ κόρου· τὰ πάθη
Εἶχον δαμάσει τὴν φύσιν, διὸ καὶ αὐτὸν του τὸν βίον
Εἰς ἀθυμίας στιγμὰς ὡς φορτίον βαρὺ ἐθεώρει.
Ἦτο δὲ τότε κακός, ὡς τοῦ Ἄδου ὁ κάκιστος δαίμων·
Ἡ φαντασία σκηνᾶς τῷ παρίστα αἱμάτων καὶ φόνων,
Κ' ἐκ τῆς ἰδέας ὠρμᾶτο πρὸς στύγια ἔργα· ὡς κτήτωρ
"Ὅλων τῶν περὶ γαιῶν, τῶν πτωχῶν γεωργῶν ἦτο μάστιξ,
Καὶ μὲ τοὺς τούρκους, κυρίους τοῦ τόπου, φιλίαν συνδέσας
Συνεστράννει κ' αὐτὸς φυλακίζων, ὀβρίζων καὶ δαίρων.
Τέλος, τὸ φόβητρον ἦτο παντὸς ἐναρέτου πολίτου,
Πάσας καλῆς γυναικός, ἢ σεμνῆς καὶ ἀνθούσης παρθένου. —

Μάϊος ἦτο τερπνός, ἡ πλουσία καὶ θάλλουσα φύσις
Τὴν ἀνθοστόλιστον εἶχεν ἁπλώσει αὐτῆς ἀλουργίδα,
Αὔραι ζεφύρου λεπταὶ διαγέουσαι ὄρδσον καὶ μύρα
Ἐπαιζον μὲ τοὺς ξανθοὺς καλλικόμων παρθένων βοστρύχους.
Δρόσου σταγόνες ἐδῶ τὸ καταλευκον κρίνον ἐκύρτουν,
Καὶ ἐπὶ χλόης φαιδρᾶς ὡς πολύτιμοι ἤστραπτον λίθοι.
Σμήνη ἐντόμων χρυσῶν παρεκεῖ ἐκινοῦντο βομβοῦντα,
Κ' εἰς ῥοδοδάφνας ἀνθούσας πλησίον ὑράκων πηδῶντων,
Ἠδυπαθεῖς ἀηδόνων εὐθύμων ἠκούετο μέλος.
Εἴν' ἑορτὴ τοῦ παντὸς αἱ ἡμέραι τοῦ ἔαρος! εἶναι
Τῆς Θεϊκῆς καλλονῆς τὸ ἀπαύγασμα! πᾶσα καρδία,
Πᾶσα ζωὴ κατ' αὐτὰς ἐξυμνεῖ, πᾶσα ὑπαρξὶς κράζει·
"Θέλω κ' ἐγὼ τῶν καλῶν νὰ μετάσχω τοῦ Πλάστου μου δώρων."
Πλὴν ἡ κακοῦργος ψυχὴ βυθισμένη εἰς σκέψεις, ἢ λύπην,
Εἰς τοῦ παντὸς τὴν χαρὰν αὕτη μόνη λογίζεται ξένη,
Μόνη αὐτὴ μελετᾷ στεναγμοὺς, ὀνειρεύεται γόους,
Ὅταν καὶ γῆ κ' οὐρανοὶ ὡς θερμοὶ ἐρασταὶ μειδιῶσιν.
Περιπάτει λοιπὸν σκεπτικὸς καὶ τὰ χείλη του ὀδάκνων
Μίαν Μαΐου αὐγὴν ὁ κακὸς Ἐνετὸς εἰς τὴν ἄνω
Αἴθουσαν, ὅπου συνήθως ἐπέρα τὰς ὥρας μονάζων,
Ὅταν σπουδαῖα φροντὶς ἀπησχόλει τὴν χαῦνον ψυχήν του·
Εἰς τὰς πτυχὰς τοῦ εὐρέος μανδύου του κρύπτων τὰς χεῖρας,
Ἄνω καὶ κάτω βαδίζων, νοὸς κατεδείκνυε ζάλην.
Κάπποτ' ἰσχνὸς γογγυσμὸς τὸν διέφευγ' ἐκ βάθους τῶν στέρνων,
Οἱ ῥώθωνές του ὠγκοῦντο, ἡ δ' ὄψις αὐτοῦ ἐπωρρύτο.
Κάπποτε δ' ἔστρεφεν ἐν του μειδίαμα πλῆρες πικρίας,
Χείλη ὠχρὰ ὡς νεκροῦ, καὶ προφέροντα λέξεις ἀνάρρυσις·
"Ἴσταο' ὡς λίθος σιγῶν πρὸς αὐτὸ τῆς αἰθούσης τὸ βάθος
Ὁ κακοπρόσωπος Τίτας, ἀγρίως τὰ ὄμματα στρέφων·
Ἦτο δ' ὁ Τίτας αὐτὸς Ἰταλός, καὶ πιστὸς του θεράπων,
Ἦτον ὁ νοῦς καὶ ἡ χεὶρ, κ' εἰς κινδύνους πολλάκις ἀσπὶς του).
"Ὡραν ἀφ' οὗ τῆς αἰθούσης τὸ μῆκος καὶ πλάτος διῆλθε,
Πότε ταχύνων, καὶ πότε βραδύνων μονότονον βῆμα,
Πρὸς τὸν πιστόν του στραφεὶς μὲ φωνὴν ὑποτρέμουσαν εἶπε·

"— Τίτα! τοὺς ἵππους εὐθὺς καὶ τοὺς ἄνδρας ἑτοίμους! —" Δρομαῖος
Μόλις τὸν λόγον ἀκούσας ὁ ἄγριος Τίτας κατῆλθε,
Καὶ μετ' ὀλίγον λαμπρὰ συνοδία ἱππέων ἐνόπλων
Πρὸς τῆς ὑγρᾶς Λεβαδίας τὴν πόλιν καλπάζουσα ἦγεν.
Τί δ' ἄρα εἶχ' ὁ κακὸς Ἐνετὸς κ' ἀνησύχει τοσοῦτον;
Κ' εἰς Λεβαδίαν πρὸς τί μετ' ἐνόπλων ἀνδρῶν ἀνεχώρει;
Εἴχ' ὅτι ἔχει ἡ φλόξ, εἰς πνοὰς ὅταν μαίνετ' ἀνέμου,
Κ' ἔτρεχε πνέων ὀργὴν ἐπιβούλους σκοποὺς νὰ τελέσῃ.
Ἔρως ὀξὺς καὶ δεινὸς τὴν νωθρὰν τὴν καρδίαν ἐκέντα,
Κ' οὗτος ὁ πρῴην σκληρὸς, παραδόξως ὡς θὴρ ἐδαμάσθη,
Οὗτος ὁ πρῴην γελῶν εἰς τὰ δάκρυ' ἀθώων παρθένων,
Τώρα ἐθρήνει, καὶ πόνους ᾐσθάνετ' ὁ ἄπονος λίθος —
Εἰς φθινοπώρου καθὼς τὰς ψυχρὰς κ' ὀμιχλώδεις ἡμέρας
Κάπποτε δένδρον ἀνθεῖ ἀπολέσαν καὶ φύλλα καὶ κάλλος,
Ὅμως δὲν φέρει καρπὸν· παρμονὴς μετ' ἄσεμνον βίον
Ἐν τῶν παθῶν ἐξυπνεῖ εἰς ψυχὴν ἐκ παθῶν χαυνωθεῖσαν,
Ἔχον ὁρμὴν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὰ θέλγητρα πάθους ἀκμαίου.
Πάθος δ' ἂν ἦν' εὐγενὲς ὁ σφοδρὸς καὶ θερμότατος ἔρως,
Πλὴν εἰς καρδίας σκληρὰς ἦναι πάντοτε πάθος θηρίου.
Ἀπὸ τὴν ὁ ξένος ἠράτο τῆς κόρης τοῦ γέροντος Λάμπρου,
Μάτην ἐστέναζε βλέπων τὴν νέαν κ' ἐνάρετον Ἄνναν,
Οὖσαν πρὸ χρόνων μνηστὴν τοῦ ἀνδρείου καὶ ἔμφρονος Φλώρου,
Κ' ἕτοιμον ἤδ' εἰς δεσμὸν προσεχοῦς πανευδαίμονος γάμου.
Ἦτο δ' ὁ Λάμπρος αὐτὸς Λεβαδεὺς ἐκ τῶν μάλα φρονίμων,
Πλούσιος, θρῆσκος, θερμὸς πατριώτης, (καθόσον ἡ τότε Τῆς φοβερᾶς τυραννίας δεινὴ ἐποχὴ συνεχώρει),
Καὶ ἐτιμᾶτο δικαίως παρ' ὅλων· τοῦ γήρους του δ' εἶχε Μόνην στερρὰν βακτηρίαν τὴν Ἄνναν του, ἣν καὶ ἠγάπα
Ὡς ἀγαπᾷ κηπουρὸς τὸ καλλιόνον τῶν κῆπόν του ἄνθος —
Εἰς ἡλικίας δ' ἀκμὴν ἡ γλαυκῶπις κ' ἀθῶα παρθένος
Ὅλη φαιδρότης καὶ χάρις τοῦ κάλλους ἀρχέτυπον ἦτο,
Κ' ἀριστοτέχνου γραφὶς ἀτελῆ θέλει δώσει ἰδέαν,
Ἂν τοῦ ἀγγέλου ἐκείνου τὰ θέλγητρα μόνη ἐνθέῃ.
Εἰς τὴν καρδίαν της ἔτι τὰ πάθη δὲν εἶχον ριζώσει,
Οὔτε τὸν πρᾶον της βίον παράξει ψυχῆς καταιγίδες·
Ὡς δ' ἀγνοεῖ τὴν ὡραίαν χροιὰν του τὸ ἐδωσμον ῥόδον,
Ἡ παραδείσου πτηνὸν τῶν στιλβόντων πτερῶν του τὴν λάμψιν,
Οὕτω κ' ἡ ἄκακος κόρη τὸ θεῖόν της κάλλος ἠγνόει,
Κ' ἔχαιρε ζῶσα, κ' ἠγάπα τὸν κόσμον, πλὴν μόνον διότι
Εἶχε πατέρα τὸν Λάμπρον, κ' ὁ Φλῶρος θερμῶς τὴν ἠγάπα.

Ναί, τὴν ἠγάπα θερμῶς, τὴν ἐλάτρευεν ἔνθους ὁ Φλῶρος,
Κ' εἰς τὸ ἀστράπτον της βλέμμα οὐράνιον ἔβλεπ' ἀκτῖνα,
Ἥτις ψυχὴν εὐγενῶν τὸν ἀγὼν χαρακτῆρα ἐμφαίνει.
Ἐκ παιδικῶν ἡμερῶν τὸν πατέρα του εἶδε σφαγέντα,
Οὗτος δὲ λάθρα σωθεὶς εἰς τοὺς περὶξ βουνοὺς ἀνετράφη,
Ὅθεν, ἂν κ' εἶχε γλυκύ, ἂν καὶ εἶχεν ἐράσμιον ἦθος
Κάπποτε ἦτο σκληρός, καὶ φιλέκδικος μέχρι μανίας.
Τῆς δ' ἀγωγῆς του αὐτῆς διετήρει ἀκμαίας τὰς ἕξεις,
Καὶ τοὺς τυράννους μισῶν, ἠρωϊρία νὰ λέγηται δοῦλος.
Ἦτο ταχὺς ὡς δορκάς, καὶ γενναῖος ὡς λέων τοῦ δάσους,
Καὶ εἰς τὰ ὅπλα δεινὸς ὡς οὐδεὶς τῶν ἑταίρων του ἄλλος·
Ἦτον ὡραῖος, σεμνός, φιλοκίνδυνος, πρᾶος, καὶ εἶχε
Πᾶσαν σχεδὸν ἀρετὴν πλὴν γυμνὴν καλλονῆς ἐπικτήτου.
Δύο δ' ἡμέρας ἀφ' οὗ ὁ κακὸς Ἐνετὸς εἰς τὴν πόλιν
Τῆς Λεβαδίας εἰσῆλθε (κρυφίως δ' εἰσῆλθε, διότι
Κρύπτεται ὅστις κακὸν μελετᾷ καὶ κακὸν διαπράττει),
Τῶν τρυφερῶν ἐραστῶν πομπωδῶς ἐτελοῦντο οἱ γάμοι.
Ὅλος ὁ οἶκος τοῦ γέροντος Λάμπρου εἰς κίνησιν ἦτο.
Φίλων κ' οἰκείων πληθὺς συνηθροίσθη ἐντὸς τῆς αἰθούσης,
Καὶ ὑπηρέται πολλοὶ τὸ προσδόμου κατεῖχον τὰς θύρας·
Τῆς Λεβαδίας αἱ κόραι, ὁμήλικες φίλαι τῆς Ἄννης,
Ἦσαν ἀθρόαι ἐκεῖ, ἑορτάσιμον φέρουσ' ἐσθῆτα,
Καὶ ἡ τοῦ Φλώρου μνηστὴ μειδιοῦσα καὶ ὅλη φαιδρότης·
Ἔλαμπ' ἐν μέσῳ αὐτῶν ὡς σελήνη ἐν μέσῳ τῶν ἄστρων,
Ἐθαλλ' ὡς ῥόδον σεμνὸν μεταξὺ τῶν ἀνθῶν τοῦ Μαΐου.
Τὰς καλλονὰς της χρυσὸς, καὶ πολύτιμοι λίθοι ἐκόσμουν,
Πλὴν, τῆς στιλβούσης της κόμης δὲν εἶχ' ὁ χρυσὸς τὴν ἀξίαν,
Οὐδ' οἱ πολύτιμοι λίθοι ἐνὸς βλέμματός της τὴν λάμψιν.
Δῶρον τοῦ Φλώρου λευκὸν εἰς τὰ στήθη της ἔφερε ῥόδον,
Κτ' ὅλοι ἐφθόνουν τὴν τύχην αὐτοῦ, καὶ τὴν τύχην τοῦ Φλώρου.
Πλήρης δὲ οὗτος χαρᾶς, τὴν ὡραίαν του ἔβλεπεν Ἄνναν.
Πέντε ἐτῶν στεναγμοὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐσίγων,
Κτ' ὄνειροι πέντε ἐτῶν ἐπληροῦντο αἰσίως· πλὴν εἶχε
Εἶδος δειλίας, ἐν ᾧ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀτρόμητος ἦτο.
Ὅταν μεγάλη χαρὰ στεφανοῖ τὰς πρὸ χρόνων ἐλπίδας,
Τρέμ' ἡ καρδία, ῥιγεῖ ἡ ψυχὴ, ὡς διστάζουσα ἔτι,
Καὶ δειλιᾷ ἐκ μιᾶς εἰς ἑτέραν προβαίνουσα φάσιν.
Τίς δὲν ᾐσθάνθη παλμοὺς, καὶ ἀνέκφραστον φόβον συνάμα
Ὅταν τὴν χεῖρά του τείνας πρὸς κόρην, τῇ εἶπε τὸ πρῶτον·
"— Εἰς τῆς ζωῆς μου τὸν πλοῦν σὺ θὰ εἶσαι ἀστὴρ καὶ πυξὶς μου,
Μόνην χαρὰν τὴν χαράν σου, τὴν λύπην σου λύπην θὰ ἔχω;"
Πνέων γαλήνην ψυχῆς, καὶ μὲ πρόσωπον φαίνον ἀγάπην
Ὁ γηραιὸς ὑπεδέχετο Λάμπρος τοὺς πάντας ἀσμένως·
Πλὴν ὡς τὴν Ἄνναν ἀπήντα τὸ βλέμμα του ἔχουνε λάμψεις,
Κ' ὑπερηφάνως προσβλέπων ἠγάλλετ' ὅτ' ἦτο πατήρ της.
Πάντες δ' ἐθαύμαζον, πάντες ἐπῄνουν συζύγους τοιούτους,
Καὶ πρὸς τὸν γέροντα πάντες ἀπρόθυμον λόγους θωπείας.
Εἰχ' ἐνδυθῆ πολὺς ἱεράρχης στολὴν χρυσαυγοῦσαν,
Εἶχον λαμπάδες λευκαὶ ἀναφθῆ ποθητοῦ ὁμεναίου,
Κ' ἔτρεμ' ἡ χεὶρ τῆς μνηστῆς εἰς τὴν χεῖρα φιλτάτου μνηστῆρος.
"Ὅτε ἠκούσθη πολὺς εἰς τὸν πρόδομον κρότος, καὶ δοῦπος
"Ἠχησ' ἀνδρῶν μεθ' ὁρμῆς βαδιζόντων, κ' ἠνοίχθη ἡ πύλη,
Κ' ἔνοπλ' εἰσῆλθον πολλοὶ τοῦ τοπάρχου μισόχριστοι τοῦρκοι.
Φόβου ὠχρότης τὰ πρόσωπα πάντων ἐκάλυψε τότε,
Καὶ ἀπαισία σιγὴ τῆς χαρᾶς διεδέχθη τοὺς ψιθύγγους.
"— Τίνα ζητεῖτε; προβαίνων εὐτέλμως, ἠρώτησ' ὁ Λάμπρος.
"— Τὸν εἰς κακοῦργους λῃστὰς χορηγοῦντα κρυφῇ προστασίαν,"
Εἶπεν ὁ πρῶτος τῶν τούρκων. — "Ζητήσατε, εἶπεν ὁ γέρων,
Ἄλλοθι τότε τὸν ἔνοχον τοῦτον, καθότι ἐνταῦθα
Εἶναι τοῦ Λάμπρου ὁ οἶκος, καὶ φίλ' οἱ παρόντες τοῦ Λάμπρου —
— Εἶσαι ὁ ἔνοχος σύ, ἀπεκρίθη ὁ τοῦρκος ὀργίλως,
Κ' ἔχω ἐντολὴν προσταγὴν νὰ σὲ δέσω μ' ἁλύσεις σιδήρου."
Ἠρὶ δὲ τοὺς λόγους περάνῃ, οἱ περὶ αὐτοῦ στρατιῶται
Τὸν γηραιὸν κατεφόρτωσαν Λάμπρον μ' ἁλύσεις σιδήρου,
Κ' ἀναγαγόντες αὐτόν, ἐν σπουδῇ ἀνεχώρουν ὡς ἤλθον.
Ὁ δυστυχής! ἐν τῷ φεύγειν ἴδων νεκρουμένην τὴν Ἄνναν.
Καὶ περιπτύξας αὐτὴν φιλοστόργως τῇ εἶπε δακρύων·
— "Ἄννα μου χαῖρε! καὶ ἂν (ὃ μὴ γένοιτο!) πλέον δὲν σ' ἴδω,
Ἐχ' ἀρωγὸν τὸν Θεὸν καὶ τὸν Φλῶρόν σου ἄλλον πατέρα."
— Κ' ἦσαν οἱ λόγοι στοργῆς πατρικῆς τρομερὰ προφητεία. —
Τέλος ἀνέλπιστον ἔσχον τοιοῦτον οἱ γάμοι τοῦ Φλώρου,
Κ' ἔμειναν ὄναρ κενὸν ἢ προδήλτου στερρὰ εὐτυχία.
Ναύτης ὁμοίως, ἀπὼν ἀπὸ χρόνων τῆς φίλης πατρίδος,
Μ' ὄμματα πόθου ἐν ᾧ τὰ τερπνὰ τῆς παραλίας βλέπει,
Τέκνα κ' οἰκείους ἐν ᾧ μετ' ὀλίγον ἐλπίζει νὰ σφίγξῃ,
Πρὸς τὰ λυσσῶντα πελάγη ἐξαίφνης ἐκ νέου ὠθεῖται.
Τῶν προεστώτων δεήσεις, καὶ ἔντονοι λόγοι τοῦ Φλώρου,
Δὲν συνεκίνησαν κἂν τοῦ τοπάρχου τὸ ἀκαμπτον ἦθος,
Τοὺς προεστώτας γλευάσας, ὀργίλως τὸν Φλώρον ὠθήσας,
Ν' ἀπαγχονίσῃ ἠπείλει τὸν Λάμπρον, ὡς ἄλλον κακοῦργον·
Πάντες δ' ἐθρήνουν ἀθῶον κ' ἐνάρετον ἄνδρα τοιοῦτον.
Μία πλὴν μόνη ψυχὴ ἐνετρύφα εἰς τοῦτο τὸ δράμα,
Εἶς' ἀνθρωπόμορφος δαίμων ἐσκίρτα τὴν λύπην των βλέπων,
Κ' ἦτον ὁ πλέξας αὐτὸ ἀφανῶς — ὁ αἰσχρὸς Ἀντωνέλλης. —

(Ἕπεται συνέχεια.)



## Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΑΛΕΞΙΟΣ.

Ἱστορικὸν διήγημα

ὑπὸ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΥ.

(Συνέχεια.)

### Κεφάλαιον Ζ'.

### Η ΣΥΚΟΦΑΝΤΙΑ.

Ἦτο ἡ ἡμέρα τῆς ἐπανόδου τοῦ αὐτοκράτορος εἰς τὴν πρωτεύουσαν. Ὁ Ἀλέξιος, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω, δὲν ἦτο ἠγημὼν φιλοπόλεμος· ὁ κρότος τῶν ὅπλων, τὰ στρατόπεδα καὶ αἱ πολεμικαὶ προπαρασκευαὶ ὀδδόλως ἔτερπον αὐτόν. Ἤδη ὅμως, κατορθώσας νὰ νικήσῃ τὸν ἀντάρτην Καμιτζῆν, ἐπανήρχετο εἰς τὴν πρωτεύουσάν του μὲ τὴν στερεὰν πεποίθησιν ὅτι ἦτο μέγας στρατηλάτης καὶ ὅτι αἱ δάφναι, αἱ τοὺς κροτάφους αὐτοῦ περικοσμοῦσαι, λίαν ἐπαξίως κατεῖχον τὴν θέσιν ἐκείνην. Ὁ Ἀλέξιος ἀνῆκεν εἰς τὴν τάξιν τῶν εὐήθων ἐκείνων ἀνθρώπων, οἵτινες ἐπαίρονται ἐπὶ οὐτιδανοῖς καὶ ὅλα τὰ συμβάντα ἀποδίδουσιν εἰς τὴν ἱκανότητα καὶ περίσκεψιν αὐτῶν.

Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐν τῷ στρατοπέδῳ διαμονῆς του ἔπασχεν ἐκ τῶν ἀρθριτικῶν εἰς τὸν πόδα πόνων καὶ ἐπὶ ἡμέρας ὁλοκλήρους κατέκειτο ἐπὶ τῆς κλίνης του, παραδοὺς τὴν διοίκησιν τοῦ στρατοῦ εἰς τοὺς ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ διατελοῦντας σωματάρχας. Ἀλλ' αἱ δάφναι τῆς νίκης εἶχον ἐνσταλάξει βάλσαμον ἐπὶ τῶν πασχόντων μελῶν του· ἡ ὑγεία του ἐφαίνετο νῦν ἀνθηρὰ καὶ τὸ πρόσωπόν του ἀπήστραπτεν ἀπὸ χαρᾶς. Ἡ αἰνιγματώδης φυγὴ τοῦ ἀνεψιοῦ του ἐπεσκίασε μὲν ἐπί τινας ἡμέρας τὴν ἐκ τῆς ἐπιτυχίας ἀγαλλίασιν, ἀλλὰ καὶ τὸ συμβὰν τοῦτο παρῆλθε χωρὶς ν' ἀφήσῃ ἴχνη ἐπὶ τοῦ πνεύματος τοῦ ἡγεμόνος, ὅστις συνεπέρανεν ὅτι ὁ ἀνεψιός του εἴτε κατεσπαράχθη ὑπὸ ἀγρίου τινὸς θηρίου ἐν τῷ δάσει, εἴτε ἐδυθίσθη εἰς τὰ τεταραγμένα τοῦ Ἑλλησπόντου ῥύματα· διὸ καὶ πάσης ἦτο ἀπηλλαγμένος ἀνησυχίας καὶ μετὰ πολλῆς ὑπερηφανείας καὶ μεγαλοπρεποῦς ψυχραιμίας ἐδέχετο τὰς τιμητικὰς τῶν ὁπαδῶν καὶ κολάκων αὐτοῦ ἐνδείξεις. Ὅτε ἀφιππεύσας ἐδέχθη παρὰ τὴν μεγάλην τῶν ἀνακτόρων πύλην τὰ συγχαρητήρια τῶν αὐλικῶν, ἐμειδίασεν ὁ Ἀλέξιος μετὰ τόσης αὐταρκείας ὡς νὰ ἐπανήρχετο κατακτητὴς τῆς Ἀσίας ὅλης· ὅτε δὲ ἐν τῇ εὐρείᾳ τοῦ θρόνου αἰθούσῃ ἐνεφανίσθη ἐνώπιον τῆς συζύγου του, ἠσπάσθη αὐτὴν ἐπὶ τοῦ μετώπου μετὰ συγκαταβάσεως τοσοῦτον ὑπεροπτικῆς, ὡς νὰ ἤθελε νὰ εἴπῃ· "Ἰδέ, ὁποῖος ἀνὴρ εἶναι ὁ σύζυγός σου καὶ αὐτοκράτωρ σου!"

Ἐν ᾧ ἄλλοτε μόνον ἐν ἐπισήμοις περιστάσεσιν ἐφόρει τὸ πολύτιμον αὐτοῦ ξίφος, ἤδη οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἔμενεν ἄνευ αὐτοῦ, ἠρείδετο ἐπ' αὐτοῦ καὶ τὸ βλέμμα του συχνὰ προσηλοῦτο ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ ζώνῃ αὐτοῦ εὑρισκομένου στιλπνοῦ ἐγχειριδίου. Ἡ ὅλη του παράστασις εἶχεν ἀποκτήσει πολεμικήν τινα ὄψιν, καὶ αὐτὸς ὁ ὀφθαλμός του εἶχεν, ὄπισθεν τῶν τοξοκῶν βλεφάρων του, τί προκλητικὸν καὶ ὑπεροπτικόν. Οὕτω συνήθως οἱ ἐστερημένοι πνεύματος ζητοῦσι νὰ ἐπιβληθῶσι δι' ἐξωτερικῶν ἐπιδείξεων· οὗτως ἄνθρωποι ἀνόητοι ζητοῦσι νὰ ὑψωθῶσιν, ἐν ᾧ ἡ ἀληθὴς ἀξία οὐδεμίαν ἀνάγκην ἔχει τῶν τοιούτων παιδαριωδῶν ἐπιδείξεων ὅπως διαλάμψῃ. —

Ὁ αὐτοκράτωρ εὑρίσκετο ἤδη ἐν τῷ μεγάρῳ αὐτοῦ, ἀμέριμνος περὶ τοῦ μέλλοντος καὶ ὑπερήφανος μόνον διὰ τὸ ἐνεστώς· ὁ ἄφρων δὲν προησθάνετο ὁποία ἀγρία κατ' αὐτοῦ ἐπήρχετο θύελλα καὶ πόσον ἀκριβὰ ἤθελε πληρώσει τὸν γελοῖον αὐτοῦ ἐν Θράκῃ θρίαμβον!

οὗτος δὲν ἦτο ὁ Μεσοποταμίτης ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἡμῶν.

— Δὲν εἶναι φρόνιμον, βασιλεῦ, εἶπεν ὁ Καματηρός, νὰ προσλάβῃ τις εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του ἄνθρωπον ὑπηρετήσαντα ἤδη ἄλλον ἡγεμόνα. Ὁ Μεσοποταμίτης εἶναι πλάσμα τοῦ ἀναξίου Ἰσαάκ, ὃν κακὴ μοῖρα σοὶ ἔδωκεν ἀδελφόν. Πῶς εἶναι δυνατόν, ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὅστις ὑπῆρξε πιστὸς τοῦ Ἰσαὰκ ὀπαδός, νὰ ὑπηρετήσῃ σε πιστῶς καὶ εἰλικρινῶς; Καὶ σὺν τοῖς ἄλλοις ἄνθρωπος, τόσον ἀπότομον ἔχων χαρακτῆρα; — Ἀλλὰ κατὰ τοῦτο, βεβαιώθητι, δὲν πταίει ὁ Μεσοποταμίτης· πταίουσιν ἐκεῖνοι, οἵτινες δι' ὅλων τῶν μέσων ὑποθάλπουσι τὴν αὐθάδειαν αὐτοῦ. Ἐὰν ὁ Μεσοποταμίτης δὲν εὕρισκεν ὑποστήριξιν παρὰ τῇ βασιλίσσῃ, βεβαίως δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ τοιαύτην συμπεριφοράν.

— Αἰσχύνομαι ἀληθῶς, προσέθηκεν ὁ Κοντοστέφανος ὡς ἠχώ, νὰ ἔχω τοιαύτην γυναῖκα πενθερά.

— Ἀνδρόνικε, εἶπεν ὁ Ἀλέξιος· πρὸ πολλοῦ ἤδη δὲν διατελεῖς εἰς φιλικὰς πρὸς τὴν βασίλισσαν σχέσεις.

— Καὶ εἶναι δυνατὸν ἄλλως γενέσθαι; ἀπεκρίθη ὁ Κοντοστέφανος, ὅστις ὑπὸ τὸ ἐνθαρρυντικὸν βλέμμα τοῦ Καματηροῦ καθίστατο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τολμηρότερος. Εἶναι δυνατὸν ν' ἀνέχηταί τις τὴν αὐθάδειαν γυναικός, ἔστω καὶ βασιλίσσης, ἧς ἡ διαγωγὴ δὲν εἶναι ἀνεπίληπτος;

— Παρεκτρέπεσαι, Ἀνδρόνικε! διέκοψεν αὐτὸν ὁ αὐτοκράτωρ αὐστηρῶς.

— Ἀφ' οὗ μάθῃς, βασιλεῦ, τὰ ἐνταῦθα συμβαίνοντα, εἶπεν ὁ Καματηρὸς τονίζων ἑκάστην λέξιν, τότε βεβαίως δὲν θὰ εἴπῃς ὅτι ὁ Κοντοστέφανος παρεκτρέπεται.

— Δὲν ἐννοῶ τοὺς λόγους σου, Ἰωάννη, εἶπεν ὁ Ἀλέξιος· ἐξηγήθητι σαφέστερον. Θέλω νὰ μάθω τὰ πάντα.

— Καὶ πρέπει νὰ μάθῃς τὰ πάντα, ἀπεκρίθη ὁ Καματηρός. Ὁ ἡγεμὼν ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ συμβαίνοντα· ὁ σύζυγος δὲν πρέπει νὰ ἀγνοῇ τὴν ἀναιδῆ κωμῳδίαν, ἥτις παίζεται ὄπισθεν τῶν νώτων του! — Εἶπον ἀναιδῆ κωμῳδίαν, βασιλεῦ· διότι πράγματι ἀπρεπῆ συμβαίνουσιν ἐνταῦθα.

— Καματηρέ, ἀνεβόησεν ὁ αὐτοκράτωρ. Πρόσεχε· οἱ λόγοι σου εἶναι καταμήνυσις.

— Τοῦτο καὶ εἶναι, ἀπήντησεν ὁ Καματηρὸς ὑψῶν τὴν φωνήν του καὶ γονυπετῶν ἐνώπιον τοῦ αὐτοκράτορος. — Πρὸ ἐτῶν γνωρίζεις τὰ φρονήματά μου, ὡς καὶ τὰ φρονήματα τοῦ γαμβροῦ σου Κοντοστεφάνου· ἔχεις δὲ καὶ καθημερινὰς αὐτῶν ἀποδείξεις. Δὲν ὑπάρχουσιν ἐν ὅλῳ τῷ κράτει σου πιστότεροι καὶ εὐπειθέστεροι ὀπαδοί σου ἡμῶν.

— Τὰ φρονήματά σου γνωρίζω, Ἰωάννη, εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ, καὶ ὁ Ἀνδρόνικος εἶναι προσφιλής μοι ὡς υἱός.

— Καὶ τὰ φρονήματα ταῦτα τοιαῦτα καὶ εἰς τὸ μέλλον θὰ ἦναι, προσέθηκεν ὁ Καματηρός. Ἐν τῇ ἀφοσιώσει πρὸς τὸν θρόνον σου, ἐν τῇ πίστει πρὸς σέ, εἴμεθα συνδεδεμένοι, ὑπὲρ τοῦ θρόνου σου ἡμεῖς θὰ ἤμεθα πάντοτε οἱ πρῶτοι νὰ θυσιάσωμεν τὴν ζωὴν ἡμῶν. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον οὔτε δυνάμεθα οὔτε πρέπει νὰ σιωπῶμεν ὁσάκις βλέπομεν ὅτι κίνδυνος ἐπαπειλεῖ τὸν θρόνον σου· ὀφείλομεν μάλιστα νὰ προσπαθήσωμεν ν' ἀποτρέψωμεν τὸν κίνδυνον τοῦτον. Διαγνώσαντες τὴν αἰτίαν τοῦ κακοῦ δυνάμεθα εὐκόλως νὰ εὕρωμεν καὶ τὰ μέσα τῆς θεραπείας αὐτοῦ. — Βασιλεῦ, ἀνεκαλύψαμεν τὸν μυστηριώδη μίτον τὸν συνδέοντα τὸν Μεσοποταμίτην πρὸς τὴν βασίλισσαν· ἐξιχνιάσαμεν τὸ μυστήριον καὶ ἀποκαλύπτοντές σοι αὐτὸ σήμερον, οὐ μόνον ἐκπληροῦμεν τὸ καθῆκόν μας ὡς συγγενεῖς, ἀλλὰ τηροῦμεν καὶ τὸν ὅρκον, ὃν ὠμώσαμεν ἐνώπιόν σου ὡς πιστοί σου ὑπήκοοι. Ἀντὶ τῆς προστασίας ἣν ἡ βασίλισσα παρέχει τῷ Μεσοποταμίτῃ λαμβάνει παρ' αὐτοῦ συνδρομὴν πρὸς τὴν ἐπιλήψιμον διαγωγήν της.

— Τί λέγεις, Ἰωάννη; ἀνεφώνησεν ὁ Ἀλέξιος ἐγειρόμενος καὶ τύπτων τὸ ξίφος του κατὰ γῆς.

— Σοὶ λέγω τὴν ἀλήθειαν, βασιλεῦ, ἀπεκρίθη ὁ Καματηρὸς ψυχρῶς. Δὲν πρέπει νὰ μένῃς ἐπὶ πλέον ἐν τῷ σκότει περὶ τῆς διαγωγῆς τῆς συζύγου σου, καθότι ὁ βίος αὐτῆς οὐ μόνον ὡς σύζυγον σὲ ἀτιμάζει ἀλλ' ἀπειλεῖ σε ὡς κύριον καὶ ἡγεμόνα. Ἡ διαγωγὴ τῆς Εὐφροσύνης κατέστη κοινὸν σκάνδαλον. Ἐν τῇ ἀγαθότητι τῆς καρδίας σου παρέλαβες καὶ ἐπροστάτευσες νεανίαν, ὃν ἀγαπᾷς ὡς υἱὸν καὶ ὃν προετοιμάζεις εἰς τὰ ὑψηλότερα τοῦ κράτους ἀξιώματα.

— Τὸν Βατάτζην ἐννοεῖς; διέκοψεν αὐτὸν ὁ Ἀλέξιος.

— Ναί, βασιλεῦ, τὸν Βατάτζην ἐννοῶ. Ἐπὶ τοῦ νεανίου τούτου ἔρριψεν ἡ βασίλισσα τὸ βλέμμα της — μετ' αὐτοῦ διῆλθε κατὰ τὴν ἀπουσίαν σου τὰς ὥρας αὐτῆς — Τὸν νεανίαν τοῦτον προπαρασκευάζει διὰ τὸν θρόνον!... Μή με προσβλέπεις, βασιλεῦ, μὲ ἀποροῦντας ὀφθαλμούς!... Θέλει νὰ ἴδῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἐραστοῦ της λάμπον τὸ αὐτοκρατορικὸν στέμμα, καὶ πρὸς τοῦτο ἐξησφάλισεν ἑαυτῇ τὴν συνδρομὴν τοῦ Μεσοποταμίτου, ὅστις τῇ ὀφείλει τὴν προαγωγήν του.

— Ὦ! τί λέγεις, Ἰωάννη; ἀνέκραξεν ὁ αὐτοκράτωρ. Ἡ βασίλισσα; Ἡ Εὐφροσύνη;

— Θ' ἀνεχθῇς ἐπὶ πλέον τοιοῦτον ὄνειδος, βασιλεῦ; ἐξηκολούθησεν ὁ Καματηρός, ὅστις μετ' ἐνδομύχου χαρᾶς παρατήρει τὴν ἔξαψιν τοῦ ἡγεμόνος. Θὰ μείνῃς ἀδιάφορος ἀπέναντι τοιαύτης ἀτιμίας καὶ τοιούτου κινδύνου;

— Δὲν εἶχον δίκαιον, εἶπεν ὁ Κοντοστέφανος, ὅτε πρό τινων στιγμῶν σοὶ ἐξέφρασα ὅτι αἰσχύνομαι ἀποκαλῶν πενθεράν μου, μητέρα μου, τοιαύτην γυναῖκα;

— Ναί, Ἀνδρόνικε, εἶχες πληρέστατα δίκαιον, ἀπήντησεν ὁ Ἀλέξιος μετά τινας στιγμάς, ὡς ἄνθρωπος λαθὼν κτύπημα σφοδρὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ κατ' ὀλίγον συνερχόμενος εἰς ἑαυτόν· εἶχες δίκαιον. Τοιαύτη γυνὴ οὐ μόνον ἀναξία εἶναι νὰ καλῆται πενθερά σου, ἀλλὰ δὲν δύναται ἐπὶ πλέον νὰ ἦναι σύζυγός μου καὶ βασίλισσα! — Ἡ τιμωρία πρέπει νὰ παρακολουθήσῃ κατὰ πόδας τὸ ἔγκλημα· διὰ τὰς τοιαύτας γυναῖκας, τάφος εἶναι ὁ πυθμὴν τοῦ Βοσπόρου!

— Μὴ σπεύδεις, βασιλεῦ, εἶπεν ὁ Καματηρός, ὅστις εἶχε συμφέρον καὶ τὴν βασίλισσαν νὰ τιμωρήσῃ καὶ δι' ἑνὸς κτυπήματος νὰ καταβάλῃ ἀμφοτέρους τοὺς ἐχθρούς του· μὴ σπεύδεις· ἡ ἐνοχὴ δέον ν' ἀποδειχθῇ.

— Τί λέγεις; ἀνεβόησεν ὁ αὐτοκράτωρ. Καὶ ἔχομεν ἀνάγκην πλειοτέρων ἀποδείξεων;

— Ἄκουσόν με, βασιλεῦ, ἐξηκολούθησεν ὁ Καματηρός· μὴ σπεύδεις. Ἡ ἄτιμος σύζυγος πρέπει νὰ τιμωρηθῇ· εἰς τοῦτο συμφωνῶ. Ἀλλ' ἐν τῷ συμφέροντί σου ἔγκειται, ἡ ἐνοχή ν' ἀποδειχθῇ ἐπισήμως, ὅπως τιμωρήσῃς αὐτὴν δικαίως καὶ συγχρόνως ἐξαφανίσῃς τοὺς δοηθοὺς αὐτῆς. Ὁ κόσμος, βασιλεῦ, συμπαθεῖ πάντοτε πρὸς τοὺς καταδιωκομένους ἐν ὅσῳ ὑπάρχει τις ἀμφιβάλλων ἔτι περὶ τῆς ἐνοχῆς των· ἀλλὰ τὸν ἀποδεδειγμένως ἔνοχον οὐδεὶς λυπεῖται.

— Τί νὰ πράξω λοιπόν; ἠρώτησεν ὁ Ἀλέξιος περιφερόμενος ἐν τῇ αἰθούσῃ ἐν ὑψίστῃ ἐξάψει.

— Θὰ σοὶ εἴπω τί ὀφείλεις νὰ πράξῃς, ἀπεκρίθη ὁ Καματηρός, οὗ ὁ ὀφθαλμὸς ἔλαμπεν ἀγρίως ὡς ὀφθαλμὸς τίγρεως. Ν' ἀποστείλῃς ἄνευ ἀναβολῆς ἄνθρωπον τῆς ἐμπιστοσύνης σου, ὅπως φονεύσῃ τὸν Βατάτζην. Τὸ ἔγκλημα εἶναι ἄξιον θανάτου. Ἅμα σοὶ ἀγγελθῇ ὁ θάνατός του παρατηρεῖς ποίαν ἐντύπωσιν ἡ εἴδησις αὕτη ἐπροξένησεν εἰς τὴν ἔνοχον βασίλισσαν. Ἐπωφελούμενος δὲ τῆς πρώτης ἐκρήξεως τῆς θλίψεως καὶ ἀπελπισίας της συγκαλεῖς τὸ δικαστήριον, καὶ ἀποδειχθείσης πλέον τῆς ἐνοχῆς της ἐπιβάλλει αὐτῇ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένην ποινήν. Περὶ τοῦ Μεσοποταμίτου δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ φροντίσῃς περαιτέρω· καταπεσόντος τοῦ δένδρου καταπίπτει καὶ ὁ καρπός.

— Ἂς ἔλθῃ ἀμέσως ὁ Βαστραλίτης! διέταξεν ὁ Ἀλέξιος χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ εἰς τοὺς λόγους τοῦ συγγενοῦς του.

Ἀγρίως ἀπήστραψε τὸ βλέμμα τοῦ Καματηροῦ· καλῶς ἐνόει τί ἐσήμαινεν ἡ αὐτοκρατορικὴ αὕτη διαταγή. —

Μετ' ὀλίγον εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν ὁ Βαστραλίτης· ἦτο οὗτος εἷς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, οἷς οἱ βυζαντινοὶ αὐτοκράτορες ἐνεπιστεύοντο τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μυστικῶν αὐτῶν διαταγῶν. Ὁ Βαστραλίτης εἶχεν ὄψιν δημίου.

— Βαστραλίτη, τῷ εἶπεν ὁ Ἀλέξιος· γνωρίζεις τὸν νέον Βατάτζην, ὅστις τρώγει παρὰ τὴν τράπεζάν μου καὶ κοιμᾶται παρὰ τὸν κοιτῶνά μου.

— Τὸν νέον, ἀγένειον Βατάτζην; Ναί, τὸν γνωρίζω, βασιλεῦ.

— Ἐντὸς μιᾶς ὥρας ἀπαιτῶ νά μοὶ φέρῃς ἐνταῦθα τὴν κεφαλήν του.

— Ἡ διαταγὴ τοῦ βασιλέως καὶ κυρίου μου θέλει ἐκτελεσθῆ, ἀπεκρίθη ὁ Βαστραλίτης καὶ ἐξῆλθεν.

— Ἰωάννη, Ἀνδρόνικε, εἶπεν ὁ Ἀλέξιος πρὸς τοὺς δύο συγγενεῖς του· ἅμα ὁ Βαστραλίτης ἐκτελέσῃ τὴν διαταγήν μου ἔρχεσθαι πρός με ἐν τοῖς δωματίοις τῆς βασιλίσσης.

Ὁ Καματηρὸς καὶ ὁ Κοντοστέφανος ἔκλιναν τὴν κεφαλὴν ἐνώπιον τοῦ αὐτοκράτορος, καὶ ὁ Ἀλέξιος ἀπῆλθε τῆς αἰθούσης, σύρων ὄπισθεν αὐτοῦ τὸ βαρὺ αὐτοῦ ξίφος. —

Ἡ αὐτοκρατόρισσα Εὐφροσύνη κατεῖχε τὴν δυτικὴν πτέρυγα τῶν ἀνακτόρων, ἔνθα ὑπῆρχε σειρὰ μεγαλοπρεπῶς διεσκευασμένων αἰθουσῶν καὶ δωματίων. Τὰ δωμάτια ταῦτα, ἐξ ὧν μαγευτικὴ ἐξετείνετο ἐπὶ τοῦ Βοσπόρου θέα, παρεχωροῦντο συνήθως εἰς τὰς συζύγους καὶ τὰς θυγατέρας τῶν αὐτοκρατόρων, αἵτινες σπανίως ἐξερχόμεναι διήρχοντο τὰς ἡμέρας αὐτῶν ἐν τῇ ὡραίᾳ ἐκείνῃ κατοικίᾳ, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐξετείνοντο ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν οἱ κατάφυτοι λόφοι καὶ ἡ κυανῆ θάλασσα. Ἡ Εὐφροσύνη, ἐμμείνασα εἰς τὴν παλαιὰν ταύτην συνήθειαν, κατέλαβε τὰ δωμάτια ταῦτα· ἀλλ' ἡ εὐφυὴς καὶ δραστηρία γυνὴ δὲν ἔζη ἐκεῖ, ὡς αἱ προκάτοχοι αὐτῆς, ἐν ἀφροντισίᾳ μόνον καὶ ἀναπαύσει, ἀλλὰ κατεγίνετο εἰς ἔργα ἀντάξια γυναικὸς καὶ ἡγεμονίδος· εἰργάζετο δηλ. ὑπὲρ τῶν πτωχῶν καὶ ἐνδεῶν. Τὰ εὐρύχωρα αὐτῆς δωμάτια ὡμοίαζον πρὸς ἐργοστάσιον, ἐν ᾧ κατεσκευάζοντο τὰ διάφορα ἐνδύματα διὰ τοὺς πτωχούς, ὧν ἡ ἄνασσα ἦτο ἀληθὴς προστάτις καὶ θεία Πρόνοια. Ἰδίως προσεγγίζοντος τοῦ χειμῶνος ἡ ἐργασία ἦτο πολλή, διότι ἡ Εὐφροσύνη, ἐσυλλογίζετο τοὺς ἐνδεεῖς, οἵτινες δὲν ἠδύναντο νὰ προμηθευθῶσι τὰ ἀναγκαῖα ἐνδύματα, ὅπως κατὰ τοὺς μῆνας τοῦ ψύχους καλύψωσι τὰ γυμνὰ αὐτῶν μέλη.

Ὅτε τῇ ἀνηγγέλθη ἡ ἐπίσκεψις τοῦ αὐτοκράτορος ἡ Εὐφροσύνη κατέθεσε τὸ ἐργόχειρόν της καὶ μετέβη εἰς τὴν παρακειμένην αἴθουσαν



τοῦ θρόνου, ἔνθα συνήθως ἐδέχετο τὰς ἐπισκέψεις.

— Τίς ἡ εὐχάριστος αἰτία, ἥτις μοὶ παρέχει σήμερον τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ κυρίου καὶ συζύγου μου; ἠρώτησε τὸν ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης ἱστάμενον αὐτοκράτορα.

— Εὐφροσύνη, ἀπήντησεν οὗτος· ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἤμην ἀπών, καὶ ἀπησχολημένος ὑπὸ τῶν πολεμικῶν μου ἐπιχειρήσεων παρημέλησα, ὑπὲρ τὸ δέον ἴσως, τὴν σύζυγόν μου καὶ βασίλισσαν. Σήμερον ἔρχομαι ὅπως ἐπανορθώσω τὸ ἀκούσιόν μου σφάλμα. Σήμερον δύναμαι ὡς νικητὴς νὰ γευθῶ τῆς ἀναπαύσεως τῆς οἰκίας μου.

— Παρηγορητικὸν εἶναι διὰ τὴν σύζυγον, εἶπεν ἡ Εὐφροσύνη, ν' ἀκούῃ τὸν σύζυγόν της ὁμολογοῦντα ὅτι τῷ εἶναι ἐπιθυμητὴ ἡ ἡσυχία τῆς οἰκίας του.

— Εἴθε ὅλαι αἱ γυναῖκες οὕτω νὰ ἐσκέπτοντο! παρατήρησεν ὁ Ἀλέξιος ῥίπτων βλέμμα ἐταστικὸν πρὸς τὴν σύζυγόν του.

— Ὅλαι αἱ γυναῖκες δὲν ἔχουσι τὴν αὐτὴν γνώμην, εἶπεν ἡ Εὐφροσύνη μὴ δυναμένη νὰ ἐννοήσῃ τὸν σκοπὸν τῶν λόγων τοῦ αὐτοκράτορος. Εὐτυχῶς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ χώρᾳ τὸ πλεῖστον μέρος τῶν γυναικῶν οὕτω σκέπτεται.

— Καὶ πιστεύεις τοῦτο, Εὐφροσύνη;... Κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ συζύγου σου πῶς διῆλθες σὺ τὰς ἡμέρας σου;

— Δὲν ἀγνοεῖς, βασιλεῦ, ὅτι οἱ πτωχοί μου πολλὴν μοὶ παρέχουσιν ἐργασίαν· εὐχαρίστως δὲ σοὶ ἀναφέρω, ὅτι εἰργάσθημεν πολὺ καὶ ὅτι δὲν φοβούμεθα τὴν προσεγγίζουσαν ἐποχὴν τοῦ χειμῶνος.

— Ζηλεύω τοὺς πτωχούς σου, εἶπεν ὁ Ἀλέξιος ἀφῃρημένος καὶ ῥίπτων βλέμμα ἐπὶ τῆς θύρας.

— Εὐτυχῶς ὁ Μεσοποταμίτης εἶναι ἀνὴρ δραστηριώτατος, εἶπεν ἡ Εὐφροσύνη, ὥστε ὀλίγην φροντίδα καὶ ὀλίγους κόπους μοὶ παρέσχον αἱ ὑποθέσεις τοῦ κράτους.

— Ὁ Μεσοποταμίτης ἦτο πάντοτε ἀρεστός σοι, τοῦτο εἶναι γνωστόν, ἀπήντησεν ὁ Ἀλέξιος μειδιῶν. Δὲν δύναμαι ὅμως νὰ ἐννοήσω πῶς δύναται γυνὴ νὰ ἐλκυσθῇ ὑπ' ἀνδρός, οἷος ὁ Μεσοποταμίτης· εἶναι ἀνὴρ δυσειδέστατος· τὸ πρόσωπόν του εἶναι πρόσωπον πιθήκου μᾶλλον ἢ ἀνθρώπου.

Εἰκὼν α'.

Εἰκὼν β'.

ΡΩΣΣΙΚΟΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΝ.

— Δὲν εἶναι τὸ πρόσωπον μόνον, τὸ ὁποῖον ἑλκύει, Ἀλέξιε· τὸ πνεῦμα ἔχει μεγαλειτέραν ἑλκυστικὴν δύναμιν τῶν εὐρύθμων χαρακτηριστικῶν τοῦ προσώπου καὶ τοῦ ὡραίου τῶν ὀφθαλμῶν σχηματισμοῦ.

— Πῶς, Εὐφροσύνη; Κατέστης αἴφνης ἀναίσθητος πρὸς τὸ κάλλος; Καὶ ὅμως δὲν ἦσο πάντοτε τοιαύτη. Πότε ἐγένετο ἡ μεταβολὴ αὕτη;

— Τὰ ἔτη παρέρχονται, βασιλεῦ, εἶπεν ἡ Εὐφροσύνη μετὰ μελαγχολικοῦ μειδιάματος, καὶ μὲ τὰ ἔτη ἔρχεται ἡ πεῖρα, ἡ μεγάλη διδάσκαλος, ἥτις παρέχει εἰς τὰς ἀνθρωπίνους σκέψεις ἄλλην διεύθυνσιν.

— Ἀπορῶ πράγματι, Εὐφροσύνη, ἀκούων σὲ ὁμιλοῦσαν ὡς γραῖαν, ἑτοιμοθάνατον γυναῖκα. Βλέπεις ποτὲ τὸ πρόσωπόν σου ἐντὸς κατόπτρου; Εἶδές ποτε ῥυτίδα ἐπ' αὐτοῦ ἢ λευκὴν τρίχα ἐν τῇ κόμῃ σου;

— Τοιαύτη ἐπεθύμουν νὰ διατηρηθῶ ἐπὶ πολὺ ἀκόμη, ἀπεκρίθη ἡ Εὐφροσύνη ἐλαφρῶς ἐρυθριῶσα, καὶ τοῦτο ὅπως ᾖμαι ἀρεστὴ τῷ κυρίῳ καὶ συζύγῳ μου.

— Ὄφι ἰοβόλε! ἐψιθύρισεν ὁ Ἀλέξιος, οὗ τινος τὸ βλέμμα ἐστράφη πάλιν πρὸς τὴν θύραν ἐν ᾧ ἡ χεὶρ του σπασμωδικῶς ἐδράξατο τῆς λαβῆς τοῦ ξίφους.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς αὐτοκρατορίσσης ὁ Ἰωάννης Καματηρὸς ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Ἀνδρονίκου Κοντοστεφάνου.

Πρὸ πολλοῦ ἡ Εὐφροσύνη δὲν εἶχεν ἴδει τοὺς δύο τούτους συγγενεῖς της εἰς τὰ ἰδιαίτερα δωμάτιά της· διὸ καὶ ἠπόρησεν ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει αὐτῶν καὶ ἠτοιμάζετο νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τῆς αἰτίας, ὅτε ὁ Καματηρός, χωρὶς οὐδὲ βλέμματος ν' ἀξιώσῃ τὴν ἀδελφήν του, εἶπε πρὸς τὸν Ἀλέξιον·

— Βασιλεῦ, ἡ διαταγή σου ἐξετελέσθη αἰσίως· ὁ Βαστραλίτης περιμένει.

Καὶ εἰσῆλθεν ὁ δήμιος κρατῶν ἐν χειρὶ τὴν αἱμοσταγῆ τοῦ Βατάτζη κεφαλήν. Τὸ θέαμα ἦτο ἀποτρόπαιον.

Αὐθωρεὶ ἐστράφησαν τὰ βλέμματα τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τῶν δύο συγγενῶν του πρὸς τὴν Εὐφροσύνην, ἧς τὸ πρόσωπον ἐνέφαινε τὴν μεγαλειτέραν ἔκπληξιν. Καὶ ἐφαίνετο μὲν ὅτι ἡ φρικώδης θέα τῆς ἀποκεκομμένης κεφαλῆς βαθεῖαν τῇ ἐνεποίει ἐντύπωσιν, ἀλλ' ἡ ἐντύπωσις αὕτη δὲν ἦτο οἵαν περιέμενον οἱ παρατηροῦντες αὐτήν.

— Γνωρίζεις τὴν κεφαλὴν ταύτην; ἠρώτησεν ὁ αὐτοκράτωρ τὴν Εὐφροσύνην δεικνύων τὴν πελιδνὴν κεφαλήν, ἣν ὁ Βαστραλίτης ἐκράτει ἀπὸ τῆς κόμης.

— Εἶναι ἡ κεφαλὴ τοῦ Βατάτζη, ἀπεκρίθη ἡ αὐτοκρατόρισσα.

— Καὶ γνωρίζεις ὡσαύτως, διατὶ ἡ κεφαλὴ αὕτη ἀπεκόπη ἀπὸ τοῦ σώματος; ἠρώτησε πάλιν ὁ Ἀλέξιος.

— Δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω, ποῖον ἔγκλημα διέπραξεν ὁ νεανίας, ὅπως κριθῇ ἄξιος τοιαύτης τιμωρίας, ἀπεκρίθη ἡ Εὐφροσύνη ἀφελῶς.

— Τί διέπραξεν; ἀνεφώνησεν ὁ Ἀλέξιος μετὰ βροντώδους φωνῆς. Θὰ σοὶ τὸ εἴπω ἐγώ. Ὁ νεανίας οὗτος ἦτο ἐραστής σου! Ἐτόλμησε νὰ

προσβάλῃ τὸν αὐτοκράτορά του· διὸ καὶ ἔπρεπε ν' ἀποθάνῃ!

— Ἐραστής μου; Ὁ Βατάτζης; Τί λέγεις, Ἀλέξιε; Ὁποία λέξις ἐξῆλθε τῶν χειλέων σου; ἀνέκραξεν ἡ Εὐφροσύνη ὀπισθοδρομοῦσα, ὡς νὰ εἶχε πατήσῃ ἰοβόλον ἔντομον. Ἐραστής μου; Θεέ μου!

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐν τῇ ἐξάψει τῆς ἀγανακτήσεώς της ἡ Εὐφροσύνη ἦτο πράγματι ὡραία. — Μεγαλοπρεπὴς ὡς σύζυγος, μεγαλοπρεπὴς ὡς ἄνασσα ἦτο ἐκείνη ἡ γυνὴ ὅτε ἐπρόφερε τὰς ὀβραχείας καὶ διακεκομμένας ταύτας λέξεις, ἐν αἷς κατεφαίνετο ἡ ὀλη ἀθωότης αὐτῆς.

Ὁ Ἀλέξιος ἔρριψε βλέμμα πρὸς τοὺς δύο κατηγόρους, ὡς θέλων νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτῶν βοήθειαν. Ἀλλ' ἡ Εὐφροσύνη τὸν εἶχε μαγεύσει.

— Εὐφροσύνη! ἐψιθύρισε καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ἔτρεμεν.

— Ἀρκεῖ, ἀπήντησεν αὕτη ἀπωθοῦσα αὐτὸν διὰ ὑπερηφάνου νεύματος τῆς χειρὸς καὶ προσβλέπουσα μὲ ἄκραν περιφρόνησιν τὸν ἀδελφὸν καὶ τὸν γαμβρόν της. Ἀρκεῖ! Καὶ ἀπῆλθε τῆς αἰθούσης.

— Εἶναι ἀθῶα! ἀνέκραξεν ὁ Ἀλέξιος.

— Ἐχάθημεν! ἐψιθύρισαν τὰ ὠχρὰ χείλη τοῦ Καματηροῦ.

(Ἕπεται συνέχεια.)

## ΡΩΣΣΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ.

(Μετὰ δύο εἰκόνων, ὅρα σελ. 173.)

Ἐν Ῥωσσίᾳ, τῷ ἐκτεταμένῳ κράτει, εἰς τὰ μέρη, τὰ ὁποῖα δὲν διατρέχουσιν εἰσέτι οἱ σιδηρόδρομοι ἢ δὲν διαπλέουσι τὰ ἀτμόπλοια, ἐκτελεῖται ἡ ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία διὰ ἐλαφρῶν ἑλκύθρων συρομένων ὑπὸ κυνῶν ἢ ῥέννων, ὡς παρίσταται τοῦτο εἰς τὰς δύο παραβετομένας εἰκόνας. Καὶ ἡ μὲν διὰ κυνῶν ἐκτελουμένη ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία εἶναι ἐν χρήσει ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς Καμτσάτκας ἐν καιρῷ χειμῶνος. Μετακομίζονται δὲ οὐ μόνον ἐπιστολαὶ καὶ ταχυδρομικὰ δέματα, ἀλλὰ καὶ ἐπιβάται. Ἕκαστος ἐπιβάτης ὑποχρεοῦται νὰ προσφέρῃ τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἑλκύθρον, πρὸ τοῦ ὁποίου ζεύγνυνται 5 ἢ 6 κύνες στιβαροί· δεύτερον ἑλκύθρον καὶ τοῦτο συρόμενον ὑπὸ κυνῶν μεταφέρει τὰς ἀποσκευάς του. Ἐν ἑκάστῳ σταθμῷ ἀλλάσσονται οἱ κύνες, οἵτινες διοικοῦνται ὑπὸ ἐμπείρου ἁμαξηλάτου ἐγχωρίου. Προπορεύεται ἑκάστου ἑλκύθρου ἕτερος κύων ὁδηγός, ὅστις προσέχει εἰς τὰ προστάγματα τοῦ ἁμαξηλάτου, ὅστις τὸν διευθύνει οὐχὶ διὰ ῥάβδου ἢ μάστιγος, ἀλλὰ μόνον διὰ τῆς φωνῆς καὶ διὰ τοῦ κρότου τοῦ ὀστόκ, ῥάβδου λεπτῆς ἐχούσης εἰς τὸ ἄκρον κωδωνίσκους καὶ μεταλλίνους κρίκους, ἣν κρατεῖ ἐν χειρὶ ὁ ἁμαξηλάτης. Ἡ δὲ ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία διὰ ῥέννων ἐκτελεῖται ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Ἀρχαγγέλου καὶ εἰς τὰς γειτνιαζούσας βορείους ἐπαρχίας· τὴν ἅμαξαν ἢ τὸ ἑλκύθρον σύρει εἷς ῥέννος, ἐξαιρετικῶς δὲ δύο, ὁ ἁμαξηλάτης ὅμως διοικεῖ ἐκεῖ δύο ἁμάξας ταὐτοχρόνως, ὡς παρίσταται ἐν τῇ εἰκόνι ἡμῶν. Περίεργα καὶ ὅλως πρωτότυπα εἶναι ὁ ζυγὸς καὶ τὰ ἡνία, τὰ ὁποῖα διέρχονται μεταξὺ τῶν ποδῶν τοῦ ζώου καὶ προσαρμόζονται εἰς τὰ κέρατα αὐτοῦ. Ὁ ἁμαξηλάτης ὁ κομίζων τὰς ἐπιστολὰς ἐν θερματίνῳ σάκκῳ, ὁσάκις διοικεῖ δύο ἑλκύθρα κρατεῖ διὰ τῆς δεξιᾶς λεπτὸν κάλαμον δίκην μάστιγος, διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς κρατεῖ τὰ ἡνία τοῦ ὀπισθεν ἐρχομένου ῥέννου. Εἰς τὴν δευτέραν ἅμαξαν μετακομίζονται τὰ βαρύτερα ταχυδρομικὰ δέματα.

## Η ΓΕΝΝΑΙΑ ΔΩΡΕΑ ΤΟΥ ΔΟΥΚΟΣ ΤΗΣ ΩΜΑΛΗΣ.

Πρὸ τινων ἡμερῶν διεδίδετο ὅτι ὁ ἐξόριστος Γάλλος βασιλόπαις, δοὺξ τῆς Ὠμάλης, υἱὸς τοῦ πρώην βασιλέως Λουδοβίκου Φιλίππου, ἐδώρησεν εἰς τὴν γαλλικὴν Ἀκαδημίαν, ἧς διατελεῖ μέλος, τὴν μεγαλοπρεπῆ αὐτοῦ ἔπαυλιν τοῦ Chantilly. Κατ' ἀρχὰς ἡ εἴδησις αὕτη δὲν ἐπιστεύθη, καθότι ὁ πρίγκηψ ἐξορισθεὶς ἀδίκως ἀπὸ τῆς Γαλλίας εἶχε δίκαια κατὰ τῆς Κυβερνήσεως τῆς πατρίδος αὐτοῦ παράπονα. Ἡ εἴδησις ὅμως εἶναι ἀληθεστάτη. Τὸ ὠρητήριον ἔγγραφον, ἐν εἴδει διαθήκης τοῦ ἀτέκνου δουκός, ἐδημοσιεύθη διὰ τῶν ἐφημερίδων ὅλων, προεξαρχουσῶν, ὡς ἑπόμενον, τῶν ἐφημερίδων τοῦ μοναρχικοῦ κόμματος. Ἡ δωρεὰ εἶναι γενναία, ὄντως ἡγεμονική, καθότι τὸ κτῆμα τοῦ Chantilly ἔχει ἀξίαν 50—60 ἑκατομμυρίων φράγκων.

Ἡ ἔπαυλις τοῦ Chantilly θεωρεῖται οὐ μόνον διὰ τὴν ἔκτασίν της ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ ἐν αὐτῇ διατηρούμενα καλλιτεχνικὰ κειμήλια καὶ τὴν πλουσιωτάτην αὐτῆς βιβλιοθήκην ἐν τῶν λαμπροτέρων τῆς Γαλλίας κτημάτων. Ἐκαλεῖτο δὲ "αἱ Βερσαλλίαι τῶν Κονδέ", διότι ὑπὸ τοῦ μεγάλου Κονδὲ ἠγοράσθη κατὰ τὸν 17 αἰῶνα ἀπὸ τῆς κατεχούσης αὐτὸ οἰκογενείας τῶν δουκῶν Μονμορανσύ. Ὁ Κονδὲ ἔζη τὸ πλεῖστον τοῦ ἔτους ἐν αὐτῷ. Τῷ 1761 ἔδωκεν ἐνταῦθα εἰς τιμὴν τοῦ ἐξαδέλφου του, τοῦ Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ'. λαμπρὰν ἑορτήν, ἧς ἡ δαπάνη ἀνῆλθεν εἰς 200 χιλιάδας φράγκων. Τὸ κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην παρατεθὲν συμπόσιον ἔμεινεν ἱστορικὸν ἕνεκα τοῦ τραγικοῦ θανάτου τοῦ διασήμου μαγείρου Βατέλ, ὅστις νυκτοκτόνησε περὶ τὸ τέλος τοῦ γεύματος ἐν τῷ μαγειρείῳ, διότι οἱ παραγγελθέντες διὰ τὴν τράπεζαν ἰχθὺς δὲν εἶχον φθάσει ἐγκαίρως ὅπως παρατεθῶσιν ἐνώπιον τῶν ἐπισήμων ξένων. Κατὰ τὴν μεγάλην γαλλικὴν ἐπανάστασιν τὸ μέγαρον τοῦ Chantilly ἐν μέρει κατηρειπώθη, ἀνεκαινίσθη δὲ πάλιν ἐν ἔτει 1814. Ὅτε ἐν ἔτει 1830 ὁ τελευταῖος Κονδέ, στρατάρχης τῆς Γαλλίας, περιπεσὼν εἰς μελαγχολίαν νυκτοκτόνησεν, εὑρέθη διαθήκη χρονολογουμένη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1829, δι' ἧς ἐκληροδότει τὸ κτῆμα τοῦτο εἰς τὸν βαπτιστικόν του, τὸν δοῦκα τῆς Ὠμάλης, τέταρτον υἱὸν τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου Φιλίππου, τὸν καὶ γενικὸν κληρονόμον του. Κατὰ τὸ διάταγμα τοῦ ἔτους 1852, ὅπερ ἐπέβαλε τὴν δήμευσιν τῶν κτημάτων τῶν Ὀρλεανιδῶν, ἐπωλήθη καὶ ἡ ἔπαυλις τοῦ Chantilly ἐπὶ δημοπρασίᾳ καὶ ἠγοράσθη (εἰκονικῶς μόνον) ὑπό τινος κυρίου Bocher, ὅστις ἐν ἔτει 1872 ἀπέδωκεν αὐτὴν πάλιν εἰς τὸν νόμιμον αὐτῆς ἰδιοκτήτην.

Τὸ ὡραῖον μέγαρον ὑψοῦται ἐν μέσῳ λίμνης καὶ ἀνηγέρθη κατὰ τὸν πλούσιον ῥυθμὸν τοῦ 16 αἰῶνος. Τὸ ἐσωτερικὸν αὐτοῦ διατηρεῖ ἀκόμη πολλὰ ἴχνη τῆς ἀρχαίας αὐτοῦ λαμπρότητος. Οὕτω σώζεται ἡ πολύτιμος πινακοθήκη μὲ τὰς εἰκόνας, τὰς παριστώσας τὰς μάχας τοῦ μεγάλου Κονδέ, καὶ γραφείσας παρὰ τοῦ ζωγράφου Van der Meulen, ἐξόχου ὁλλανδοῦ καλλιτέχνου, ὃν ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος ὁ ιδ'. εἶχεν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του, καὶ ὅστις παρηκολούθει τὸν βασιλέα εἰς ὅλας τὰς ἐκστρατείας του. Σώζονται εἰσέτι τὰ εὐρύτατα ἱπποστάσια, δυνάμενα νὰ περιλάβωσι 250 ἵππους. Ἐν τῷ παρακειμένῳ πυκνοτάτῳ δάσει, τῷ ἀνήκοντι εἰς τὸ κτῆμα, τελεῖται ἐτησίως ἡ πανήγυρις τοῦ ἁγ. Οὐβέρτου, τοῦ προστάτου τῶν θηρευτῶν. Ἡ κωμόπολις Chantilly, ἀφ' ἧς τὸ κτῆμα ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα, εἶναι ἀρκούντως διομήχανος, καὶ γνωστὰ εἶναι τὰ πολύτιμα καὶ πολυδάπανα τρίχαπτα τοῦ Chantilly. Καὶ τὰ τρίχαπτα ταῦτα ἔχουσι τὴν ἱστορίαν των. Ἡ δούκισσα τῆς Λογγεβίλλης, μιὰ τῶν ὡραιοτέρων γυναικῶν τῶν χρόνων της, ἔδρυσεν ἐν ἀρχῇ τῆς 17 ἑκατονταετηρίδος διαφόρους σχολὰς τριχάπτων ἐν Chantilly, τὸ ὁποῖον ἔκτοτε διετήρησε τὴν φήμην του ἐν τοῖς κύκλοις τοῦ συρμοῦ καὶ τῆς ἀριστοκρατίας.

## ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΞΕΝΩΝ ΣΙΤΩΝ.

Ἐν τῷ γαλλικῷ τύπῳ πολὺς γίνεται κατ' αὐτὰς λόγος περὶ ἀτμοπλοίων, τὰ ὁποῖα ἐναυλώθησαν ἐν Ἀμερικῇ, ὅπως ἐκεῖθεν μεταφέρωσι σῖτον εἰς τοὺς λιμένας τῆς Νορμανδίας καὶ Βρετανίας, ἐπαρχιῶν ἰδίως σιτοφόρων. Δικαίως κατετάραξεν ἡ εἴδησις αὕτη τοὺς Γάλλους καλλιεργητάς, οἵτινες ὡς ἐκ τῆς πλημμύρας τῶν ξένων σίτων προβλέπουσιν ἀνυπολογίστους ζημίας καὶ σχεδὸν καταστροφήν· διότι φανερὸν εἶναι ὅτι ἡ ἔξωθεν εἰσαγωγὴ θὰ συνεπιφέρῃ οὐσιώδη ἐλάττωσιν εἰς τὴν τιμὴν τῶν γαλλικῶν σίτων. Ὁποία θὰ ἦναι ἡ θέσις τῶν Γάλλων καλλιεργητῶν! Τὸ μὲν δὲν θὰ δυνηθῶσι διὰ τῆς μικρᾶς τιμῆς νὰ καλύψωσιν οὔτε τὰ ἔξοδα, τὸ δὲ κινδυνεύουσι νὰ ἴδωσι τοὺς δημητριακοὺς αὐτῶν καρποὺς μένοντας ἀπωλήτους. Τὸ δυστύχημα τοῦτο προεβλέπετο πρὸ ἐτῶν ἤδη, καὶ οἱ Γάλλοι γαιοκτήμονες ἐπανειλημμένως ἀνεφέρθησαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ζητοῦντες προστασίαν· ἀλλ' αὕτη μέχρι τοῦδε οὐδεμίαν ἔλαβε πρόνοιαν, καὶ ὑπάρχει φόβος, ἐὰν δὲν τεθῇ φραγμός τις εἰς τὴν πλημμύραν τῆς ξένης εἰσαγωγῆς, μὴ ἡ καλλιέργεια τῶν δημητριακῶν καρπῶν παύσῃ ἐντελῶς ἐν Γαλλίᾳ. Τὰ αἴτια τῆς τοιαύτης οἰκτρᾶς καταστάσεως συνεζητήθησαν διὰ μακρῶν ἐν μεγάλῃ συνελεύσει Γάλλων γαιοκτημόνων, συνελθούσῃ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐν Παρισίοις. Ὁ συναγωνισμὸς τῶν γαλλικῶν σίτων πρὸς τοὺς ξένους καθίσταται ἀδύνατος, καὶ τοῦτο διὰ τὸν ἑξῆς λόγον· Ἐν Γαλλίᾳ ἡ καλλιεργήσιμος γῆ τιμᾶται πολύ, τὰ δὲ ἡμερομίσθια εἶναι ὑπέρογκα. Τοὐναντίον ἐν Ἀμερικῇ ἢ ἐν Ῥωσσίᾳ τὸ ἔδαφος ἔχει μετρίαν τιμὴν καὶ ἀντὶ ἐλαχίστου μισθοῦ εὑρίσκονται χεῖρες ἐργατικαὶ πολλαί. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἐν Ἀμερικῇ καὶ Ῥωσσίᾳ τὸ ἔδαφος εἶναι καὶ νέον καὶ πλούσιον, δίδει ἑπομένως καὶ καρπὸν περισσότερον, ἐν ᾧ ἐν Γαλλίᾳ ἡ γῆ εἶναι παλαιὰ καὶ σχεδὸν ἐξηντλημένη, ἔχει ἑπομένως ἀνάγκην διηνεκοῦς λιπάνσεως. Κατόπιν συνεζητήθησαν παρὰ τῆς ἐν λόγῳ συνελεύσεως τὰ μέσα πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ ἐπαπειλοῦντος τὴν Γαλλίαν κινδύνου. Τὸ προσφορώτερον μέσον εἶναι ἡ ἐπιβολὴ φόρων εἰς τὰ ξένα σιτηρά, ὅπως ἡ τιμὴ αὐτῶν ἐξισωθῇ πρὸς τὴν τῶν γαλλικῶν. Οἱ ὑπέρμαχοι τῆς ἰδέας τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐμπορίου καταπολεμοῦσι τὸ μέσον τοῦτο διατεινόμενοι ὅτι ἐπιβαλλομένων φόρων ἐν καιρῷ σιτοδείας ἡ Γαλλία δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ προμηθευθῇ ἔξωθεν τὸν ἀναγκαιοῦντα αὐτῇ σῖτον ἢ μετὰ δυσκολίας καὶ εἰς τιμὰς ὑπερόγκους. Τοῦτο ὅμως δὲν ἔχει σήμερον λόγον, διότι χάρις εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ναυτιλίας καὶ εἰς τοὺς τηλεγράφους, εὔκολον εἶναι ἐν διαστήματι ὀλίγων ἡμερῶν νὰ προμηθευθῇ τις ἔξωθεν οἱονδήποτε ποσότητα σιτηρῶν, ἣν οἱ ξένοι καλλιεργηταὶ προθύμως θέλουσι παραχωρήσει.

## ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ.

Διατήρησις τῶν ὠῶν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τοῦ ἔτους, ὅτε σπανίως τὰ ὠὰ εἶναι νωπά, εὔκαιρον νομίζομεν ν' ἀναγράψωμεν μέθοδόν τινα πρὸς διατήρησιν τῶν ὠῶν, ἣν εὕρομεν ἔν τινι δυσευρέτῳ συγγράμματι τοῦ Ἄγγλου Κοῦπερ, ἐπιγραφομένῳ· "Αἱ ὄρνιθες, ἡ καταγωγή αὐτῶν καὶ ἡ ἱστορία των." Καίτοι φαινόμενος ἑρμητικῶς κεκλεισμένος ὁ φλοιὸς τοῦ ὠοῦ περιέχει μυριάδας πολλὰς λεπτοτάτων πόρων, οὓς μόνον διὰ τοῦ μικροσκοπίου δύναταί τις νὰ διακρίνῃ. Διὰ τῶν πόρων τούτων ἐξατμίζεται τὸ λεύκωμα καὶ εἰσέρχεται ἐντὸς τοῦ ὠοῦ ὁ ἀτμοσφαιρικὸς ἀήρ. Ὅταν τὸ ὠὸν ἦναι ἐντελῶς πλῆρες, ῥεῦμα ἀέρος διαπερᾷ διαρκῶς τοὺς πόρους αὐτοῦ, ὅπερ καὶ ἀποτελεῖ τὴν αἰτίαν τῆς ἀποσυνθέσεώς του. Ἡ ἀποσύνθεσις δὲ αὕτη εἶναι ταχυτέρα κατὰ τὰς θερμὰς τοῦ θέρους ἡμέρας ἢ ἐν χειμῶνι. Νωπὸν ὠὸν εἶναι πλῆρες, ἀλλ' εἰς τὰ παλαιότερα ὠὰ ὑπάρχει πάντοτε κενός τις χῶρος προερχόμενος ἐκ τῆς διὰ τῆς ἐξατμίσεως ἀπωλείας τοῦ λευκώματος. Ἐπιθέτων τις τὴν γλῶσσαν ἐπὶ τῆς μιᾶς ἄκρας νωποῦ ὠοῦ εὑρίσκει αὐτὸ ἐντελῶς ψυχρόν· ἐν ᾧ τοὐναντίον ὅταν τὸ ὠὸν ἦναι παλαιόν, ἡ ἄκρα εἶναι θερμή, καὶ τοῦτο διότι τὸ λεύκωμα τοῦ νωποῦ ὠοῦ προσαρμοζόμενον εἰς τὸν φλοιὸν ἀπορροφᾷ τὴν θερμότητα τῆς γλώσσης ταχύτερον τοῦ ἀέρος, τοῦ περιεχομένου ἐντὸς τοῦ φλοιοῦ τοῦ παλαιοῦ ὠοῦ. Ἐὰν λοιπὸν ἐμποδίσωμεν τὸν ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς τοῦ ὠοῦ, ὅπερ δὲν καταστρέφει τὸ ἐν αὐτῷ ἔμβρυον οὐδ' ἐμποδίζει τὴν ἐκκόλαψιν αὐτοῦ, διατηροῦμεν τὸ ὠὸν πλειότερον χρόνον ἢ δι' οἱασδήποτε ἄλλης μεθόδου. Διὰ οὖτω διατηρηθέντων ὠῶν ὁ συγγραφεὺς ἀπέκτησε νεοσσὰ μετὰ δύο ὁλόκληρα ἔτη. Ἡ μέθοδος εἶναι ἡ διὰ βερνικίου. Τὸ βερνίκιον τοῦτο κατασκευάζεται διὰ ἀναλύσεως κόμμεως ἐντὸς οἰνοπνεύματος. Διὰ τοῦ βερνικίου τούτου ἀλείφονται καλῶς ὅλα τὰ ὠά· ὅτε δὲ ἡ ἐπίστρωσις εἶναι ἐντελῶς ξηρά, τίθενται τὰ ὠὰ ἐντὸς πιτύρων μὲ τὴν παχεῖαν ἄκραν πρὸς τὰ ἄνω. Θέλων δέ τις νὰ μεταχειρισθῇ τὰ ὠὰ ταῦτα δὲν ἔχει ἢ ν' ἀφαιρέσῃ τὸ βερνίκιον διὰ οἰνοπνεύματος, καὶ ταῦτα εὑρῆνται ἐν ᾗ καταστάσει ἐτοποθετήθησαν, δηλ. κατάλληλα πρὸς βρῶσιν καὶ ἐκκόλαψιν. Τῆς τοιαύτης μεθόδου γίνεται ἤδη χρῆσις ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ τοῦτο λίαν ἐπιτυχῶς. N.

Μέθοδος ἁπλουστάτη ἐναντίον τῶν κωνώπων. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κοιτῶνος ἀναρτᾶται ὑέλινος φανός, οὗ αἱ ὅελοι ἀλείφονται διὰ μέλιτος. Οἱ κώνωπες καὶ αἱ μυῖαι ἑλκυόμεναι τὴν νύκτα ὑπὸ τῆς λάμψεως τῆς λυχνίας προσκολλῶνται εἰς τὸ μέλι, ὅθεν δὲν δύνανται πλέον ν' ἀποσπασθῶσι καὶ οὕτως ἀφίνουσιν ἀνενόχλητον τὸν κοιμώμενον ἐν τῷ κοιτῶνι. N.

## ΔΙΑΦΟΡΑ.

Ὁ Ἰταλὸς Succi καὶ ἡ νηστεία του. Πρό τινος ἐπασχολεῖ τοὺς ἰατρικοὺς τῆς Εὐρώπης κύκλους ἔκτακτόν τι φαινόμενον, δηλ. ἀνήρ τις, ὅστις διατείνεται ὅτι δύναται νὰ μένῃ ἐπὶ 30 καὶ πλέον ἡμέρας ἄνευ τροφῆς, καὶ τοῦτο χωρὶς νὰ πάθῃ ποσῶς ἡ ὑγεία του οὐδὲ νὰ ἐξασθενήσωσιν αἱ σωματικαὶ αὐτοῦ δυνάμεις. Ὁ ἀνὴρ οὗτος λέγεται Succi καὶ ἐν Μεδιολάνῳ ἐξετέλεσεν ἐσχάτως τὴν παράδοξον νηστείαν του. Κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν διαφόρων ἰατρῶν, οἵτινες παρηκολούθουν ἡμέρας καὶ νυκτὸς τὸ πείραμα τοῦτο, ὁ Succi ἐπὶ τριάκοντα ὅλας ἡμέρας οὐδὲ τεμάχιον στερεᾶς τροφῆς ἔλαβεν, ἀλλὰ μόνον ὕδωρ ἔπινε, καὶ κατώρθωσε νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὴν νηστείαν του. Βεβαίως πολλοὶ ὑπῆρξαν καὶ ὑπάρχουσιν οἱ δυσπιστοῦντες καὶ ἐκλαμβάνοντες τὰ πάντα ὡς ἀπάτην, ἀλλ' ὁ Succi διατείνεται ὅτι τὸ ὅλον μυστικόν του ἔγκειται εἰς τὴν πόσιν φαρμάκου τινὸς ῥευστοῦ παρεσκευασμένου ἐκ τῶν φύλλων δένδρων τῆς κεντρῴας Ἀφρικῆς, ὡς πράττουσι τοῦτο οἱ τῶν ἐρήμων ἐκείνων τόπων κάτοικοι ὁσάκις πρόκειται νὰ ἐπιχειρήσωσι μακρὰς ὁδοιπορίας, καθ' ἃς ὀλίγη ὑπάρχει ἐλπὶς νὰ εὕρωσι τρόφιμα. Ἤδη ὁ Succi παρασκευάζεται νὰ ὑποστῇ δευτέραν νηστείαν, τεσσαρακονθήμερον, ἐν Παρισίοις, καὶ τοῦτο συνεπείᾳ ἄρθρου, ὅπερ κατεχώρισε γάλλος ἰατρὸς ἐν τινι ἐφημερίδι τῶν Παρισίων ἐκφράζων ἀμφιβολίας περὶ τῆς εἰλικρινείας τῆς νηστείας. Πρὸς τὸν ῥηθέντα ἰατρὸν ἔγραψεν ὁ Succi τὴν ἑπομένην ἐπιστολήν· "Μοὶ προτείνετε στοίχημα 100 χιλ. φράγκων· δέχομαι τὸ στοίχημα, ἀλλὰ τὰ περιορίζω εἰς 10 χιλιάδας φράγκων, ἃς θὰ καταθέσωμεν εἰς τὴν τράπεζαν τῆς Γαλλίας τὴν πρώτην ἡμέραν τᾶς νέας μου νηστείας, ἀρξομένης κατὰ τὰς πρώτας τοῦ Νοεμβρίου ἡμέρας. Πρὸς ἀπόδειξιν τῆς εἰλικρινείας μου ὁρίζω ἀπὸ τοῦδε τὰς 10 χιλ. φράγκων, τὸ κέρδος μου, ὑπὲρ τῶν πτωχῶν. Ὑμεῖς, ἐξοχώτατε, θὰ ἦσθε εἷς τῶν πρώτων ἰατρῶν, πρὸς οὓς θ' ἀποτανθῶ ὅπως ἐπιβλέψωσι τὴν νηστείαν καὶ πεισθῶσιν ὅτι οὐδεὶς ἐνυπάρχει εἰς τὸ πείραμα δόλος." Μετὰ πλείστου ὅσου ἐνδιαφέροντος ἀναμένουσιν οἱ ἐν Παρισίοις τὴν ἄφιξιν τοῦ παραδόξου τούτου νηστευτοῦ.

Ἐπιδημία γάμων. Ἐν τῇ αὐλῇ τῆς Ἀγγλίας ἐπικρατεῖ κατ' αὐτὰς ἀληθὴς ἐπιδημία γάμων. Ἀγγέλλονται ἐκεῖθεν εἴκοσι συνοικέσια, τελεσθησόμενα προσεχῶς· μεταξὺ τούτων εἶναι καὶ ὁ γάμος τοῦ πρώτου ὑπασπιστοῦ τῆς βασιλίσσης, δύο ἱππικῶν, ἓξ ἀξιωματικῶν τῆς ἀνακτορικῆς φρουρᾶς, τοῦ ἰδιαιτέρου γραμματέως τῆς ἀνάσσης καὶ τριῶν αὐλικῶν ἰατρῶν. Ἡ βασίλισσα Βικτωρία θέλει προσεχῶς ἀπευθύνει 40 ἐπιστολὰς συγχαρητηρίους πρὸς τοὺς 40 μελλονύμφους.

## ΩΡΑΙ ΣΧΟΛΗΣ.

Αἴνιγμα 485.

Τὸ πρῶτόν μου πολλάκις
Προθύμως ἐκτελεῖς,
Πρό πάντων μὲ συντρόφους
Εὐθύμους, προσφιλεῖς.

Τὸ πρῶτόν μου σὲ φέρει,
Ἂν θέλῃς πρὸς τὸ ἄλλο·
Πλὴν πρόσεχε μή τύχῃ
Ἐν τρικυμίᾳ σάλῳ.

Τὸ ὅλον μου νὰ γείνῃ
Καθεὶς ἐπιποθεῖ·
Πρὸς τοῦτ' ὁ νοῦς του τείνει,
Πρὸς τοῦτο τὸν ὠθεῖ.

Ἂν ἔχῃς νοῦν καὶ κρίσιν
Εὑρίσκεις καὶ τὴν λύσιν.

N.

Αἴνιγμα 486.

Τὸ πρῶτόν μου ἂν ἦν' κακὸν
Στενοχωρεῖ τὸ ὅλον·
Τὸ ἄλλο εἶναι ὅρμος τις
Ἥτις πολλάκις στόλον
Μεγάλων εἶδε πλοίων
Καὶ ξένων κ' ἐγχωρίων.

Εἶναι μικρά τις νῆσος,
Ἢν εἶδες καὶ σὺ ἴσως,
Γνωστή, ἂν καὶ πετρώδης,
Διὰ τοὺς πολὺ εὐώδεις,
Ὡραίους της καρπούς.

Αἴνιγμα 487.

Εἶμ' ἐλαφρὸς καὶ ἄστατος,
Κ' ἐν τούτοις ὅλοι μ' ἀγαποῦν,
Ἄνευ ἐμοῦ φιλάρεσκοι
Οὐδέποτε εὐδοκιμοῦν.

Μικρᾶς εἰμὶ καταγωγῆς,
Μὲ θέλουν πλὴν οἱ εὐγενεῖς·
Οὐδὲν ἔχω ἐπάγγελμα,
Πασῶν τεχνῶν εἶμ' ἐγκρατής.

Ἀπέναντί μου φρόνησις
Καὶ κρίσις δὲν νικοῦν.
Καὶ αὐτοὶ ἀκόμ' οἱ βασιλεῖς
Ὅλοι σχεδὸν μὲ προσκυνοῦν.

Τὰ ἔτη μου ἀμέτρητα,
Ὅσα τὰ ἔτη καὶ τῆς γῆς,
Κ' ὅμως διὰ τὴν νεότητα
Εἶμαι τοῖς πᾶσι προσφιλής.

Πρόβλημα 488.

Ἡ ********** ***·
Ξυπνῶ καὶ μοῦ εἶπαν ἔφυγεν
ἡ κόρη ποῦ ********;
Καὶ κατεβαίνω στὸ *****·
Τὴν θάλασσα ********
Τὴν **********·
— Ἐγὼ τὰ πρωτοδέχθηκα
τ' ἀφράτα της τὰ *****·
Μοῦ εἶπε ἕνα κῦμα, καὶ γιὰ ****
Μὲ πόθο καὶ μὲ *******
Φιλῶ τὸ ********·
— Τὰ μάτια της, ἐρώτησα,
μὴν ἦσαν **********;
Ἕνα ἄλλο κῦμα μοῦ *****·
— Σὰν τὸ χαρούμενο *****
Ἐπήγαινε στά ****· —
Τὸ τρίτο κῦμα ἐρώτησα· —
ἐμὲ γιατὶ ν' *****
Νὰ κλαίω καὶ νὰ *******;
Περνάει τὸ κῦμα τὸ ******
Χωρὶς νὰ μοῦ ******·

Γ. Ζ.

## ΛΥΣΕΙΣ.

Αἰνίγματος 481.
Πῦρ—ἔτος=Πυρετός.

Αἰνίγματος 482.
Ἡ ἀστραπή.

Αἰνίγματος 483.
Οὐδέν.

Προβλήματος 484.

Γ Α Λ Α
Α Ι Ω Ν
Λ Ω Β Η
Α Ν Η Ρ

Ἔλυσαν. Τὸ 477 ἡ Κυρία Α. Ν. Α. ἐν Manchester· τὰ 477—479 ἡ δεσποινὶς Χαρίκλεια Δ. Ῥαυτοπούλου ἐν Πειραιεῖ, ἡ δεσποινὶς Α. Ι. Μπαξεβανίδου ἐν Ταϊγανίῳ, καὶ ἡ δεσποινὶς Ἰφιγένεια Α. Πασσαλίδου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ· τὸ 479 ὁ κ. Μ. Γ. ἐν Σμύρνῃ.

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΣ 50 ΦΟΙΝ. ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ. — **ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ELSTER-STRASSE 41. LEIPZIG.**

Παρακαλοῦνται οἱ ἐπιστέλλοντες πρὸς τὸν Ἕσπερον νὰ πέμπωσι τὰ χειρόγραφα καθαρῶς γεγραμμένα, τὰ ὁποῖα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.


# ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ

**ΤΩΝ ΑΤΜΟΠΛΟΙΩΝ ΤΟΥ ΕΝ ΤΕΡΓΕΣΤΗι ΑΥΣΤΡΟ-ΟΥΓΓΡΙΚΟΥ ΛΟΥΔ.**

Ἀναχωρήσεις ἐκ Τεργέστης·

ΓΡΑΜΜΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΙΝΔΙΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΑΣ (διὰ τῆς διώρυγος Σουέζ), εἰς Χόγκ-Κόγκ, διὰ Βρεντησίου, Πόρτο-Σαΐδ, Ἄδεν, Βομβάης, Κολόμβου, Πέναγγ καὶ Σιγγαπώρης τῇ α'. ἑκάστου μηνὸς εἰς τὰς 4 μ. μ.

Εἰς Καλκούτταν διὰ Πόρτο-Σαΐδ, Σουέζ, Ἄδεν καὶ Κολόμβου τῇ 15 Ἰανουαρίου, 15 Φεβρουαρίου, 15 Μαρτίου, 15 Αὐγούστου, 15 Σεπτεμβρίου, 15 Ὀκτωβρίου, 15 Νοεμβρίου καὶ 15 Δεκεμβρίου εἰς τὰς 4 μ. μ.

Ἐπὶ τῆς γραμμῆς Τεργέστης-Βομβάης τὰ ἀτμόπλοια θέλουσι διανύει 10 μίλια τὴν ὥραν, μεταξὺ δὲ Βομβάης καὶ Χόγκ-Κόγκ 9 μίλια.

ΓΡΑΜΜΗ ΑΙΓΥΠΤΟΥ. Ἑκάστην Παρασκευὴν εἰς Ἀλεξάνδρειαν διὰ Κερκύρας (συγκοινωνία πρὸς τὸ Πόρτο-Σαΐδ καὶ τὴν Συρίαν).

Πλειοτέρας πληροφορίας δίδει ἡ ἐν Τεργέστῃ Διεύθυνσις καὶ τὸ Γενικὸν Πρακτωρεῖον τοῦ αὐστρο-ουγγρικοῦ Λόυδ ἐν Βιέννῃ (Schwarzenberg-Platz ἀρ. 6).

ΓΡΑΜΜΗ ΑΝΑΤΟΛΗΣ. Ἑκάστην Τρίτην εἰς τὰς 4 μ. μ. εἰς Ἑλλάδα μέχρι Σμύρνης, ἐναλλὰξ διὰ Φιουμίου, Βρεντησίου, Πειραιῶς, καὶ διὰ Ἀγκῶνος κτλ.

ΓΡΑΜΜΗ ΒΡΕΝΤΗΣΙΟΥ-ΠΕΙΡΑΙΩΣ. Ἐκ Βρεντησίου τὴν Πέμπτην ἑκάστης ἑβδομάδος τὸ μεσονύκτιον διὰ Κέρκυραν, Πάτρας, Κόρινθον, Ἀθήνας καὶ Πειραιᾶ.

Ἐκ Πειραιῶς διὰ τοῦ σιδηροδρόμου εἰς Κόρινθον, καὶ ἐκ Κορίνθου διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου ἑκάστην Δευτέραν, τὴν μεσημβρίαν διὰ Πάτρας, Κέρκυραν εἰς Βρεντήσιον.

Τὴν Τετάρτην (ἑκάστην δευτέραν Τετάρτην ἀπὸ 10 Ἰανουαρίου) τῇ 6 μ. μ. εἰς Φιούμιον, Κέρκυραν, Πάτρας, Κατάκωλον, Καλάμας, Πειραιᾶ, Θεσσαλίαν, Θεσσαλονίκην, μέχρι Κωνσταντινουπόλεως.

Τὸ Σάββατον τῇ 2 μ. μ. εἰς Κωνσταντινούπολιν μὲ προσέγγισιν εἰς Κέρκυραν καὶ Πειραιᾶ· εἶτα δὲ ἐκ Πειραιῶς εἰς Σύρον, Κρήτην, Σμύρνην, Συρίαν, Θεσσαλίαν, καὶ διὰ Κωνσταντινουπόλεως εἰς τοὺς λιμένας τοῦ Εὐξείνου Πόντου (τῆς μαύρης θαλάσσης) καὶ τοῦ Δουνάβεως.

ΕΙΣ ΤΥΝΙΔΑ κατὰ δεκαπενθημερίαν, τὴν Πέμπτην ἀπὸ τῆς 4 Ἰανουαρίου εἰς τὰς 4 μ. μ. διὰ Ἀγκῶνος, Βάρης, Βρεντησίου, Μεσσήνης, Κατάνης, Συρακουσῶν καὶ Μελίτης (Συγκοινωνία ἐν Ἀγκῶνι διὰ Φιούμιον καὶ ἐκ Φιουμίου).

Εἰς ΔΑΛΜΑΤΙΑΝ τὴν Τρίτην, Πέμπτην καὶ Σάββατον ἑκάστης ἑβδομάδος.

[20

## ΤΟ ΠΕΡΙΚΑΛΥΜΜΑ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΟΥ.

Ἕκαστον τῶν κομψῶν τούτων καὶ ἐπιχρύσων περικαλυμμάτων τιμᾶται μαρκῶν 5 (ἤτοι φράγκων 6.25) καὶ ἀποστέλλεται ἐλεύθερον ταχυδρομικοῦ τέλους.

☞ Ἐπειδὴ κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τινὲς τῶν Κυρίων συνδρομητῶν ἠμέλησαν νὰ ἐμβάσωσι τὸ τίμημα τῶν παραγγελθέντων περικαλυμμάτων, καὶ ὡς ἐκ τούτου προέκυψεν ἐπαισθητὴ ζημία, ἡ Διεύθυνσις ἔλαβε τὸ γενικὸν μέτρον νὰ μὴ ἀποστέλλῃ τοῦ λοιποῦ ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει περικάλυμμα ἄνευ τῆς προκαταβολῆς τοῦ τιμήματος αὐτοῦ.

# BROCKHAUS' CONVERSATIONS-LEXIKON.

Ἔκδοσις ΙΓ'. ἐπηυξημένη καὶ διὰ 400 εἰκόνων καὶ γεωγραφικῶν χαρτῶν κεκοσμημένη.

Τὸ πλούσιον τοῦτο Λεξικόν, ἐν τεύχεσι 240 πρὸς φοίνικας 50 ἕκαστον, θέλει ἀποτελέσει 16 ὀγκώδεις τόμους, ὧν οἱ 11 ἐδημοσιεύθησαν ἤδη.

Ἕκαστος τόμος τιμᾶται·

*Ἄδετος μὲν μαρκῶν* **7.50.**
*Δεδεμένος διὰ λινοῦ μ.* **9.**
*Ἡμιδερμάτινος μ.* **9.50.**
*Ἐπὶ ἐξαιρετικοῦ χάρτου καὶ πλουσίως δεδεμενος μ.* **15.**

ΜΙΛΤΩΝΟΣ

ΑΠΟΛΕΣΘΕΙΣ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ

ἔμμετρος μετάφρασις

**Αλεξάνδρου Σ. Κάσδαγλη.**

Εκδοσις πολυτελὴς μετὰ εἰκόνων

ὑπὸ

**Gustave Doré.**

Ἐν Λειψίᾳ
1884.
W. DRUGULIN.

Ἐκδίδεται κατὰ τεύχη· τιμὴ ἑκάστου τεύχους μάρκαι 2.

M. MINGHETTI.

Τὰ πολιτικὰ κόμματα καὶ ἡ τούτων ἐπέμβασις εἰς τὰ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς διοικήσεως.

Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ καὶ εἰσαγωγὴ

**Γ. Μικονίου**
διδάκτορος τῆς Νομικῆς.

ΕΝ ΛΕΙΨΙΑι
W. DRUGULIN
1885.

Εὕρηται παρὰ τῷ τυπογραφείῳ W. DRUGULIN ἐν Λειψίᾳ, καὶ τιμᾶται φράγκων 5.


Διευθυντὴς καὶ ἐκδότης· Δρ. Ι. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΣ ἐν ΛΕΙΨΙΑι. ELSTER-STR. 41.
Τύποις· Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΛΙΝΟΥ ἐν ΛΕΙΨΙΑι.